

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr

Acest roman a fost digitizat în cadrul proiectului **ASTRA Data Mining. Muzeul Digital al Romanului Românesc din Secolul al XIX-lea**, inițiat de Revista Transilvania, organizat de Complexul Național Muzeal ASTRA și co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național (AFCN).

Sugestie de citare a arhivei:
Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Daiana Gârdan, Emanuel Modoc, David Morariu, Teodora Susarenco, Radu Vancu, Dragoș Varga. *Muzeul Digital al Romanului Românesc: secolul al XIX-lea*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2019.
http://revistatransilvania.ro/mdrr

This novel was digitized for the project **ASTRA Data Mining. Muzeul Digital al Romanului Românesc din Secolul al XIX-lea**, initiated by Revista Transilvania, organized by ASTRA National Museum Complex and co-financed by The National Cultural Fund Administration (AFCN).

Citation suggestion:
Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Cosmin Borza, Andreea Coroian Goldiș, Daiana Gârdan, Emanuel Modoc, David Morariu, Teodora Susarenco, Radu Vancu, Dragoș Varga. *The Digital Museum of the Romanian Novel: The 19th Century*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2019.
http://revistatransilvania.ro/mdrr

MUZEUL ASTRA
COMPLEXUL NAȚIONAL MUZEAL ASTRA

CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU

PROIECT CO-FINANȚAT DE:
Administrația Fondului Cultural Național

ULBS
Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

1994

BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

6 - SEP 2012

CLOTILDA

SAU

CRIMELE UNEI FEMEI

ROMAN ORIGINAL

COMPUS DE

ALEXANDRU I. ALEXANDRESCU

BIBLIOTECA ... STREI" ... Sibiiu. 19644

BUCURESCI

TIPOGRAFIA ISAC EINDER, STRADA BREZOIANU NO. 1

1891.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

1984

Toate exemplarele vor purta semnătura mea.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

CLOTILDA

sau

CRIMELE UNEI FEMEI

ROMAN ORIGINAL

compus de

ALEXANDRU I. ALEXANDRESCU

PROLOG

FANTOMA

I.

— Sunt foarte sigur că o voce umană a pronunţat numele meŭ, şi că n'am fost jucăria ver unuĭ vis...,

— Nicĭ eŭ n'am visat, şi chiar, am văḑut destul de bine înfăţişându-se, acolo... în acel geam spart, o figură aşa de palidă, încât n'am văḑut nicĭ o dată o asemenea...

— Tu creḑĭ dar, că a fost o fiinţă umană?

— O! nu mĕ îndoesc de loc, sunt sigur...

Conversaţiunea de maĭ sus, era ţinută într'o căr-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ciumă mică dintr'o fundătură a Parisului, și cei carĭ vorbiaŭ ast-fel eraŭ stăpaniĭ acestuĭ stabiliment.

Pièrre Sabatùs, ast-fel se numea cărciumarul, era un om înalt, maĭ mult bătrân, sub pelea căruia albă, părea că nu are nicĭ o picătură de sânge.

Fratele seŭ George Sabatùs cu duoĭ anĭ maĭ mic de cât Pièrre, dar însă în schimb se vedea că posedă o forță maĭ mare de cât cel dintâĭ.

Reputațiunea acestor oameni nu era tocmaĭ bună și când se săvârșea ver o crimă, poliția întâĭ la dênșiĭ căutaŭ sĕ vadă dacă nu eraŭ refugiațĭ acolo tâlhariĭ.

Cu toate acestea însă, în privința raporturilor de prietesug cu vecinĭ, steteaŭ bine; și oneștĭ lucrătorĭ de prin prejur eraŭ mulțumiți de dînșiĭ, căcĭ le deda pe datorie fără se murmure...

II.

Unspre-ḑece ceasurĭ bătură în depărtare.

In mica cărciumă era încă o lumină.

La o masă, cei doĭ frațĭ consumaŭ încet remășițele a două fripturĭ de berbece, udându-le, din când în când, cu așa ḑisul vin de mere.

De o dată ușa se deschide, ca împinsă de vênt și pe prag, o umbră, maĭ neagră ca mormêntul, apăru.

Amânduoĭ se cutremurâ.

Umbra făcând încă duoĭ pașĭ înainte, se oprește în fața fraților Sabatùs.

— Cine ești tu?.... ce voeștĭ? întrebâ Sabatu cel mare cu dinții clănțănind de frică.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Fantoma nu rĕspunde, cu o mână 'şĭ aruncă mantaua ce-ĭ acoperă figura, şi razele luneĭ carĭ se reflectŭ pe această figură palidă, mareşte şi maĭ mult groaza celor duoĭ fraţĭ.

— Este ea !... Este ea !.. repetaŭ cu spaimă ambiĭ Sabatûs

Şi, inpleticindu-se asemenea unor oamenĭ beţĭ, căḑură cu sgomot pe podeală...

Un hohot de rîs spăĭmântător se auḑi eşind din peptul figureĭ palide, când văḑu pe ceĭ douĭ fraţĭ leşinaţĭ.

— Miserabililor !.. şopti ea cu iuţeală, iată, rĕsbunarea mea începe...

O! şi vĕ asigur, că va fi groaznică !...

— Repede apoĭ, întocmaĭ ca un fulger eşi pe uşe, tot după cum venise...

FINELE PROLOGULUI.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

PARTEA I.

CRIMINALII.

I.

Cosciugul.

Soarele era aproape de apus.

Cele din urmă raze se reflectaŭ pe ambele ţărmurĭ ale Seneĭ.

O barcă mică condusă de patru braţe viguroase despecaŭ valurile cele alburiĭ ale Seneĭ.

Barca mergea în susul apeĭ.

Dupe tăcerea ce păstrau ceĭ duoĭ bărbaţĭ, dupe feţele lor, în cari nu se vedea nicĭ un surîs, aĭ fi jurat că aceştĭ luntraşĭ, eraŭ însărcinaţĭ cu verĭ o misiune gravă, a căreĭ înplinire atărna de iuţeala lor.

Cu tot aerul lor serios însă, eĭ aveaŭ o mare plăcere d'a pluti pe apă în acea recoroasă şi splendidă seară.

Această plăcere, o gustaŭ în fie care Duminică, primă-vara, vara, şi toamna.

Ambiĭ eraŭ lucrătorĭ la fabrica de postav a co-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

lonelului Baulieux, despre care am vorbit în romanul nostru Misterul din Turnul Eiffel.

Amândoĭ aceștĭ vaslașĭ, eraŭ fraţĭ. Blonḑĭ, cu acea albeţe care face ca părul se semene cu firile de cănepă, aveaŭ ochĭ albaștri, cea ce făcea ca culoarea feţeĭ să se arete și maĭ albă.

Stênd în picioare trebuiau să fi fost înalţĭ, și umeriĭ lor largĭ, gătul tare, muşchiĭ de oţel, arătaŭ că sunt înzestraţĭ cu o putere extraordinară.

Unul din eĭ se numeà Jean Robert și era maĭ mare cu treĭ anĭ de căt cel alt.

Fratele sĕŭ Leon Robert, avea 24 anĭ, dar din causa silinţeĭ ce 'și da, fata sca luase acele creturĭ timpuriĭ care de multe orĭ face pe om bêtrân înainte de a fi.

Câţĭ-va anĭ înainte, 'și făcuseră ucenicia la aceiașĭ fabrică, și fie din slăbiciune, fie din instinct se deprinsese a nu pleca seara din cârciumă, de càt la ora când se închideaŭ obloanele din faţa.

Jean cel maĭ mare, 'ĭ făcuse observaţiunĭ amicale, pe cari tênărul le ascultase, dar de care nu ţinuse seamă. Deja Jean Robert se tânguia pe la prietenĭ nemal sperând îndreptarea fratelui sĕŭ, când într'o ḑi Leon, se întoarse acasă slut, dar vindicat.

Eșind de la un bal de mâna a treia intrase la cărciuma.

Beat, abia ţinêndu-se pe picioare se apuca la ceartă cu un măcelar, și scoaseră cuţitele, iar galeria beţivilor, cari i asculta se puse la mijloc.

In curmarea certeĭ însă, cuţitul tot avea să lucreze Leon propuse adversarului o partidă de table.

Prinsoarea era ca căștigătorul se tae un deget celuĭ ce va perde.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Măcelarul căștigase.

—„Execute, — îi ḑise, pe când ceĭ alțĭ se grămădiaŭ în jurul lor.

Leon treḑit, foarte palid, întinse mâna stânga pe marginea uneĭ mese, îndoind pe cele patru degete, și lăsând pe inelar.

Și, cu o lovitură de cuțit, 'șĭ tâie degetul, care sări pe masă... Din acea seară Leon nu maĭ bău de cât apă...,.

In momentul când luntrea, trecu pe lângă o frumoasă casa, ce avea aparență unuĭ castel, Robert cel mare lăsa a pluti lopețile.

— Heĭ ! mergem bine, zise el zâmbind pe când mâinile 'ĭ se lăsaŭ pe marginele luntreĭ, ca cum ar fi voit se o sfarâme în bucățĭ. Când tragĭ cu lopețile, ți se maĭ desface degetele încleștate de condeĭ.

— Da, și pe mine mĕ dezamorțește, striga Leon, făcênd cu o strângere de lopețĭ se salte luntrea.

— Dacă am fuma o țigară ?...

— Bucuros, ḑise Jean.

Luntrea aluneca singură, încet și voiniciĭ tinerĭ se întinseră cât putură maĭ bine ceea ce nu era ușor, avênd în vedere strâmtimea luntreĭ.

O mică adiere murmura în arboriĭ de pe malul apeĭ, soarele apusese de pe dealurĭ, și câte-va raze roșĭ maĭ lucea pe vârfurĭ, ca cel din urmă regret al astruluĭ dispărut ca cel din urmă regret al astruluĭ dispărut, ca cea din urmă amintire a uneĭ ḑile călduroase.

Apoĭ cu încetul noaptea se lasă ; luna se ridica d'asupra arborilor cari încoronaŭ coastele vecine și se ridică încet în albastrul cerului semănat de stele.

Era o noapte atât de lină, încât auḑiră sunând

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ţece ore, apoĭ patrarul, apoĭ jumătatea, la bisericele satelor respândite pe marginea Marneĭ.

De o dată Leon 'şĭ apleca corpul luĭ cel mare pe luntre şi privi în depărtare.

— Dar la ce te uiţĭ tu? întrebâ Jean fără să se mişte.

— Ceva, care pluteşte colo spre malul apeĭ.

— Şi acel ceva ce este?

— Nu ştiŭ, nu vĕd încă bine...

— Dar în fine, arată-mĭ şi mie..,

— Uite, colo, în direcţia degetului meu pe lângă arburĭ .. Veḑĭ?

— Vr'un cadavru?

Nu, maĭ mult pare a fi o cutie...

— O vĕd foarte bine.

— In cincĭ minute, vom trece pe lângă ea.

Jean deveni maĭ atent, iar Leon cărmi luntrea în acea direcţiune.

De o dată Leon îngălbeni, şi scăpă o exclamaţiune, care făcu pe fratele-sĕŭ să salte de pe banca pe care şedea.

— Un coşciug !... este un coşciug !...

— Ce? întrebă Jean scăpând lopeţile.

Şi luntrea pe care nimenĭ nu se maĭ gândea se o mâne, aluneca în josul apeĭ, în loc se meargă în sus.

Un moment amêndoĭ fraţiĭ stătură la îndoială.

Acea întâlnire era atât de stranie, în cât avură presinţimîntul uneĭ afacerĭ teribile şi misterioase, în care poate era maĭ bine sĕ nu se amestice nicĭ de cum.

Acest presimţimênt Jean 'l traduse ast-fel.

Dacă am trece fără sĕ privim?

— Nu, ḑise Leon, din contra trebue să înaintăm·

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Eşti tu de această idee frate?

— Fără îndoială, trebue să ne apropiăm şi să tragem coşciugul la mal.

— Fiind-ca tu o voeşci, aĭ cu D-zeŭ înainte.

Dar cugetă bine, o să fim chemaţi, la comisie, la poliţie şi poate că şi la judele instructor...

Şi Leon suspină uşor, neputând să 'şi înăbuşească emoţiunea.

Cinci minute trecură în cea mai adâncă tăcere.

— Leon, ḑise de o dată Jean, să 'mĭ ajuţi: şi cu o funie el sări în undele apeĭ şi plutind în spre partea unde era coşciugul, petrecu funia peste coşciug legându-l bine, după care operaţiune se sui iarăşi în luntre.

Apoĭ începură a mâna din lopeţi cu mai multă stăruinţă

După cinci saŭ şase minute, luntrea cotind, ajunse la mal.

Ceĭ doĭ fraţi săriră pe mal şi trăseră coşciugul pe iarbă.

Malul era singuratic, noaptea se lăsase de mult şi n'aveaŭ să se teamă de nici o visită supărătoare.

— Ce facem acum? întrebâ Jean.

— Heĭ, ḑise Leon, se alerg la Paris şi să înştiinţez poliţia... saŭ să ducem coşciugul la comisar.....

— Nu, vom avea neajunsurĭ; nu ştiĭ tu ce bănuitorĭ sunt oameniĭ poliţieĭ? ne ar face încurcătură ..... mai bine să aşteptăm....

— Ce să aşteptăm?

Jean dădu din umerĭ.

Adevĕrul este că nici el nu ştia ce trebue să aştepte. Se găsea într'o mare încurcătură.

De odată înspirat de o ideă nouă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Avem vr'un ciocan și o daltă în luntre?

— Da respunse Leon, aducêndu-le.

Jean i le luâ din mână.

Apoĭ cu câte-va loviturĭ, desfăcu capacul coșciugului.

Când ridicară capacul, amêndoĭ fură coprinșĭ de o mare mirare:

In coșciug zăriră o femeă. La lumina luneĭ, se vedea că este de o frumusețe îngerească.

D-ḑeule ce frumoasă este! esclamă Jean pătruns de trăsurile fine ale tineriĭ.

— Da, ḑise Leon, este atât de frumoasă și liniștită în cât pare ca doarme și are visurĭ plăcute...

— Adevĕrat? ḑise Jean care o admira cu mânile unite.

Luna scălda pe moarta cu palida și dulcea eĭ lumină.

Fată, saŭ femeă, acea care era culcată acolo, în acel coșciug, era foarte tînără, părea că buzele eĭ nu fuseseră atinse de bucuriile ci de durerile vieţeĭ.

Capul sĕŭ repoasa p'o pernă de dantele fine și pĕrul era revĕrsat în unde.

Oare mâna unuĭ soţ desperat revărsase acel pĕr mai mângăindu-l pentru cea din urmă dată? saŭ sub ultima cochetărie a uneĭ mame, care în momentul d'a se despărți pentru tot d'auna de fica eĭ, voise se-ĭ încadreze *paliditatea* cu acea podoabă superbă?

Orĭ poate că era chiar capriciul moarteĭ?

Figura-ĭ fină, delicată avea coloarea galbenă a cerilĭ.

Ovalul 'ĭ era perfect,

Buzele decolorate eraŭ deschise lĕsând să se vaḑă nișteḑinți albĭ ca și mărgăritarul.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Moartea nu'ĭ stricase trăsurile.

Mormîntarea era de curând, căcĭ un buchet de trandafirĭ, pus de mânĭ pioase la picioarele moarteĭ nu era încă fanat.

Ingenuchiaţĭ în iarbă, amêndoĭ fraţiĭ nu 'şĭ maĭ deslipeaŭ privirea de la cadavru.

Un pătrar de oră trecuse de când deschisese coşciugul, şi eĭ tot stăteaŭ într'o admiraţiune respectuósă.

De o dată se produse o scenă straniе. Aceaşĭ mişcare de spaimă 'ĭ făcu sa ridice capul şi să se retragă înapoĭ.

Se creḑură spionaţĭ.

— Mi s'a părut că aud un suspin ḑise Leon.

— Şi eu asemenea repeţi Jean, dar credeam că este vêntul din trestiĭ.

Leon se apropie iarăşi de cosciugul deschis si se aplecă.

Faţa luĭ atingea pĕrul despletit al moarteĭ.

Era o mare liniştе, nicĭ o adiere în acel moment.

'Şi reţineau suflarea, şi fie-care 'şĭ auḑea bătăile inimeĭ.

Şi în acea tăcere adâncă, auḑiră bine de tot o lungă respiraţie, un fel de şuerat.

— Nu este moartă! ḑise Jean tresărind, este numaĭ leşinată; au îngropat-o vie creḑând-o mórtă şi acum iată că se deşteaptă!...

— Atuncĭ trebue se o ducem de acĭ, de oare-ce la deşteptarea sa vĕḑêndu-se în coşciug de sigur că se va spăimânta!

— Negreşit frate, trebue luată de aci.

Şi Leon ajutat de Jean o puse pe umerĭ şi a-

 direcţia locuinţeĭ lor.

Muzeul Digital al Românului Român
revistatransilvania.ro/mdrr

II

MAMA BERNARD

In etajiul al șaptelea al unei case vechi de pe boulevard Saint-Germain o femeiă stând la o masă lucréḑă la nisce flori artificiale.

Acéstă femeiă era mai mult bêtrână. Pe trăsurile ei se vedeaŭ urmele unei frumuseți trecute.

Vĕduvă de aprópe ḑece ani, știuse cu destulă tactică să'și créscă pe ceĭ doĭ băeți Jean și Leon, cu carĭ noĭ am făcut deja cunoscință.

Orologiul din mica ei cameră sunase deja mieḑul nopței, când dênsa neliniștită de întârḑierea copiilor se sculă în sus

— Doamne, șopti dênsa, ce va fi avênd ei de aŭ întârḑiat până acum?.....

Nu terminase aceste cuvinte, și o ușóră ciocănitură se auḑi la ușa sa.

Mama Bernard tresări recunoscând modul de a bate pe unul din fiĭ ei.

Ea fugi repede la ușă, trase zăvorul și o deschise, lăsând să intre pe ceĭ doĭ fiĭ aĭ sei.

— Bună seară mamă, ḑiseră amêndoĭ frați într'un glas.

— Bine ați sosit copiĭ mei, rĕspunse bătrâna, neobservând de o cam dată că tinerii purtaŭ ceva pe umerĭ.

— Dar pentru ce ați zăbovit voĭ astă-seară atât de mult?

— Iartă-ne mamă, ḑise Jean, fără întêmplarea asta, am fi venit ca de obiceiŭ.

Și în puține cuvinte istorisi mamei sale istoria cu

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cosciugul.

— Sermauă femeiă, ḑise mama Bernard cu ochiĭ uḑĭ de lacrămĭ, puneţe-o în pat.

Jean şi Leon depuse în pat acel corp încă neanimat al necunoscuteĭ.

Mama Bernard puse un flacon cu sare englezéscă la nasul tinereĭ, în timp ce Jean şi Leon aşteptaŭ cu impacienţă resultatul.

Nu trecu nicĭ doĕ minute, şi un suspin uşor eşi din pieptul necunoscuteĭ.

— Dumneḑeule, unde mĕ aflu eŭ óre?

— Nu vĕ neliniştiţĭ doamnă, ḑiseră amêndoĭ fraţiĭ într'un glas, apărând înaintea juneĭ, pericolul a trecut.

Necunoscuta se frecă la ochĭ. se sculă în sus, şi uitându-se cu mirare prin împrejur.

— Am fost dar în pericol?

— Da doamnă, dupe cum v'am spus?

— Dumneḑeule, şi acel pericol, care a fost?

— Ceĭ doĭ fraţĭ se uitară la mama lor, şi numaĭ când, vĕḑură că dênsa le face semn că póte să 'ĭ spună fără nicĭ o teamă întêmplarea ḑiseră într'un glas.

— Aţĭ fost în pericol de mórte..... ....

Şi cum necunoscuta noastră părea uimită de mirare mama Bernard interveni şi în puţine cuvinte 'ĭ nară istoria cu coşciugul.

Străina atuncĭ păru că se deşteaptă dintr'un somn adânc.

— Dumneḑeule, şopti dênsa aveţĭ dreptate 'mĭ aduc aminte!....

Apoĭ maĭ încet.

— Nenorociţiĭ până unde aŭ ajuns! .....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Şi o lacrimă luci în ochiĭ eĭ....

* * *

Mama Bernard şi ceĭ doĭ fiĭ lăsară pe streina singură în camera ce 'ĭ pregătise, şi se retraseră în odaia lor.. ..

III

CRIMA

In aceeaşĭ ḑi când se petreceaŭ cele relatate în capitolele precedente, două detunărĭ de armă resunară dintr'o casă cu şapte etaje de pe cheul pont-Neuf.

Aceste detunărĭ aŭ făcut să se adune lume multă.

— Ce este? se întrebaŭ uniĭ.

— Ce s'a întêmplat? ḑiceaŭ altiĭ.

— De sigur încă o crimă comisă respundeaŭ ceĭ dintâiŭ.

— Dar cine este criminalul? .... care este victima? Mister.... se respundea din tóte părţile.

* * *

Intr'acestea comisarul respectiv apăru însoţit de sergentul care purta numĕru treĭ-spre-ḑece.

Eĭ înaintară prin mulţime, făcênd loc la o a treia persónă, care dupe înfăţişare se putu recunósce că este un procuror.

Intr'adevĕr, acest personagiŭ nu era de cât D. Ricaville, unul din procuroriĭ republiceĭ.

Aşa dar, aceste treĭ persóne se opriră în faţa caseĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

de unde se auḑise acele detunăturĭ de armă. Ele intrară înăuntrul acesteĭ locuinţe, care dupe tóte probalităţile se vedea a fi locul crimeĭ.

Oamenĭĭ justiţieĭ nu se înşelaseră.

Da, acésta era într'adevĕr casa crimeĭ.

Era locuinţa unuĭ tênăr numit Enric Victor, care curând dupe căsătoria ce contractase cu o junĕ fată se stabilise aci.

Aceste amănunte aŭ fost culese de către procuror de la vecinĭ.

Dar care era victima ? Se întreba el, Enric saŭ soţia sa ?....

Şi arḑênd de curiositate, abil în funcţia sa, intră înăuntru, precedat de comisar şi de sergent.

Aci, un spectacol îngrozitor se înfăţişă privireĭ lor.

Mobile sfărămate, covóre pline de sânge, uşĭ stricate, iată ce vĕḑură la lumina uneĭ lampe suspendate de plafond, singură care se afla la locul sĕŭ.

In a doua cameră, doŭă corpurĭ ce păreaŭ lipsite de viaţă eraŭ întinse pe parchet.

La intrarea lor în acésta odaie, un gemăt slab, ca şi ultima suflare a unuĭ om isbi auḑul fin al procurorului.

— Curând dupe un medic, ḑise procurorul. Enric nu este mort, el ne va putea póte pune pe urmele ucigaşuluĭ,....

Câte-va minute dupe acésta, cunoscutul medic Pièrre rĕspunse la chemare.

Doctorul vĕḑu pe rănit, spălă rana, apoĭ cu un bisturiu mic, scóse glonţul diu ranĕ.

Era un cartuş calibru numĕru doŭă-spre-ḑece.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Pacientul în cetăde a mai scoate gemete, lucru care spăimânta pe bunul procuror.

— A murit doctore? întrebă el pe medic.

— Nu! respunse doctorul, acum doarme; îndată ce se va deștepta, de nu va fi coprins de friguri, lucru ce se poate intempla, va putea vorbi puțin.

— Dar cu femea ce facem? mai întrebă procurorul, mai este speranță?

Medicul se apropie de acea care se zicea că este femea pacientului, și după ce examină un minut acel corp, care numai da nici un semn de viață, cu un ton trist zice.

— Este în zadar or-ce vom face. Viața a sburat din acest corp . .

— Cum, este moartă?

— Da.

— Dar nu vîd nici o rană?

Medicul surîse.

— Ai dreptate, zise el, dar nu a murit ucisă...

— Dar?.. făcu procurorul.

— De frică...

* * *

Două minute după aceasta, doctorul plecă însoțit de procuror, și de comisar, remănând de pază la ușa întrărei, sergentul care purta numeru trei-spre-zece și încă doi geandarmi....

* * *

Mai în același minut, când procurorul însoțit de comisar și medic plecau, pretinsa moartă se sculă de pe parchet, și deschizênd geamul de la fereastra care respundea în stradă, sări cu cea mai mare ușurință pe trotuar.

* * *

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

A doua ḍi când procurorul însoţit de grefier veni să ia declaraţia pacientuluĭ Enric, află cu cea mai mare mirare despariţia moarteĭ . . . . . .

Acest cas arunca un intuneric nepătruns în cercetările justiţieĭ.

Singurul punct de unde putea să reiasă óre-care lumină pentru desnodământul acesteĭ afaceri, rĕmânea Enric.

Dar Enric, va putea el, oare pune justiţia pe urmele criminaluluĭ...?

Se va putea descoperi ucigaşiul ?....

IV

UN AN INAINTE

Pentru ca cititori se înţeleagă maĭ bine cele descrise pînă aci şi cele ce vom maĭ avea de spus, trebue să ne întoarcem cu un an inapoi.

* * *

Intr'o splendidă ḍi de Maiu, doi tineri, un bărbat şi o femeă, mergeau a lene pe aleiul cel mare care este în faţa frumóseĭ cascade din Bois de Boulogne.

Timpul era frumos.

Soarele apusese, şi cele din urmă raze ale sale, maĭ apăreau încă o dată în depărtare, întocmaĭ ca şi ultima privire a unuĭ amant care se depărteză de iubita luĭ.

O boare dulce suflă.

Ceĭ doĭ tinerĭ, ajunşĭ în dosul cascadeĭ se aşḍase pe o bancă cu faţa în spre basinul principal.

Amêdoi erau tineri.

Ea, părea a avea cel mult 18 anĭ, cu peliţa brună,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

părul negru, buzele roze ; era una din acele ființe îngerești, lăsate pe pământ de D-zeu, spre a alina suferințele oamenilor.

El era cu cinci ani sau șease mai mare, producea un mare contrast vis-à-vis de tovarășa sa, era blond și fața sa bălană nu ar fi putut inspira idea că vre-o dată, ființa aceasta ar fi fost capabilă de ver-o acțiune culpabilă.

— Frate, dicea femea, căci trebue să spunem, că era sora cu persoana către care se adresa : la ce te gândești tu ?

Junele, luat fără veste tresări.

— La nimic, Matildo, răspunse dênsul.

Matilda avu un surîs fin.

— Aĭ-de, Enric, nu mai căuta se ascunzĭ, dise dênsa, știu totul...., sau mai bine am ghicit secretul tĕu....

— Secret dicĭ tu ?... ce secret ?..

— Acela, că iubeștĭ pe Clotilda, acea tânără blonda pe care aĭ vĕzut'o la contesa de Villa-Franca, la ultima serată pe care a dat-o....

Enric avu o tremurătură plăcută, și deveni roșu la față.

— Așa dar tu știĭ Matildo ?

— Da frate.,..

— Și ce credĭ ?

— Esplicâte....

— Cum ți s'a părut, voi se dic această ființă.

— Voeștĭ se știĭ părerea mea ?

— Vedĭ prea bine, dacă te întreb....

— Eĭ bine, Clotilda 'mĭ pare o coquetă...

— Matildo, tu eștĭ nedreaptă...

— Ce voeștĭ, aĭ voit se știĭ părerea mea, ți-am

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

spus-o....

Enric numaĭ ḑise nimic, şi căḑu din nou în gândurile sale.

* * *

Ḑiua dispăruse. — Cele din urmă luminĭ periseră, iar nóptea 'şĭ întinsese aripile pretutindeni.

Sĕ lăsase o răcoare mare.

O tăcere adâncă domnea.

Enric şi Matilda se sculaseră să plece, când de o dată amêndoi tresăriră.

Auḑiseră niște strigăte de ajutor.

— Cine ştie, ḑise Matilda tremurând fără voe, şi spre aşi face curagiu, poate este murmurul cascadeĭ...

Si tênăra strînse braţul fratelui sĕu.

In acel moment însă Matilda auḑi din nou acea voce.

— Ajutor... ajutor !.. se auḑea în depărtare.

De astă-dată Enric lăsă braţul Matildei.

— Cine-va este în pericol soră, ḑise el, aide... trebue să-i dăm ajutor...

Si luând pe tênăra femea în braţe alerga cu putere în partea de unde se auḑise venind ţipătul de ajutor.

In dreptul ale ei muteĭ, zări o formă albă, care ţipă. sbătându-se în mâinile a doi indiviḑi.

Matilda tremura din toate membrele.

— Enric !.. Enric... şopti ea cu groază 'mĭ este frică !.. 'mĭ este frică !..

— Rĕmâĭ aci soro !.. răspunse Enric... nu veḑĭ tu că o femea este în pericol ?.. trebue sĕ o scăpăm !...

Şi lăsând pe tênăra sub un pom pletos, alergă către punctul unde zărise cele treĭ umbre...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

V.

CLOTILDA.

Aparițiunea lui Enric fu atît de neașteptata, încât cei doi agresori, cari nu erau de cât niște vagabonzi, puțin periculoși, dar fără căpătâi, lăsară pe femea cea albă și o luară la fugă spăimîntați.

Enric se aplecă ca să ajute de a se scula persóna, care în lupta ce susținuse căduse jos.

In acel moment luna apărând de după un nor, permise tînărului de a vedea trăsurile persónei pe care o scăpase.

— Clotilda !. nu se putu stăpâni de a zice, recunoscând într'însa pe tânăra persoană pe care o vĕduse la comtesa de Vila-Franca ; Clotilda !. este cu putință aceasta, D-zeule ?..

— Da, D-le Enric, rĕspunse dênsa cu un zimbet, este cu putință. D zeu care veghea asupra mea v'a trimis aci pentru a mĕ scăpa. Ți mulțumesc D-le Enric, 'ți mulțumesc... fără D-ta eram perdută...

Și acea, care se numea Clotilda, întinse mâna lui Enric.

Tînărul, tremurând de fericire 'i luă mâna și o duse la buzele sale.

— Ah !.. făcu Clotilda, cum tremurați D-le, de sigur că vĕ este frig ?

— Intr'adevĕr D ră, rĕspunse Enric roșindu-se, simt puțin răcórea nopței, dar nu este nimic, 'mi va trece...

* *
*

Matilda în acel moment auzind conversația fratelui

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

seŭ, și cunoscând că pericolul trecuse, apăru din desiș.

Mirarea sa fu atât de mare vĕdĕnd pe Clotilda la o asemenea oră în pădurea Bulonieĭ, încât un minut trebui sĕ stea nemișcată.

Apoĭ dupĕ ce primul moment de impresie trecu, ḑise :

— D-ta D-ră, D-ta la o asemenea oră și singură aci ? Cum de aĭ avut curajul sĕ viĭ și sĕ infrunteźi pericolul la care aĭ fostu expusă ?..

Clotilda, atunci în puține cuvinte explică că 'năbușită de căldura din timpul ḑilei, eșise prin pădurea Boulogne însoțită de un valet. Se vede că feciorul se rătăcise de dînsa, și că ea voind sĕ plece, fusese atacată de aceĭ miserabilĭ.

In tot timpul cât ținu Clotilda aceasta povestire, Enric nu făcea alt ceva de cât să o privească cu nesaţiu.

Dupĕ un moment de multă contemplațiune, el propuse tinereĭ se priméscă un loc în trăsura lor.

Clotilda acceptă, și curând după acea ajutate de Enric, Clotilda și Matilda se suiră în trăsură care aștepta la câțĭ-va pași de acolo.

In tot timpul cât dură această călătorie, Enric se creḑu cel maĭ fericit dintre muritori,

Simțea rochea frumoasei fete atingĕndu-se de dînsul, parfumul ce se exala din acéstă scumpă ființă, părea că gâdilă nervele, făcĕndu-l sĕ viseze lucruri care numaĭ în imaginațiunea unuĭ om amorezat póte exista...

Trăsura în fine la un semn al luĭ Enric se opri în dreptul uneĭ case marĭ de pe avenue l'Opera vis-à-vis de hotelul comtesei de Villa-Franca. Enric ajută pe juna sĕ se coboare din trăsură.

In momentul când se cobora, întâmplarea sau vo-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

inţa făcu ca rochea Clotildei să se agaţe de un mic cui al trăsurei, ea se aplecă spre a-o desface, dar în aceasta mişcare părul său atinse fruntea lui Enric, care asemenea se aplecase, voind astfel să prevină dorinţele junei.

Această atingere făcu pe tînăr se tresară ca cum ar fi fost sub puterea unui fluid magnetic, şi să se roşească de plăcere....

* * *

— La revedere, Domnule !.. şopti Clotilda intinzênd mâinele către Enric, la revedere... te rog se crezi că nicî o dată nu voi uita serviciul ce 'mi ai adus !...

Apoi adresându-se către Matilda.

— Surioară dragă, ţise încet de tot, arată te rog fratelui D-tale că serviciul ce 'mi ai făcut este atît de mare, în cât în toată viaţă mea 'ţi voi fi obligată...

Şi gingaşa fiinţă dispăru pe poarta otelului trimiţând o ultima salutare Matildei. .

* * *

— Este de neapărată trebuinţă să te posed, fiinţă scumpă !., şoptea în timpul acesta Enric crezêndu-se singur, ne mai putând stăpâni pasiunea care clocotea în peptul său, trebue...

Matilda care căduse într'o lungă visare, tresări audind cuvintele fratelui seu.

Enric după un minut urmă :

— Frumoasă este, D-zeule !... dacă nu 'mi va fi permis să fie a mea, ce mă voi face eu care doamne?....

Şi junele să cutremură la aceasta idea.

In minutul acela se simţi tras de mână. Surprins, văzu pe sora lui.

— Aide, zise dînsa, căci am sosit.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Intr'adevĕr, trăsura se oprise de două minute pe cheul podului Nou, în dreptul unei case mari cu gang.

Amêndoi se coborără, și plătind birjarului se suiră. . . . . ,

---

VI

UN CONSILIU

Tot restul nopței, Enric nu putu închide ochii.

Cugetul sĕŭ sbura necontenit la acea gingașă și grațioasă june, a căreia fotografie părea că o are dinaintea ochilor sĕi.....

* * *

A doua ḑi, când se coboră la masă. Matilda se speriă vĕḑêndu-l.

Insomnia 'l sdrobise, împregiurul ochilor se vedeaŭ cercuri vinete.

— Dar pentru D-zeŭ, Enric, ḑise dênsa, ce este asta pe tine.....

— Nimic soră.....

— Cum nimic ? .... dar privește-te, numai ultăte într'o oglindă și veḑi cum te-ai schimbat.....

— Nu te neliniști, 'mi va trece....

— Spune-mi ce ai ?... suferi ?... Enric tresări la aceste cuvinte.

— Dacă sufer ? dacă sufer !... șopti el cugetând necontenit la Clotilda.

— Dar pentru ce nu te duci atunci să 'ți faci de-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

claraţia obişnuită ḑise Matilda, trebue să te hotăreştĭ căcĭ contrariŭ te veĭ topi ca ceara....

Enric tremura de plăcere la auḑul acestor cuvinte.

— Creḑĭ tu soră, că m'ar asculta dênsa ?...

Matilda avu un gest de impacienţă.

— Şi pentru ce nu te ar asculta ?

— Ea e atât de frumósă ?

— Eĭ şi apoĭ ?...

— E atât de graţiósă ?...

— Te asigur că veĭ fi primit de dênsa cu braţele deschise.

— Dacă ar fi aşa dupe cum ḑicĭ !..

— Incércă şi veĭ vedea !...

— Aşa dar tu mĕ povăţuescĭ să mĕ duc ?

— Chiar acum....

— Şi voi isbuti ?

— Maĭ mult ca sigur !

— Oh ! soră iubită, aĭ ḑis un cuvênt, care dacă nu s'ar realisa maĭ face cel maĭ nefericit om de pe pământ !..

— Şi îmbrăţişând pe Matilda eşi în grabă ...

— Sermanul, cât o iubeşte !..,. cugetă tênăra, uitându-se dupe fratele sĕŭ, de ar fi cel puţin fericit la urmă...

Dar, cine ştie ?....

VII

ENRIC LA CLOTILDA

Clotilda Dagobert, orfană de părinţĭ, era fica unuĭ librar care la mórtea sa 'ĭ lăsase atât cât putea să trăiască într'un mod liniştit.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dotată de natură cu una din acele frumuseți extraordinare, era lăsată pe pământ pentru a juca un rol mare.

Frumósă, superbă, numĕrând abia 16 anĭ, era una din acele creaturĭ, pentru care totul li se părea posibil, și pentru satisfacerea poftelor nu s'ar fi dat înlăturĭ chiar de la o crimă.

Ședea cu o mătușă bĕtrână, numaĭ din calcul spre a fi maĭ bine vĕdută ; era primită prin tóte salóuele marĭ ale lumeĭ elegante din Paris.

Natura-'ĭ fățarnică, captivase multe inimĭ, carĭ eraŭ gata să 'ĭ dea un nume ; ea însă știuse a depărta pe toțĭ într'un mod atât de fin ; în cât nimenĭ nu se putu plînge de dênsa....

Adoratorĭĭ se întrebaŭ însă cu mirare, care să fie causa pentru care 'ĭ depărta. Maĭ întâiŭ credură cu toțiĭ că ea este întreținuta cui-va. Fixĭ în acéstă ideă puseră să o spioneze ; dar în curând trebuiră să renunțe la acésta, de óre-ce aflaseră că este o fată căreia nimic nu 'ĭ se putea reproșa.

Eĭ rĕmaseră decĭ convinșĭ, că niciĭ unuĭ dintr'ênșiĭ nu plăcuse tinereĭ,...

* * *

Intr'o séră la un bal dat de comtesa de Villa-Franca, întâmplarea făcu ca Enric să vadă pe acéstă ființă răpitóre.

Știm, pasiunea care isbucni în pieptul tênărului vĕzênd'o....

Tótă nóptea acea cât ținu balul, Enric nu făcu alt-ceva de cât să danseze cu dênsa ; și lucru ciudat, Clotilda care de obiceiŭ se arătă fórte rece cu ca-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

valerii, devenise acum cea mai afabilă cu acest june.

Tinerii, acei cari o curtaseră mai înainte, se uitară unii la alții, de óre-ce credeau că aŭ ghicit enigma pentru care dênșii fusese respinși...,

Clotilda însă, nepăsătóre, trecea la brațul lui Enric pe lângă dênșii, și privirea ei rece și ascuțită ca lama celui mai bun cuțit, făcea pe toți să le amuțéscă cuvêntul pe buze..

* * *

A doua di dupe întâmplarea de la Bois-de-Boulogne Clotilda se sculă de diminéța, ḑina promitea a fi superbă.

Sórele, fără putere încă în Maiŭ, era atât de dulce în cât părea mai mult o mângâiere.

Clotilda, îmbrăcată într'un frumos matineŭ se coboră în etagiul de jos, la spatele căruia avea o frumósă grădină.

Ea începu să ude cu o ardore neobosită nenumăratele genuri de flori pe cari le plantase.

In acéstă ocupațiune a sa însă, un observator lesne ar fi putut cunósce că dênsa se gândea la ceva.

Intr'adevĕr, Clotilda din séra trecută cugetă mai mult ca ori când la Enric.

'Și reamintea de selbele din pădurea Boulonieĭ, unde ar fi fost cine știe în ce primejdie, dacă nu 'l ar fi venit într'ajutor Enric.

— Curios lucru, 'și ḑicea adesea, curios de tot, pentru ce mĕ gândesc eŭ óre necontenit la el ?...

Să fie acésta din recunoscință ? saŭ ver un alt

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

simțimênt mai delicat a încolțit în inima mea ?.....

Si căd̦u din nou în cugetările sale .....

Pe când se afla în acéstă posițiune, o jună servitóre veni să spună stăpânei sale că un domn voesce să 'i vorbiască.

— Introdu-l in salon, și rógă-l să aștepte un minut, d̦ise fără să cugete

Apoi fugi spre a 'și aranja puțin toaleta.

Un minut dupe aceea apăru în salon.

De abia intrase, și vĕd̦ênd persóna care se găsea acolo, tresări. Acela nu era de cât Enric.

La intrarea Clotildei, junele avu o tremurătură plăcută.

— Doamne, șopti el, cât e de frumósă !....

Tênăra veni spre dênsul și întind̦ându-i mâna.

Mulțumesc domnule, d̦ise dênsa cu o voce dulce, că ai venit să te interesezi de sĕnătatea acelea pe care aseară ai salvat. . .

Enric luă mâna ce 'i se întinsese și ducênd'o la buzele sale, d̦ise :

— Crede, domnișoară, că de aseară cea mai mare dorință a mea era să știu dacă ați petrecut noaptea bine. . . . . .

— Oh ! nu domnule, întrerupse Clotilda cu un aer cochet, nu sciu pentru ce, dar somnul 'mi-a fost întrerupt de nisce vise urâte.....

— Adevĕrat ?....

— Fórte adevĕrat.....

* * *

Enric venise la Clotilda pentru a 'i spune pasiunea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ce clocotea în peptul sĕŭ, iar acum tremura de témă să nu fie respins.

Nenorocitul amâna din minut în minut timpul aşteptând o ocasiune favorabilă, care nu întârzia de a se presenta.

Clotilda se aşeḑase pe un fotoliŭ lângă acela pe care sta Enric; ast-fel că tănăra putu să vadă tóte mişcările pe carĭ le făcea dênsul.

De o dată dênsa se sculă, şi iute ca o gazelă începu a cânta la piano o romanţă de Schubert.

Cânta încă, când simţi lângă dênsa o suflare caldă. Se întórse şi vĕḑu pe Enric în genuchĭ.

—Dar ce facĭ d-le? întrebă ea cu mirare, devenind perplexă.

—Vĕ privesc, d-ră, rĕspunse Enric luându'şĭ inima în dinţĭ.

Clotilda avu un zîmbet.

— Vĕ plac dar? întrebă ea cu rĕutate.

Aceasta era prea mult pentru Enric. Pasiunea luĭ, ascunsă până atunci atât de bine, isbucni de o dată cu furie.

— Dacă 'mĭ plăceţĭ d-ră, ḑise cu o voce ca o şoptire; dar n'aţĭ înţeles că vĕ ador?...

Clotilda tăcea ca surprinsă de mirare.

— Te iubesc, scumpă Clotilda, urmă el cu acelaşĭ ton, te iubesc; şi m'aşĭ crede cel maĭ fericit dacă aĭ primi să deviĭ femeia mea.

Şi Enric ḑicênd aceste cuvinte, tremura, aşteptând rĕspunsul ḑeiţeĭ luĭ.

Ce 'l va rĕspunde ea óre?

Va consimţi, saŭ 'l va respinge, dupe cum respinsese pe atâţea alţiĭ înaintea sea?

In acest cas ce se va face el?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Aceste întrebări 'şi le făcea Enric, când vocea Clotildei 'i scóse din cugetări.

— V'aţi gândit bine, domnule, ḑise ea privind pe june cu una din acele priviri săgetătóre care ar fi luat repaosul şi la un pusnic, aţi cugetat în deajuns la cuvintele ce aţi ḑis ?

— Am cugetat Clotilda.....

— Spuĭ drept dar ?

— Vaĭ! s'ar putea să te înşel?...

— Şi mĕ iubeştĭ ?

— Maĭ mult ca orĭ ce în lume ! ....

— Şi voescĭ să fiŭ femeea D-tale ?

— Este cea maĭ mare dorinţă a mea !...

— Şi mĕ veĭ iubi în tot d'auna ?

—Sunt gata a 'mĭ da viaţa dacă o voeştĭ ! ḑise Enric cu exaltaţiune.

Clotilda cugetă un minut.

— Bine Enric, rĕspunse dênsa, şi eŭ te iubesc !...

Junele dete un ţipăt...

Dar un ţipăt de bucurie, un ţipăt de fericire.....

Şi beat de mulţumire, sărută de nenumĕrate orĭ mâna cea mică a Clotildeĭ, pe care tĕnĕra o părăsise fără cunoscinţă în mâinele juneluĭ.....

— Clotilda scumpă, 'ţĭ mulţumesc pentru acest cuvênt !....

Vaĭ, cât te voĭ iubi !...

Si amêndouĭ ţinerĭ 'şĭ dădură sărutarea de logodnă....

* * *

Două sĕptămânĭ dupe acésta, într'o duminică, biserica Notre-Dame era plină de lume.

Muzeul Digital al Românului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Se sevărșea o cunanie ; și aceĭ carĭ se cununaŭ nu eraŭ de cât Enric și cu Clotilda....

Un zîmbet de fericire flutura pe buzele luĭ Enric, când dupe sevîrșirea ceremonieĭ, trecea la braț cu femeia sa printre mulțime....

Lucru straniŭ însă, Matilda care era de față la acéstă cerémonie 'ĭ se păru a surprinde o lumină ciudată în ochiĭ cumnateĭ sale.

I se păru chiar că Clotilda schimbase un semn cu un om ce se ascunse dupe un stîlp...

Matilda tresări.

Și fără voe, ea cugeta adânc la viitorul fratelui sĕŭ. . . . .

VIII

UN MENAGIU

Două lunĭ trecuse de la căsătoria luĭ Enric cu Clotilda, fără ca un eveniment însemnat să se întêmple.

Enric 'șĭ iubea femeia cu acelașĭ amor pe care 'l avusese pentru dênsa maĭ 'nainte, și pasiunea luĭ nu scăduse nicĭ decum acum, când poseda odorul mult dorit....

Din partea sa, Clotilda 'șĭ iubea bărbatul cu una din acele iubirĭ liniștite, carĭ promit pentru viitor siguranță și fericire....

Matilda primea cu plăcere acest menagiŭ și mulțumea cerulurĭ că presimțimântele eĭ nu se realisaseră. ..

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Era o frumusețe să fi privit cine-va acestă tînără familie compusă din trei membri aĭ căror anĭ adunațĭ toțĭ la un loc, de abia ar fi dat o jumĕtate de secol, și a căror viața nu era turburată de cea maĭ mică neînțelegere... Se stabiliseră cu toțĭ treĭ, în încântătórea casă ce ocupau și maĭ înainte de căsătoria luĭ Enric.

Amândouă cumnatele se sculau de dimineață și se ducea jos, în grădină de făceau plimbarĭ lungĭ.

Câte o dată făceau și exercițiurĭ de muncă.

Le vedeaĭ ast-fel pe amândouă cu câte o grebliță mică, îndreptând pămîntul pe margine, sau cu câte o stropitoare bijou dând diferitele specę de trandafiri, begoniĭ sau cameliĭ...

Enric în timpul acesta, era la serviciu, căcĭ trebue să spunem că ocupa primul post de comptabil general la grand magasin du Louvre...

La prânz și seara când venia era cel maĭ fericit, gustând mâncarea în mijlocul celor două ființe pe carĭ le iubea atât de mult..

Din două în două sĕptămînĭ avea o ți liberă.

Atuncĭ el să credea cel maĭ fericit.

Lua pe femea sa de brațul drept, pe Matilda de cel stâng, și câte-și treĭ porneau pînă la cea maĭ apropiată stație de trăsurĭ, lua una, ți fericițĭ, răzînd, glumind, plecau luând drumul pe câmpie, fugind de sgomotul mareluĭ oraș care 'ĭ plictiseau...

Luaŭ dejunul la Belle Ville la cea dîntîĭ ospătarie asistaŭ la jocurile sătenilor, le împărtășia și dînșiĭ; apoĭ séra târziu, ostenițĭ se înturnau acasă, și somnul le era liniștit, ca al copiilor abia născuțĭ.

Matilda am spus, uitase antipatia ce 'ĭ inspiră la inceput Clotilda.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Acum nu mai vedea într'însa de cât pe cumnata sea, pe soţia fratelui său.

O iubea ca pe propria sea soră.

Se credea cea mai fericită văḑênd pe fratele său fericit.

Dar cât va ţine oare această fericire?...

IX.

O VISITĂ NEAŞTEPTATĂ

Intr'o seară, patru luni de la căsătorie, câte-şi trei erau reuniţi în marele antreu, din care comunicai cu toate camerile.

De afară se auḑea mugind vêntul cu putere, părea mai mult nu uragan, un ciclon.

Se auḑea pomii trosnind, petrişul aridicându-se cu putere în sus şi lovind în geamuri.

Apoi de o dată, furtuna păru că se mai înmóe şi o ploae răcoritoare începu se cadă pe pământ.

— Vai ce timp urât, ḑise în acel moment Clotilda

— Intr'adevĕr, dar însă acum mulţumită ploi pare că furtuna a mai încetat, rĕspunse Enric.

— Vĕ înşelaţi, ḑise Matilda care privea în acest timp pe fereastră.

Intr'adevĕr, vêntul încetând un moment, începu din noŭ cu mai multă forţă.

Tunetele şi trăsnetele cerului nici nu se mai auḑeaŭ fiind impedicate de trosnetele arborilor..

In timpul acesta însă, ceva ca uruitul unei trăsuri pe gangul casei, veni până la auḑul celor din înăuntru.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Şi tot maĭ în aceiaşĭ vreme un valet intră.

— Domnule, ḑise el, un strein voeşte sĕ vĕ vorbească.

Enric tresări.

— Cine este, întrebă el, nu aĭ întrebat de nume?

— Ba da.

— Ţi l'a spus?

— Da, se numeşte de Los Montes.

De abia pronunţase acest nume valetul, şi Clotilda tresărind din tot corpul şi schimbându-se la faţa şopti ca în sine

— Ce voeşte el se facă oare Dumneḑeule?..

Turburarea Clotildeĭ însă, nu scăpă privireĭ Matildeĭ, care o surprinse din treacăt.

— A! 'şi ḑise ea, aci trebue se fie un mister... voĭ veghia!..

* * *

Dupe un minut streinul introdus de valet intră.

Era un june ca de 30 anĭ, cu privirea rece ca de oţel, cu umerĭ largĭ, purtând mustăţĭ lungĭ.

Inbrăcat fără reproş cu o mică rozeta la butoniera din stînga, el înainta către grupa ce 'l aştepta cu nelinişte, şi fixând ochi asupra Clotildeĭ.

— Dar bine surioră, ast-fel primeştĭ pe fratele tĕŭ?..

Mirarea care coprinse pe Enric la auḑul acestor cuvinte 'l impedică d'a vedea o mişcare a femei sale.

Acea mişcare însă nu fu scăpată de Matilda. Era ca şi cum Clotilda s'ar fi deşteptat dintr'un somn adânc.. Şi repede, dintr'o săritură, dênsa fu lângă strein.

— Fratele meu! şopti ea cu o voce mângâiósă, ia-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tâte în fine întors!...

Şi dênsa îmbrăţişă pe acela ce se presentase cu numele de Los Montos...

— Dar bine nenorocitule, avu timp ea se-i şoptească la ureche, ce, voeştĭ sĕ mĕ perdĭ?.

— Tacere! 'i rĕspunse el, n'avea nicĭ o teamă!.

Apoĭ întorcându-se către Enric.

— De sigur Domnule, ḑise el, D-ta eştĭ soţul?

Enric se inclină.

— Şi D-ra? maĭ întrebă streinul, care numaĭ acum vĕḑuse pe Matilda.

— Este sora mea, rĕspunse Enric.

Necunoscutul se inclină.

Un moment de o tăcere adâncă domni.

* * *

— Enric, iubitul meŭ, ḑise de o dată Clotilda înţelegênd că o tăcere maĭ mare ar putea da loc la juste bănuelĭ, iartă-mĕ dacă pînă astăḑĭ nu'ţĭ am vorbit de Gustav, causa a fost că fericită lângă noi, 'mĭ am şi uitat a vĕ face cunoscut de existenţa unuĭ frate dincolo, peste ocean....

Gustav 'şĭ muşcă buzele.

— 'Ţĭ mulţumesc, soră, ḑise el cu un surîs rece de locul ce 'mĭ aĭ lăsat în inima tea....

— Ce voeştĭ, nu trebue sĕ te superĭ, iartă-mĕ....

— Crede frate, interveni Enric, către acea persónă pe care în sincera iubire ce se credea dator a-ĭ da, 'l şi numea cu acest dulce nume; crede zic, că Clotilda nu este capabilă d'a minţi, şi dacă vorbele eĭ ţi-a cauzat ver-o durere, te rog şi eu s'o iertĭ...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Am și ertat'o scumpul meŭ cumnat! respunse de Los Montes.

* * *

Pe când se schimba aceste vorbe, Matilda eșise afară ca cum ar fi voit a da ordin pentru primirea cumnatuluĭ.

Adevĕrul însă este, că dênsa dupĕ ce dădu-se ordinele privitoare la instalare, se suise în camera sa,

Aci 'șĭ reaminti de posa cumnateĭ sale, de tresărirea ei când audise pronunțându-se numele de Los Montes, și în fine de brusca deslegarea enigmeĭ, presentându-le pe acel strein, drept frate,

— Curios, șopti dênsa, curios de tot.... cine se fie aceasta persoană, și ce o fi voind? Prevĕd o nenorocire inevitabilă...

Din fericire însă eŭ sunt aci și voĭ veghia !..

Apoĭ, pentru a nu da niciĭ o bănuială cumnateĭ sale, Matilda trecu în salon.

X

IN GRADINĂ.

Toata noaptea Matilda nu putu închide ochiĭ

Visurĭ urîte 'i se presentaŭ, turburându-ĭ liniștea.

I se părea câ vede în fața-ĭ un pericol inevitabil....

Părea că vede un șarpe mare, hiduos, încolecindu-se pe dênsa

Nenorocita, luând visiunea drept realitate scoase

Muzeul Digital al Românilor Românesc
revistatransilvania.ro

un țipăt...

In curând însă putu să'și dea seama că cea ce 'i se păruse a vedea nu era de cât numai în imaginațiunea ei...

Abia către ziuă, când sgomotul orașului veni pînă la urechele sale, putu închide ochi ..

* * *

Când se deșteptă soarele era sus pe cer.

Apoi cu un gest a lene, uitând pentru un minut cele petrecute în ajun, 'și aruncă privirea pe marea pendulă din perete.

— Dece ore ! exclamă cu mirare, și eŭ încă nu m'am sculat... Ce s'a întêmplat oare de am dormit pênă acum ?

Și dênsa apăsă pe butonul sonierei.

Janeta, o tînara cameristă intră.

— Imbracă-mĕ Janeto, comandă Matilda.

Camerista indeplini ordinul stăpânei sale.

— Dar bine Janeto, ziise de o dată Matilda, dacă aĭ vĕzut că dorm atêta, pentru ce nu aĭ venit sĕ mĕ deșteptĭ, nu știĭ obiceiul meŭ, că 'mĭ place sĕ mĕ scol de dimineață ?

— Credeam D-ră, că de óre-ce v'aţĭ culcat atât de târziu, și ostenindu-vĕ cu primirea fratelui D-neĭ, voițĭ a face escepție pentru ziua de adĭ...

Matilda la aceste cuvinte tresări.

'Și aminti pe data de cele din ajun, de acea sosire neașteptată a streinului și de scena ce se jucă intre dênsul și Clotilda.

Era se maĭ zică ceva, dar înțelegênd încă că putea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

sĕ se trădeze, se stăpâni iute și schimba tonul conversațiuneĭ.

— Fratele meŭ s'a sculat? întreba ea.

— Da, a și plecat.

— A plecat ḑicĭ?

— Da.

— Dar Clotilda și cu fratele D-eĭ?

— Sunt în grădină, de aproape două ceasurĭ.

Matilda tăcu.

După câte-va minute, toaleta fiind gata se coborâ în grădină...

Matilda mergea incetișor pe marea aleă, cugetând încă la cele din ajun.

— De sigur, se gândea dênsa, acesta este un amant, și sub masca fratelui, voește a ascunde culpabilul lor amor.

Din fericire însă, am înțeles scopul lor, și voĭ veghia!.

Era se maĭ urmeze poate în monologul sĕŭ, dar niște vocĭ asemenea unor șoptirĭ ajungênd pênă la auḑul sĕŭ, o făcu se tresară,

— Ce fu aceasta? se întreba ea.

Apoĭ facênd câțĭ-va pașĭ înainte deveni maĭ atentă.

După un minut auḑi din nou aceleași vocĭ, de asta dată le recunoscu.

Ceĭ ce vorbeaŭ incet, eraŭ Clotilda și cu Gustav.

— Scumpă Clotildo, ḑicea acela care se declarase de frate al cumnateĭ sale, te iubesc, atât de mult, în cât viața fără tine mi se pare un chin nesfârșit...

— O! Gustav al meŭ, tacĭ te rog, respundea Clotilda, tacĭ, se nu ne spioneze cine-va...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Facă ce o voi, continua Gustav cu aprindere ce 'mĭ pasă mie... principalul este că voesc să te am... să te posed...

— Pentru D-ḑeŭ, Gustav eștĭ nebun, nu cugeță că suntem amîndoi expușĭ aci la vre o privire indiscretă ?..

— Și ce 'mĭ pasă ?

— Nu ḑice ast-fel, trebue să te gândeștĭ la viitor, ce ne vom face, dacă se va descoperi secretul nostru ?.

— Cu atât mai bine, că tu aĭ deveni earăși numaĭ a mea!..

— Și planul tĕŭ unde ar rĕmâne atunci?..

— Aĭ dreptate, rĕspunse Gustav tresărind, uitasem !.. .

Matilda ascunsă de după un stufiș care era în fața băncel de sub pomul unde cei doĭ amoresațĭ convorbeaŭ, nu perdea nicĭ un cuvînt.

— Te vestesc cu tóte acestea, ḑisea din noŭ Gustav, că aceste lucrurĭ nu pot să dureze mult ast-fel.

— Ce voescĭ să ḑicĭ tu ? întrebă Clotilda.

— Voesc să ḑic că lovitura trebue dată cât de curând....

— Și pentru ce atâta grabă ?

— Pentru că cu cât va fi maĭ de vreme cu atât va fi maĭ bine....

* * *

— Explicăte, căcĭ mărturisesc că nu te înțeleg.....

— Nu înțelegĭ tu că din ḑi în ḑi ce trece, averea scade ?..

— Voeștĭ dar ?,....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Să sfîrșesc repede !..

— Si pe când aĭ ales ḑiua ?..

— Până acum nu știŭ, dar sigur înainte de ḑece ḑile.

— Pentru ce nu maĭ repede ?

— Pentru că am trebuinţă de ajutorul a douĭ ómenĭ.....

— 'I aĭ găsit ?

— Da, dar însă trebue să 'ĭ avertisez....

— Si aŭ primit ?

— Pentru banĭ sunt în stare să facă oríce!..

Un moment de tăcere urmă.

— Dómne, șoptea în acest timp Matilda tremurând din tot corpul, ce uneltesc óre aceștĭ miserabilĭ ?...

— Ce crimă infamă proectézĭ dênșiĭ ?

Si 'și întinse din noŭ urechea.

— Bănuește cine-va ceva ? întrebă Gustav din noŭ.

— Despre Enric te pot asigura că n'are nicĭ cea maĭ mică presupunere.

— Dar despre sora luĭ ?

— Cred că nicĭ dênsa nu bănuesce nimic.

— Apropo de Matilda, ce ḑicĭ să facem cu dânsa?

— Ce veĭ voi tu....

— Nu te veĭ opune dar planuluĭ pe care póte 'l voiŭ modifica ?

— Sciĭ bine că eŭ mĕ supuĭ în tot d'auna.....

— Aĭ dreptate !...,.

* * *

Aci amêndoĭ tăcură.

Matilda înțelegênd că eĭ putea să se retragă din

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/ridr

minut în minut, eși din bosquetul unde fusese ascunsă și încet fără să facă cel mai mic sgomot, se urcă sus în camera sa.

* * *

— Infamie! infamie, murmură sărmana copilă căděnd pe un fotoliŭ cu peptul svăcnind de emoțiune, nu se mulțumește că 'i ia femeia, acum proectéză să 'l și fure.....

Cine știe, póte că aŭ de gând să 'l și ucidă...

— Oh, dar nu, continua Matilda dupe un moment, mě voiŭ duce la fratele meŭ, și 'i voiŭ spune totul... 'i voiŭ spune să se păzească... să ia séma!...

Si dênsa voi să plece pe ușă, decisă fiind de a pune în lucrare proectul sĕŭ.

Dar în momentul când deschise ușa, fu oprită de o cugetare.

— Mě va crede el óre Dómne? se gândi dênsa, de sigur că nu!..

O iubește atât de mult nenorocitul,..... în cât cele ce 'i voiŭ spune le va lua ca pe niște închipuiri ale mele....

Si repede, tot dupe cum 'i venise acéstă ideă, dêusa renunță la ea.

— Voi rĕmâne dar singură să veghez!....

„Dumneděule, dă-mi putere să 'l apĕr fără știrea lui, fără voia lui!.....

Si căděu din noŭ pe gânduri.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

XI

LA FRAȚII SABATUS

Intr'unul din cele mai întunecate colțuri ale Parisului, acolo unde chiar poliția pătrunde cu frică, se află situată cărciuma „la armele Franciei".

Stăpânii acestei cărciume, pentru că sunt duoi, se numesc George și Pièrre Sabatùs, și sunt aceia cu cari deja am facut cunoștință la începutul acestei istorisiri.

Amênduoi cu reputația îndoelnică și puși sub supravegherea înaltă a poliției, se însărcinau adesea cu fapte pentru cari dacă justiția le ar fi aflat, 'i ar fi pedepsit minimum cu 20 ani de muncă silnică.

* * *

Era a doua di dupe cele relatate în capitolul precedent.

Sórele scăpătase de mult, și întunericul nopței începuse a acoperi locurile de prin prejur.

In depărtare se audea suuând cadențat cea din urmă lovitură a ceasurilor opt.

Ceĭ doĭ frați ședeaŭ la o masă în fața a douĕ pahare cu absint. Eĭ vorbiaŭ amênduoĭ încet.

— George, dicea Pièrre, mai știĭ tu ceva de acel strein, care acum câte-va dile venise să ne propue de afacerea aceea ?

— Nimic frate, dar tu ?

— Vedĭ prea bine că nu știŭ nimic de óre-ce te întreb pe tine ?

— Când dicea că vine ?

— La ultima luĭ visită a spus că va mai da pe

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

aci peste opt ḑile....

— Si când se împlinesc cele opt ḑile...

— Dupe socotéla mea, aḑi.

— Te asigur atunci cá va veni !...

— Ce te face că vorbeştĭ cu atâta siguranţă ?

— Interesul ce pare că avea de noĭ...

— Creḑĭ dar că 'ĭ suntem trebuincioşi ?

— Mai mult ca sigur !

— Si ḑicĭ că va veni ?

— Sunt sigur .. ascultă, 'mĭ pare că chiar vine !...

Intr'adevĕr, în acel moment sgomotul apropiat a unor paşĭ ajunse până la urechile celor douĭ fraţĭ.

Tot în acelaşĭ timp, uşa locanḑeĭ se deschise cu sgomot, şi un om acoperit cu o manta mare, neagră apăru pe prag.

Necunoscutul dupĕ ce se asigură că fraţiĭ Sabatùs eraŭ singurĭ, şi că nicĭ o alta ureche streină nu era se asculte, se apropie de masă unde eraŭ eĭ, şi fără se ḑică nicĭ un cuvînt sĕ aşeză pe cel de al treilea scaun ce părea că-l aşteaptă.

Un moment de tăcere urmă, timp în care streinul înceta cu examenul ; apoĭ dupĕ ce se convinse pe deplin.

— Am venit, ḑise el cu o voce schimbată, pentru a vĕ spune ca ḑiua se apropie...

Fraţiĭ Sabatùs tresăriră de o dată.

— Şi când este hotărâtă ?

— De aḑi în ḑece ḑile.

— Aşa dar la 20 Octombrie ?

— Tocmaĭ !..

— Dar tocmeala ? întrebara cei duoĭ fraţĭ într'un glas.

— Nu vĕ temeţĭ, nu voĭ uita cea ce am făgă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

duit...

— Voim un acompt...

— Cât vĕ trebue ?

— Jumĕtate....

— Bine, dise streinul, ţineţi... luaţi acest portofel, într'însul veţi găsi mai mult de cât cereţi...

Şi cu un gest, dînsul aruncă pe masă un port-bilete din care cădură şase saŭ şapte bilete de bancă de câte o mie franci.

— Ceĭ doĭ fraţi murmurară. Erau ḑece bilete de câte o mie franci.

Privirea lor scânteia de mulţumire.

Apoĭ cu un gest amîndoĭ se priviră.

Acea privire părea că insemneaḑă:

— Acest strein este plin de banĭ, daca 'l am ucide ?....

Necunoscutul nostru însă se vede ca ghici cugetul lor, căci de o dată scoase un mic revolver de sub manta.

— Aide, aide, copilaşiĭ meĭ, dise el, vĕ previn că la cel mai mic semn de atac vĕ sdrobesc creeri ca la nişte fiare sĕlbatice...

Fraţiĭ Sabatùs 'şi muşcară buzele de ciudă, vĕḑênd planul lor descoperit.

Dar voind totuşi a asigura pe generosul lor donator.

— Nu ştiu ce aţi voit se faceţi Domnule! ḑiseră amîndoĭ într'un glas prefăcându-se miraţi.

Streinul însă nu rĕspunse de o cam dată nimic, ear apoĭ după un minut.

— Aţi înţeles dar cea ce v'am spus ?

— Peste ḑece ḑile spuneţi că e timpul ?

— Da.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Şi unde va trebui să ne întîlnim ?
— In colţul stradeĭ Podului Nou.
— Şi casa ?..
— Voĭ veni să vĕ o arăt eu !..
— Va trebui se jucăm şi cuţitul ?
Streinul aci avu un surîs de rĕutate.
— Poate, dise el.
Apoĭ, fără se maĭ adăoge nicĭ un cuvênt eşi cu paşĭ repedĭ din cărciumă,..

XII

IN BOIS DE BOULOGNE

Din ḑiua în care Matilda surprinsese în grădină pe Clotilda şi pe Gustav vorbind, ea nu încetase de a privighia.

De atunci fu pentru sermana un cumplit chin de durere şi oboseală...

De şi stia planul acelor miserabilĭ, de óre-ce fusese martora nevedută la uneltirile lor mişeleştĭ ; cu tóte acestea, trebuia, interesul o cerea chiar, ca dînsa să se arate ca şi cum n'ar bănui nimic.

Si cu toate acestea, inima eĭ sinceră parea că o mustreaḑă de rolul mincinos ce juca, când Clotilda 'ĭ întindea obroḑul spre a o seruta, 'ĭ venea a spune tot focul şi se-ĭ strige.

— Ticălóso ! nu ştiĭ că am aflat totul ?
Nu simţĭ că am descoperit planul vostru ?..
Dar apoĭ, aducêndu-şĭ aminte, că viitorul luĭ Enric, viaţa poate acelui frate ce dênsa iubea atât de

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mult, era în pericol; făcea asupra-şĭ o forţare supra omenească, se stăpânea, şi zâmbia...

Clotilda şi Gustav înşelaţĭ de aceasta purtare a Matildeĭ, nu bănuiaŭ nimic: eraŭ sigurĭ că nimenĭ nu ghicise relaţiunele ce existaŭ între dînşiĭ şi planul ce proectaseră... Gustav maĭ cu seamă părea încântat de Matilda.

Vĕḑênd-o în tot d'auna veselă, zîmbitóre curtenitoare, ajunse curând la idea că tînăra este înamorată de dînsul.

Dacă ar fi venit cine-va se-ĭ spună în acel minut că purtarea Matildeĭ era falşe, de sigur că el n'ar fi creḑut...

* * *

In acea ḑi chiar, când se petrecea cele relatate în capitolul precedent 'ĭ găsim pe câte-şĭ patru la o masa de la Bois de Boulogne.

Eĭ staŭ veselĭ împrejurul champanieĭ care curgea spumoasă prin pahare.

Glume vesele se schimbaŭ între denşĭ.

Enric şi Gustav maĭ cu seamă eraŭ foarte dispuşĭ.

— Ţi aduceĭ tu aminte scumpă Clotildo, ḑicea Enric către femea sea, de acea seara când strigaĭ adjutor?

Clotilda deşteptată ca dintr'un vis tresări.

— O da! ḑise ea; fără tine de sigur că aşĭ fi fost perdută...

In timpul acesta, Gustav povestea Matildeĭ imaginara sea călătorie în America.

Spunea juneĭ copile, o istorie născocită de el, voind

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ca cu acesta se aprinză imaginaţia acestuĭ suflet tênăr.

Matilda însă părea că nicĭ nu asculta.

Dacă ar fi întrebat-o cine-va într'acel minut la ce se gândea, sigur că nicĭ ea n'ar fi ştiut ce se spună.

O mulţime de cugetărĭ 'ĭ umbla prin cap. Visiunĭ teribile 'ĭ se presentaŭ înaintea ochilor. Fiare sălbatice, răpitoare, avînd privirea Clotildeĭ şi a luĭ Gustav păreaŭ că o urmăreşte...

De o dată ea se scutură cu groază.

La această tresăritără fu observată de Clotilda, care de câte-va minute o urmăria cu privirea.

— Dar ce aĭ tu sora mea? o întrebă cu o voce dulce.

— Eŭ, făcu Matilda tresărind şi devenind confusă n'am nimic...

Şi figura eĭ deveni rosă.

— Mi s'a părut ca şi cum te aĭ fi scuturat...

— Părere suriósă, eu ascult la naraţiunile fratelui tĕŭ....

Şi într'adevăr, Matilda începu a deveni atentă la cele ce povestea Gustav.

— Aide, şoptea în sine Clotilda în acel moment, în zadar voeşti să'mĭ ascundĭ secretul teŭ, căcĭ l'am ghicit..

Tu iubeştĭ pe Gustav al meu.... voeştĭ se-l eĭ...

Nenorocito! atuncĭ te-aĭ condamnat singură!.. era se te scot din crimă, unul maĭ mult sau maĭ puţin, tot una va fi...

Decĭ veĭ muri !...

Şi, fără să arate câtuşĭ de puţin cele ce se petrecea în inima sea, fără să dea nascere la vre-o bănuială, dînsa începu a lua parte la veselia generală..

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

* * *

Petrecură astfel până după mediul nopței; când plecară spre locuința lor....

XIII

NARCOTICUL

Ziua de două-deci Octombrie venise.

De și cald încă, frunzele arborilor începuse să cadă, vestind printr'aceasta apropierea toamnei.

Lumea începuse, a se îngriji de iarnă...

* * *

In locuința lui Enric erau pregătiri mari.

Se făcea geamantane și cufere, căci Gustav spusese că pleacă, chemat fiind de interese grave.

Matilda supraveghea pe femea însărcinată cu aceasta, cugetând adânc, că plecarea lui Gustav ascundea ver un plan

— Trebue se fi proectat ceva, dicea ea în sine, altfel nu se poate, trebue deci o vegheare indoită acum !...

* * *

Când cuferile fură gata, Gustav 'și luă remas bun de la Enric și Matilda, spunîndu-le că regretă din suflet că este nevoit a pleca așa de repede, dar că îndată ce afacerile 'i vor permite va veni din nou.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Apoĭ, când voĭ a săruta pe Clotilda, avu timpul de a'ĭ șopti la ureche.

— Nu uita narcoticul!..

— Nu! fiĭ sigur, voĭ face dupe cum 'mĭ aĭ spus.....

Și Gustav plecă...

* * *

Dupe o oră de la plecarea luĭ Gustav masa era gata.

Maĭ înainte de a lua din supă, Matilda se sculă și se duse în camera de alăturĭ spre a lua un flacon cu piper de ardeĭ.

Clotilda remase singură, căcĭ Enric încă nu intrase în sala pînă atuncĭ, vĕrsă repede dintr'o sticluță ḑece saŭ două-spre-ḑece picăturĭ în farfuriea cumnateĭ sale.

Apoĭ ascunse cu iuțeală în sînul seŭ.

Era și timpul, Matilda și Enric intra pe ușe și dupe un minut se așezară la masă.

De abia mâncase tênăra din supa, și simți o durere de cap și o amorțeală inexplicabilă.

— Curios lucru! cugeta dênsa, curios... ce se am?

Voĭ a maĭ ḑice ceva, dar nu putu.

Limba 'ĭ se încurcă, perdu cunoscința și de o dată căḑu cât fu de mare pe parchet..

* * *

Cât stătu Matilda ast-fel nu putem ști, dar însă se simți de o dată ca apucată în brațe, de mâni puternice.

Voĭ să strige, dar nu putu...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro

Cu toate acestea simţea bine că ceva grozav era să se petreacă cu dênsa..

Se înnercă din nou se ceară adjutor, dar limba părea a'i fi legată...

Vedea cu toate acestea ca şi când ar fi fost deşteaptă...

Vedea chiar că doi oameni mascaţi execută ordinele ce primeau de la o a treia persoană asemenea mascată 'şi care părea a fi şeful lor...

Se simţi de o dată că schimbă aerul...

Apoi mai în acelaşi timp véḍu că cei doi necunoscuţi o aseḍau într'un fel de cutiă, pe care însă din causa intunericului nopţei mai întîiu nu o putuse nstinge bine.....

Si repede, mai în acelaşi moment, se simţi aruncă în văsduh, apoi o sguduitură teribilă, şi în urmă nic....

XIV

DRAMA.

Sĕ spunem în puţine cuvinte ce se petrecuse....

* * *

Enric vĕḍênd pe sora sa caḍînd jos, şi neştiind causa acestui rĕŭ, momental, chemă pe servitoare.

Janeta veni în grabă.

La rîndul seŭ tînăra cameristă se spăimântă.

Enric creḍînd că este vre-un leşin, recurse la adjutorul sărurilor.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dar însă nicĭ cu aceasta nu dobândi nicĭ un resultat satisfăcător...

Spaima luĭ Enric atuncĭ fu atât de mare, în cât trimise pe Janeta dupe un doctor.

Janeta plecă, iar tînărul remase singur cu Matilda şi cu soţia sea.

In timpul acesta Clotilda luând un aer mirat.

— Dar, ce se aibă ea oare Dumneḑeule ? întreba dînsa.

— Nu pot se ştiu nicĭ eu, dragă mea, rĕspunse Enric, acest rĕŭ 'i a venit încă de la masă...

Era să maĭ urmeze, dar niste paşĭ care resunase de o dată în anticameră 'l făcură se tresare...

— Mulţumesc ţie dómne, şopti el, iată că doctorul sose-te !..

Intr'adevĕr, uşa se deschise....

Dar cel ce intrase însă nu era doctorul ci treĭ oameni mascaţĭ...

Enric ţipă de surprindere; iar Clotilda dând un strigat de spaimă căḑu jos pe parchet, ca şi cum vederea seelor treĭ o îngrozise...

* * *

Enric amuţit un moment, nu ştiu ce ḑice şi ce decisiune să ia.

Aceasta hesitare a luĭ însă 'l perdu...

Unul din ceĭ treĭ mascaţĭ se repeḑĭ asupra sea.

Şi fixându-l cu un revolver.

— Iată pentru tine Enric !.. ḑise el.

Şi dete foc...

Enric scoţînd un ţipăt de durere căḑu jos...

*

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Repede apoĭ cu sîngele cel maĭ rece, dintr'o sărítură mascatul fu la casa de fer, o deschise și dupĕ ce 'șĭ umplu buzunarele cu tot ce găsi într'ênsa, se apropriă de locul unde zacea Clotilda, se apleca către dênsa și 'ĭ șopti.

— Înțelegĭ tu scumpo, nicĭ o mișcare, prefăte ca moartă, dacă voescĭ ca afacerea se reușească !..

— Am înțeles Gustav, rĕspunse Clotilda, deschizênd ochĭ, voĭ face dupĕ cum dicĭ...

Cu toate acestea cât trebue sĕ stau în această pozițiune ?..

— Pênă va veni procurorul.

— Și apoĭ ce voĭ face ?

— Veĭ fugĭ !..

— Și pe unde ?

— Pe fereastră.

— Te voĭ găsi curând ?

— Te voĭ aștepta în stradă ?...

Și dênd o sărutare acelia pe care o trecuse ca soră sea, lua ajutat de fraților Sabatus corpul cel inert al Matildeĭ, pe umerĭĭ seĭ largĭ, și dispăru în grabă pe ușe....

Dupĕ un moment câteș treĭ ajunseră țĕrmul seneĭ.

Noaptea era rĕcoroasa, și un vênt rece sufla cu tărie, așa că nu aveaŭ sĕ se teme ca vor fi deranjațĭ de la lucru lor..

— Pierre, dice de o dată Gustav către unul din Sabatus, coșciugul 'l aĭ adus?

— Da stăpâne, iată-l !

Și Sabatus cel mare areta cu mâna obiectul cerut..

— Bine dise Gustav, acum pe lucru !..

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Atunci o scena curioasa începu.

Se vĕdură la lumina luneĭ, ceĭ treĭ mascaţĭ, punênd pe sermana Matilda în coşciug...

Apoĭ cu toţiĭ luând coşciugul pe mâni, 'l a ridicară d'asupra capuluĭ lor, şi 'l asvârlirĕ în aer...

Un sunet sec resuna...

Şi maĭ pe dată se vĕḑu coşciugul apărând la suprafaţa apeĭ...

Gustav şi ceĭ doĭ Sabatus stătură un moment în loc, ca ameţiţĭ, ca îngroziţĭ de spăimîntătoarea fapta pe care o comiseseră...

Eraŭ ca loviţĭ de trăsnet..

Priveaŭ tremurând acel coşciug, care semănând uneĭ bărcĭ micĭ, începuse a pluti cu iuţeală în josul apeĭ...

In acel moment un sgomot de paşĭ resună.

Câte-şĭ treĭ tresărirĕ, şi se deşteptară ca dintr'un vis.

— Vine cine-va! şopti unul ditr'înşĭ...

— Este o patrula, murmura altul.

— Sĕ fugim! repeta Gustav.

— Şi câte şĭ treĭ luând câte o cale diferită, fugirĕ în direcţiĭ opuse...

* * *

Doŭă ore dupĕ aceasta, o umbră neagră se furişe pe lângă casă luĭ Enric Victor.

Se apropia încet, şi dupĕ ce se asigură că nu este urmărit de nimeni, făcu sĕ sune un fluer prelungit...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

De abia dase acest semnal, și un mic strigăt 'i răspunse.

Apoi mai în același moment, una din ferestre care da în stradă se deschise, o umbră apăru pe balustradă, și o formă albă se lasă să cadă.....

Cel ce pândea jos, o prinse în brațe din sbor.

— Ei bine ? întrebă el.

— S'a făcut, 'i se răspunse.

— Procurorul a venit ?

— Da, dar acum însă a plecat.

— Alt ce s'a întâmplat ?

— A venit doctorul și m'a examinat.

La aceste cuvinte Gustav, căci cititorii cred, că înțeleg că el era acéstă persónă, tresări.

— Și ce a ḑis ? întrebă el.

— A rămas convins că sunt mórtă !....

Gustav avu un surîs la aceste cuvinte.

— Bravo, Clotilda mea !... șopti el cu bucurie.

Și luând'o în brațe dispăru cu dênsa în negura nopței. . . . . .

. . . . . .

Cititorii cred că aŭ înțeles cum că femeia din cosciug care fusese pescuită de frații Robert, nu era de cât sărmana Matilda, nenorocita sora a lui Enric .....

Și numai acum, în urma celor descrise până aci, începe istorisirea nóstră. . . . . .

. . . . . .

Finele părței ântéiŭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

PARTEA II

NEBUNA

I.

Streina

Aproape de bulevardul Saint-Germain în cartierul cu acelaşi nume, nu departe de locanda fraţilor Sabatùs, se află situată casa Lizeteï Bergeol.

Cine era acéstă Lizetă ?

Să ne încercăm a spune.

Lizeta Bergeol era o tènără orfană, a căruia si gură avere era casa unde sta

Compusă din două apartamente, din carï unul era ocupat de dênsa, iar altul închiriat la o vĕduvă, aşa că cu venitul acesta mic putea să trăiască.

Lizeta nu era maï mult de 10 anï când avu nefericirea să piardă pe muma sa, şi 9 anï trecuseră de la despariţiunea tatălui sĕŭ, pe care nu 'l cunoscuse nicï o dată.

Timpul însă se scursese în acest interval, anï trecuseră, şi în momentul când facem cunoştinţă cu dênsa, Lizeta numĕră 17 anï.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Nicĭ naltă, nicĭ scundă, cu peliţa albă, cu pĕrul auriu, avênd colórea ochilor nedefinită, ajunsese a atrage asupra'ĭ privirile tutulor lucrătorilor de prin prejur.

Frumósa tênără însă, nu lua în sémă ochiadele focóse ce 'ĭ aruncaŭ, ast-fel că nu 'şĭ putea închipui ca printr'acésta adoratorii nu se descuragiaŭ nicĭ de cum.....

* *
*

In momentul când pătrundem la dênsa, tênăra sta pe o laviţă de lemn, văpsită cu verde, din mica grădină ce avea în faţa caseĭ.

Era aprópe înserat.

Sórele apusese de mult ; şi luna începuse deja a 'şĭ face calea, luminând prin prejur cu palida sa lumină, ca şi cum ar fi voit să consoleze pământul de dispariţiunea celuĭ alt al sĕŭ frate ceresc.

O boare dulce sufla din spre răsărit, fluturând plecele cele auriĭ ale juneĭ.....

Tăcere adâncă domneşte prin împrejur....

Un orologiu din depărtare se aude sunând 10 ore din nópte.

Cu tóte acestea Lizeta încă sta pe bancă, cu capul între mâinĭ, părea gânditóre.

Intr'adevĕr, ea cugeta...

Dar la ce?

De ce gândire visătóre era preocupată acéstă jună ?

Dacă ar fi fost întrebată de cine-va în acéstă privinţă, de sigur că n'ar fi putut rĕspunde.....

De o dată dênsa făcu o mişcare şi tresări.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Audise sunând prima jumătate a orelor 10.

Simți de o dată și răcórea nopței care începuse a fi simțitóre.

Voi atunci să se ducă în camera sa.

Se sculase, și deja făcuse câți-va pași înainte, când tot d'odată tresări....

Audise nisce pași resunând în urma sa.

Repede se întórse îndărăt cu curagiŭ.

Se găsi atunci în fața unei ființe ciudate.

Această ființă părea a avea 40—45 ani.

Era îmbrăcată cu o rochie de mătase négră

O vie agitațiune se manifesta pe figura sea, și ochii sĕi clipeaŭ în orbite cu o stranie mobilitate.

Tênăra copilă fu înspaimântată în primul moment, de aceasta apariție fără de veste, însă se liniști pe dată și aștepta cu liniște ca streina sĕ se explice.

— Copila mea, 'i ḑise în fine necunoscuta, nu'ți este frică sc stai aci atât de târḑiu?..

Unde locuesci, și cum te numești?..

— Doamna, 'mi faceți prea multe întrebări de o dată, rĕspunse Lizeta, află de o cam dată că frică n'am nici de cum, că locuesc aci și că mĕ numesc Lizeta Bergeol.

— Și părinți tei? întrebă streina.

La aceste cuvinte Lizeta tresări; la lumina lunei necunoscuta vĕḑu două mari lacrimi, lucind în ochii sĕi.

— Pe tatăl meŭ nu'l am cunoscut nici o dată ḑise ea domolindu-și emoțiunea.

— A murit?

— Nu știu!

— Dar pe muma ta?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Vai, am perdut-o de aproape ḑece anĭ.

— Și cu cine staĭ tu?

— Singură.

— Sermana mititică, murmura streina cu o voce mângâioasă.

Și apoĭ căḑu într'o tăcere adâncă.,.

După un moment necunoscuta începu din nou.

— Cu ce se ocupa tatăl tĕu?

— Nu știŭ.

— Creḑĭ dar că a murit și el?

— Nu pot ști, dar 'mĭ pare că un mister grozav a fost în existența luĭ.

— O! înțeleg, întrerupe streina, este un mister nu este așa?

Și în familia mea sunt mistere!...

Și pe dată dînsa începu se râḑă într'un mod straniu, și să-și frece mânile.

— Veḑĭ tu copila mea, misterile 'mĭ fac bucurie, ḑise dênsa continuând a râde, căcĭ eŭ singură sunt un mister că trăesc... nimeni nu știe cine sunt, și nici pentru ce am făcut aceasta cale... La aceste cuvinte, Lizeta privi maĭ cu deamânuntul pe necunoscuta.

Ea observa privirea rătăcită și gesticulația pe care o facea. Cunoscu că are a face cu o nebună...

In primul moment 'ĭ fu fricĭ, dar curând fu cuprinsă pentru aceasta sermană de un viu simțimênt de milă.

— Locuești în vecinătate D-nă? o întrebă cu o voce dulce.

— O nu, stau departe, departe de aci!..

— Și unde?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— La Verssailles !...

— Şi a-ţi venit?..

— Pentru a eşi înaintea fiului meŭ care ocupa gradul de locotenent şi care trebue se vie..

— Sunteţi dispusă să-mi spuneţi numele D-voastră D-nă ?...

Fără a respunde direct la această întrebare, nebuna şi aranja increţiturile rochei sale, care din causa adierei vêntului se derangiaseră, apoi punênd de o dată un deget pe buze 'şi ridică ochii către Lizeta.

— 'Mi promiţi că nu mĕ veĭ trăda? întreba ea cu o voce slabă, căci trebue se ştiĭ că am scăpat pe furiş din casă, şi el nu ştie unde sunt !..

— N'avea nicĭ o grijă D-nă, nu vĕ voĭ trăda! răspunse Lizeta.

— Foarte bine, se sciĭ dar că mĕ numesc... însă nu mĕ veĭ trada nu este aşa?..

La aceste cuvinte, ea se opri.

Apoi deschiḑênd ochiĭ seĭ ceĭ marĭ, părea că asculta ceva

— Ascultă !.. ascultă... ḑise ea slabind vocea, aud nişte paşi .. dacă ar fi el ?

Zicênd aceste cuvinte, cu o voce înăduşită, avea o expresiune de terore aşa de infricoşată în cât Lizeta se înspăimîntă.

Un moment după acea, streina reluă cu o voce din ce în ce mai răguşită.

— Eatăl !.. Eatal vine !.. de mĕ va ḑări sunt perdută ! ...

Şi fără se maĭ adaoge o silabă măcar, începu să alerge printre arborĭ, şi în curând se perdu în intunericul nopţeĭ ca şi un spectru într'un vis....

Apoĭ totul căḑu într'o tăcere profundă...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

II

Doĭ amanți

Lizeta nu putu să-și stăpânească surprisa în care o aruncase cele dupe urmă cuvinte ale sĕrmaneĭ nebune, căcĭ cu toată atențiunea cu care ascultase, ea nu audise nicĭ cel maĭ mic vînt, care ar fi arătat apropierea vr'e uneĭ ființe vieţuitoare.

Credu dar că acea nenorocită era victimă uneĭ halucinațiunĭ...

Cugetând ast-fel, voĭ sé se retragă, dar de o dată tresări...

Cine-va umbla din noŭ prin grădină.....

Așa dar nebuna nu se înșelase?...

Cu adevĕrat că cine-va era acolo ..

Cine putea fi dar la asemenea oră ?

Lizeta cugeta încă, și deja începuse a 'ĭ fi frică, când o umbră eși dupe un arbore, și înaintă către dênsa.

Juna voia să se retragă, dar în acel moment, o rază a luneĭ căḑênd pe fața necunoscutuluĭ, 'ĭ permise a vedea trăsurile luĭ...

— Robert !.... șopti ea cu bucurie, Robert al meu, tu la o asemenea oră ?....

Și dintr'o sărĭtură fu în brațele aceluia ce numea Robert.

— Scumpă Lizeto, te ador !... fu rĕspunsul.

Si duoă sărutărĭ înfocate, rĕsunară în tăcerea nopțeĭ....

* * *

Inainte de a urma cu povestirea nóstră, să spunem

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pe scurt cine era acéstă persónă, şi ce rol juca pe lângă Lizeta.

Robert era un tênăr cam de două-ḑecĭ şi cincĭ anĭ. Avea o figură remarcabilă, o talie plină de noblețe, şi o fisionomie în care se arăta o espresie de dulceaţă şi de îndrăsneală.—Purta uniforma oficerilor Francezĭ.

June pasionat, tênăr după cum era, vĕḑu din întîmplare pe Lizeta, şi o iubi..

Juna rĕspunse de asemenea tînărului cu iubire, şi sinceră, arḑătoare în amorul sĕŭ, se dădu întreagă amantului pe care şi 'l alesese...

Eată dar pentru ce această gingase fetiţă nu primea pe tineri care o curtau.

Eată secretul seŭ...

Acum acestea spuse, se ne întoarcem la povestirea nóstră şi sĕ începem de unde am lăsat-o,..

* * *

— Iubită mititică, ḑicea Robert strângênd la piept cu pasiune pe tînăra, dacă aĭ şti tu cât 'mĭ eştĭ de scumpă!..

— Adevĕrat Robert, nu mĕ înşelĭ ?..

— Se te înşel ?.. ar fi cu putinţa cea ce vorbeştĭ ?..

— Mĕ iubeştĭ dar adevĕrat ?

— Rĕutăcioasă, maĭ mé întrebĭ încă ?.. ca şi când tu n'aĭ şti !..

— Bine, Domnule, ḑise tênăra cu un ton de copilă resfăţată, dar la o asemenea ora ce cauţĭ pe drum ?..

— Dar scump îngeraş, am venit numaĭ pentru tine...

— Spuĭ drept ?

— Ştiĭ bine că nu'ţĭ am minţit nicĭ o dată Lizeta

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mea, și mĕ mir că acum 'mĭ facĭ un control atât de mare ?..

Si tînărul sub-locotenent luă un aer ca și cum ar fi supărat.

Lizeta începu se râză.

— Aide, aide Domnule, știĭ ca te prinde făcênd pe mâniatul ?..... continuă decĭ de a urma tot ast-fel..... te povătuesc numaĭ sĕ termini cât maĭ repede, caci recórea nopțeĭ a început sa fie simțitoare...

Robert surîse la aceste cuvinte.

— Sburdalnico, șopti el, când 'țĭ va veni minte ?..

— Atuncĭ când tu mi veĭ da-o!.

Amîndoĭ tîneri rîseră de glumele lor.

* * *

După trecerea primuluĭ moment de beție amoroasa Lizeta spuse amantuluĭ întîmplarea cu nebuna.

— Am petrecut un bun sfert de ora de fricĕ, conchise dînsa.

— Ciue se fie? se întreba Robert, remânînd pe gîndurĭ.

— Nu pot sĕ știŭ, dar cea ce m'a suprins e felul limpede cum se exprima...

Țĭ-a spus cum se numește?

— Nu. Era sĕ-mĭ spue, dar apucată fiind d'un acces s'a depărtat în grabă...

— Și era tênără ? maĭ întrebă Robert.

— Putea se aibă cel mult 50 anĭ.

Junele numaĭ rĕspunse nimic. Dacă ar fi fost un observator, de sigur, ar fi vĕțut ca cuvintele amanteĭ produse un efect ciudat asupra tînăruluĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

După un moment, luându-şĭ rĕmas bun de la Lizeta, o săruta şi se depărtă în grabă...

Lizeta stătu până 'l perdu din ochiĭ.

— Doamne, cât 'l iubesc! şopti cu aprindere, după-ce junele dispăruse deja de mult.

Repede, uşoară, asemenea uneĭ gazele se sui apoĭ în apartamentul sĕŭ...

II

LA FRASCATI

In aceaşĭ seara, un june intra la Frascatĭ după Boulevard des Italiens.

Figura luĭ palidă arĕta ca se sculase curând după o bóla, dar cea ce marea şi maĭ mult acea paliditate, era de sigur tristeţa ce se vedea imprimată în ochiĭ seĭ.

Junele om, căcĭ părea a nu avea maĭ mult ca 25 anĭ, dupe ce luă în revistă tóte mesele, ca şi când ar fi căutat pe cine-va cu privirea, se aşeda la o masă maĭ retrasă.

O jumĕtate oră se scursese astfel când necunoscutuluĭ 'ĭ atrase privirea un personagiu straniŭ ce intrase în cofetărie.

Acest personagiŭ cu o barbă mare albă, cu pĕrul de asemenea alb, purtând ochelarĭ albaştri, sprijinindu-se de un baston mare, mergea încetişor, căutând cu ochiĭ în tóte părţile.

Neputând găsi de sigur persóna pe care o căuta, era să se retragă, când din întêmplare zări pe necunoscutul nostru.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Pe dată tresări.

O lumină se făcu în ochiĭ seĭ.

Si încet, ca un automat, veni de se aşeḑă la masa streinuluĭ, ceru un liqueur şi un pişcot.

Necunoscutul însă, nu dete niciĭ o atenţiune la persóna care se aşeḑase la masa sa, ci continua de a citi înainte.

Bĕtrânul începu să surădă.

— Sigur, ḑise el de o dată, că travestirea mea este bună, dacă niciĭ chiar stăpânul meŭ nu a putut să mĕ cunóscă ?....

Necunoscutul tresări la aceste cuvinte.

— Ce fel Boiscobey, tu aĭ fost ?

— Gata pentru a vĕ servi stăpâne.

— Dar pentru ce acéstă travestire ?

— Pentru a nu atrage atenţiunea nimenuĭ.

— Aĭ găsit ceva ?

— De o cam dată nimic.

— Aĭ căutat ?

— Da.

— Pe unde aĭ fost ?

— Am rĕscolit Parisul ; însă în zadar, demonul pare că 'Ĭ a luat sub aripile luĭ...

Necunoscutul nu respunse la aceste cuvinte, ci visător începu a cugeta adânc.

— Stăpâne, ḑise de o dată bĕtrânul, este cam târḑiŭ, nu găseştĭ că a venit ora pentru a ne retrage ?

Streinul făcu un ge t care însemna că el este gata să facă ce 'Ĭ se cerea ; apoĭ chemă pe chelner, plăti consumaţia ce făcuse, şi plecă urmat de bĕtrân,.....

* *
*

Amênduoĭ mergeaŭ încet.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

Nici un cuvênt nu se schimbă între dênșii.

Ceasornicul de la Invalizi suna în acel moment unspre-ḑece ore.

Când să iasă în strada Rivoli, auḑiră niște pași grăbiți în urma lor.

Surprinși, amênduoi de o dată, se întórseră, și vĕḑură o femeiă bĕtrână stând în loc și privindu-'i cu atențiune.

Necunoscutul și bĕtrânul se priviră cu mirare.

— Cine să fie acéstă femeă ? cugetaŭ eĭ.

Ce să voiască.

Cuvintele streineĭ însă puse capĕt mirărilor lor.

— Fugiți, ḑicea dênsa, fugiți, nu vedeți că sunteți urmăriți ?...

Sĕrmani, veți fi sfășiați în curênd.... iată ! priviți tigrul cum fuge dupe voi...

Bĕtrânul și cu companionul sĕŭ tresăriră la aceste cuvinte, și se uitară în direcțiunea arĕtată de streina.

Nu vĕḑură însă nimic.

— Ha, ha, rîse în acest moment necunoscuta, voi sunteți curagioși dar ?.. Nu vĕ este frică..., tot ca și mie !....

Și pe dată se puse pe fugă, depărtându-se în grabă.

Bĕtrânul și cu acela pe care 'l numea stăpâne, priviră pe strania ființă până ce o perduseră din vedere.

Atunci când nu se mai vedea, bĕtrânul ḑise :

— Cine să fie acéstă femeiă ?...

— De sigur o nebună !...

— Da, cuvintele eĭ o arată a fi nebună !...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Sĕrmana, cine scie ce suferinţă o fi adus'o în acéstă stare !. .

Şi amêndoĭ intrară pe gangul uneĭ case de pe cheiul podului noŭ. . . . . .

IV

MAMA ŞI FIUL

Robert plecând de la Lizeta, se sui într'o trăsură care 'l aştepta la pórtă şi cu o voce tare;

— Strada Scoalelor 39, comandă birjarului.

Trăsura se puse în mişcare.

In tot timpul cât dură acéstă cale, junele era gânditor.

Cugeta la acea istorie ciudată ce 'i spusese Lizeta.

— Curios, curios, 'şĭ ḑicea el, în fine, cine să fie ?

Si apoĭ cădea din noŭ în visurile sale.

Trăsura în acest timp eşise de pe boulevardul Saint-Michiel, şi tocmaĭ era să facă cotul la stânga pe rue des Ecolles, când vocea birjarului de pe capră 'l făcu să tresară.

— La o parte! la o parte, miĭ de tunete, strigă conducătorul trăsureĭ.

Persóna care era înaintea cailor însă, se vede că na auḑise strigătele birjarului, căcĭ de o dată trăsura se opri în loc.

Robert, plin de curiositate, atras fără de voia luĭ către acel punct, sări uşor din trăsură, şi se îndreptă către locul unde deja birjarul sosise.

Apropiindu-se vĕḑu la lumina felinarului o femeiă îmbrăcată în negru şi cu pĕrul despletit, trântită jos

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

fără cunoștință. Vĕḑu pe birjar dăndu'și silința de a o scula.

Ce se petrecu în acel moment în Robert, ce simți el în inima sa, nu știm, dar dintr'o săritură fu lângă acea femeiă, se aplecă către dênsa, apoĭ dând un strigăt de durere, se sprijini să nu cadă...

— Maica mea ! strigă el cu tărie, maica mea, ce cauți tu aci, spune ?

Femeia, trebue să spunem că nu era de cât acea nenorocită ce vizitase pe Lizeta și care ostenită de oboséla, ne maĭ ținênd'o piciórele căḑuse jos ; se deșteptă la cuvintele luĭ Robert.

Ea se frecă la ochĭ.

Apoĭ privind cu mirare prin prejur.

— Dómne, dar unde mĕ aflu eŭ ?

— Nu te neliniști mamă, sunt aci, lângă tine, aŭḑi ea.

Apoĭ zărind pe junele.

— Scumpe Robert, aĭ fost lângă mine dar ?

— Da și nu mamă ! rĕspunse tênărul.

— Explicăte copile....

— Da, pentru că te am găsit dormind, nu pentru că n'am fost de la început....

Bêtrăna tresări.

— Așa dar am dormit aci ?...

Robert făcu un semn afirmativ....

— Dumneḑeule drepte, gemu sĕrmană femeiă, iar am fost bolnavă ? ....

Ochiĭ tênărului se umplură de lacrimĭ la aceste cuvinte, și înțelegênd că printr'acésta ar fi descuragiat pe muma sa.

— Aide mamă, ḑise de o dată luând'o de braț, aide ne vom explica acasă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Şi dênsul urcă pe bĕtrâna în trăsură.

Câte-va minute în urmă, birja se opri la numĕrul 39.

Robert plăti pe birjar, apoĭ ajuta pe mama sa de se urcă sus în casă...

V

IN CAMERĂ.

Camera unde intrară era pătrată.

Un pat, un biuroŭ şi 6 scaune complecta mobila acesteĭ odăĭ.

Bĕtrâna pe dată ce intră se aruncă pe un fotoliŭ şi cu peptul bătând încă de emoţiune.

— Robert, copilul meŭ, ḑise ea, dacă aĭ şti tu cât sufer, când vĕd că fac lucrurĭ pe carĭ n'ar trebui a le face...

— Lasa mamă acum, nu este nimic... nu veĭ maĭ face altă dată....

Bĕtrâna aci avu un surîs pe buze.

— Ce folos, ḑise ea, că promit tot d'auna corigiare, dar ştiĭ prea bine că nu mĕ ţin de cuvînt!...

— Te veĭ ţine de astă dată mamă!..

— Si cum?

— Voiŭ pune o femeiă care să n'aibă de cât grija ta....

— Ce veĭ folosi cu acésta, copile?....

— Acea că nu veĭ putea eşi în minutele când veĭ fi bolnavă...

Bóla mea este atât de furiósă în primele momente; în cât pot să es fără voe, când nu mi se dă...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Cel puțin atunci te va urma, și nu va mai da ocasiuni la întâmplări ca cele de astă-sără....

— Bătrâna surîse din nou la aceste cuvinte, și cletină capul cu tristeță.

— Nu, dise ea, nu voiu fi liniștită de cât numai în mormânt, atunci, când voiu fi lângă nenorocitul tău tată!....

La aceste cuvinte, Robert tresări și o lacrimă luci în ochii săi.

— Mamă, dise el, în tot d'auna 'mi ai ascuns înprejurarea dramatică în care am perdut pe tata, acum pentru că veni vorba iarăși de dênsul, te rog să 'mi povestești împrejurarea perderei lui...

— Voesci să știi dar? întrebă bătrână.

— Da mamă.

— Bine fiule, atunci ascultă:

VI

POVESTIREA

— Avém 16 ani când întâlnii pe tatăl tău.

'L văḑui și făcui cunoscință cu dênsul la una din seratele principesei de Trubeskvoi, despre care cred că și astăḑi se vorbesce.

Gaston d'O, tênăr, de 23 ani, frumos și brav până la temeritate, era moștenitorul unic al unchiului său, baronul de Soleur.

Orfan de părinți, fusese crescut de bătrânul baron în preceptele vechei sale credințe,

Nici o dată până la vêrsta majoratului, Gaston nu fusese pe la veri un bal, și în sèra în care 'l văḑui,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

era pentru prima óră că venea la ó asemenea petrecere.

Iată dar pentru ce acest june, apărea în lume, tăcut, timid, și plecând ochiĭ în jos orĭ de câte orĭ alțĭ ochĭ aĭ vre uneĭ tinere se fixaŭ într'aĭ luĭ.

Tinerețea, frumusețea, timiditatea luĭ însă, făcu să se deschidă în mine o córdă care până atunci fusese încatenată...

Simțiĭ că 'l iubesc încă din séra acea.

Și cu tótă timiditatea sa, 'l surprinseĭ de câte-va orĭ privindu-mĕ pe furiș.

Bucuria și fericirea mea însă, fu fără marginĭ, când 'l vĕdŭĭ venind către mine și întrebându-mĕ cu o voce sfiósă dacă voesc să 'ĭ daŭ primul vals.

Primiĭ cu mulțumire....

Și la sunetul orchestreĭ sburam la brațul sĕŭ.

Mĕ simțeam cea maĭ fericită în acel moment...

Aș fi voit ca tótă viața mea să mi-o petrec astfel, să-l vĕd, să mĕ simt la brațul sĕŭ....

Pe când dansam el avu timp să 'mĭ șoptească la ureche.

— Clementino, dacă aĭ ști tu cât te iubesc!...

Și simțiĭ cá mâna luĭ tremura pe talia mea...

— Și eŭ te ador Gaston!... rĕspunseĭ.

La aceste cuvinte 'șĭ năbuși un strigăt de bucurie.

— Mĕ iubeștĭ, mĕ iubeștĭ? 'mĭ șoptea el nu mĕ înșelĭ... spuĭ drept?...,

— Adevĕrul Gaston!... te ador!...

— Dómne nu este un vis?

— Nu, este realitate....

— Mĕ autoriseḑĭ dar să viu să cerĭ mâna de la părinții teĭ?...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Plină de fericire, respunseĭ într'un mod afirmativ....

Şi el beat de bucurie, se aplecă şi 'mĭ dete din iuţélă o sărutare....

Era primul sărut ce primeam...

* * *

Două ḑile de la acéstă dată, Gaston însoţit de unchiul sĕŭ, baronul de Soleur, veniră şi făcură primele demersurĭ pe lângă părinţiĭ meĭ, pentru a 'mĭ cere mâna...

Eĭ primiră....

Si dupe douĕ sĕptămânĭ de la acéstă dată, eram marchisa d'O...

VII

In care se vorbesce de un frate

Aci bĕtrâna tăcu.

Douĕ marĭ lacrimĭ se rostogoliră de pe ochiĭ seĭ,

Dupe un moment de tăcere adâncă, ea urmă.

— Timp de treĭ anĭ de ḑile fuseĭ cea maĭ fericită.

Către finele celuĭ de al patrulea an însă nenorocirea începu să mĕ isbéscă....

In două lunĭ perduĭ pe ambiĭ meĭ părinţiĭ...

Singură în lume, rĕmasă fără nicĭ o rudă de sânge, tótă iubirea 'mĭ o concentrasem asupra soţuluĭ meŭ...

'L iubeam cu pasiune...

El din parte-ĭ mĕ iubea, făcèndu-mĕ cea maĭ fericită....

Incă un an se scurse...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Remăsesem în posiție și peste puțin simțiĭ că era să devin mamă....

Inpărtășiĭ și luĭ Gaston această veste.

Bucuria pe care o simți dînsul la cuvintele acestea, nu maĭ avea marginĭ..

Iubirea luĭ deveni și maĭ mare pentru mine...

Ingrijirea și maĭ adâncă..

Puțiu timp în urmă născuĭ doĭ prunciĭ.

* * *

La aceste cuvinte Robert tresări; și deveni maĭ atent....

— Unul din aceia eraĭ tu fiul meŭ, urmă bătrâna Clementina, eraĭ primul care vĕdușĭ lumina ḑileĭ,..

— Și cel de al doilea mamă? întrerupse junele cu neastămpăr, cel de al doilea cine era?

— Era un alt copil al meŭ, era fratele tĕŭ !...

— Si nu mĭ-aĭ spus pênă acum !....

— O copile scump, rĕspunse bătrâna, veĭ vedea la urmă pentru-ce nu ți am vorbit niciodată de dênsul..

— Așa dar trăește acest frate mamă ?...

Si Robert aștepta cu impaciență rĕspunsul bătrâneĭ

— Pentru nenorocirea luĭ trăește fiule, trăesce...

Si de oare-ce cuvintele sale păreaŭ că produce mirare asupra tînăruluĭ, bătrâua urmă..

— Copilul acela Robert, pe unde a trecut a lăsat în urma sea, lacrimi și blestem... pare o urgie a cĕruluĭ, un biciu Dumnezeesc !...

Si bătrâna sorbi dintr'un pahar puțină apă zaharată.

— Veḑĭ tu Robert, ḑise ea ca explicație la cea ce făcea trebue să beau din timp în timp puțină apă, căcĭ alt-fel simț că gâtul mi se usucă...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dênsa unind gestul cu vorba ?.,. mai sorbi odată din pahar-

— Dar pentru Dumnezeŭ, mamă, ḑise de o dată Robert, ce a făcut oare acest frate ?.. cuvintele tale mĕ îngrozesc !..

— Și aŭ dreptul să te îngrozească copile..

— Dar spune mamă, spune o dată !...

— Eĭ bine, află că acest miserabil, a făcut cea maĭ mare dintre crime.... a ucis pe tătăl sĕŭ !..

La aceste cuvinte Robert dădu un strigăt de durere și se sprijini să nu cadă...

— El ucigaș de tată !,. el !,. fratele meŭ, îngână nenorocitul tênăr !... Dumneḑeule este oare cu putință cea ce aud ?..

Și sermanul om plin de îndoială încă privi pe mama sea cu oare-care neîncredere.

Bătrĕna însă înțelese acea privire.

— Înțeleg Robert, tu nu creḑĭ, ḑise dânsa cu un surîs trist, nu creḑĭ cea ce 'ți spui.... 'ți presupui poate că vorbesc ast-fel din cauza boaleĭ ?,. că aiurez ?... eĭ bine nu, în momentul de față nu sunt bolnavă și cea ce 'ți spusei este purul adevĕr...

— Susțiĭ dar mamă ?...

— Susțiu fiule pentru-că așa este !...

Robert 'și puse mâna la ochi și 'și șterse două lacrimĭ..

VIII

UN COPIL STRICAT

După un moment bĕtrâna urmă.

— „Încă din cea maĭ frageda etate, Gustav, ast-fel se numește acest copil avea uplecărĭ urâte, făcea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

fapte pentru carĭ în tot d'auna 'șĭ atrăgea pedepse.

Cu câte-va minute maĭ mic ca tine, la etatea de treĭ anĭ remăseĭ cu dânșul numaĭ, căcĭ bĕtrânul baron de Soleur te luă la dânsul dorind a-ți da creșterea dupĕ voința luĭ.

„In curând baronul proectase să plece cu tine într'un vojagiŭ depărtat.

„Lacrimile și rugămintele mele nu-l putură decide de a te lăsa....

Voința luĭ era neclintită.

—„Mi l'aĭ dat copil, respundea el, ți-i voi napoia când va deveni om!“....

Și baronul luându-te plecă...

* * *

Cincĭ anĭ nu am maĭ știut nimic de tine...

Cincĭ anĭ te-am crezut mort... perdut pentru tot d'auna...

Tatăl tăŭ se mustra în sine de ce permisese aceluĭ unchiu, atât de ciudat să te ia cu el..,

Către începutul celuĭ de al șaselea an însă, primirăm o scrisoare...

Purta timbrul din India...

O desfăcurăm tremurând, palpitând de emcțiune..

Era de la unchiul nostru...

Bĕtrânul gentilom, printr'acea epistolă, ne spunea eă de treĭ anĭ de ḑile se stabilise în Calcuta, ca visitase maĭ toată India și că în momentul de față pleca unde nicĭ el nu știa...

Apoĭ scrisoarea luĭ conchidea cu următoarele cuvinte pe care mi le am gravat în memorie:

— „Robert al vostru a început a deveni om...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Cu toate că n'are mai mult ca ḑece ani; dar cugetările 'l face a arăta ca de cinci spre-ḑece.

„Bucuraţi-vĕ şi fiţi fericiţi, căci într'adevĕr veţi avea un fiu demn de voi!...

Cu aceste cuvinte se sfârşea această epistolă.

Lacrimi de fericire curseră din ochii mei şi ai tatăluĭ tĕŭ...

Eram fericiţi ḑic, căci departe de noi, avem un copil căruia i se făcea atâta laude...

De o mie de ori fericiţi, mai cu seamă, că Gustav era un copil care da semne că va eşi un stricat...

Remânând numai cu dânsul, fără se cugetăm ca acesta va avea o înrîurire rea asupra luĭ, 'i făceam toate gusturile, 'i satisfăceam toate plăcerile..

Aceasta însă 'l strică....

La etatea de douĭ spre-ḑece ani ajunsese a fi un mare ştrengar..,

Tatăl tĕŭ, vĕḑu consecinţele iubireĭ celeĭ marĭ, înţelese că acest copil era pe o pantă foarte alunecoasă, voi dar să'l pue frâu...

Era însă târḑiu...

Frâul se rupse...

Copilul începuse să se revolte...

Urmarea 'ţi va dovedi spusele mele...

IX.

DIAMANTELE

„Intr'o seară de Octombrie, şedeam în salon cu tatăl tĕŭ.

„Afară era o vreme urâtă..

„Vîntul sufla cu putere măturând stradele de praf.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Eŭ lucram la o brodărie, iar tatăl tĕŭ citea.

„Lucrând însă, nu încetam a cugeta la apucăturile cele rele ale luĭ Gustav.

„'Mĭ ḑiceam că trebue să luăm o hotărâre decisivă căcĭ alt-fel este perdut.

Cugetam încă la această ideiă, când de o dată uşa se deschise cu sgomot.

„Mirată, aproape speriată, întorc privirea către acea parte,..

„Vĕḑuĭ pe Gustav plin de sînge pe mână venind fuga.

La această priveliște, tatăl tĕŭ tremură, iar eŭ dădai un strigăt de durere

Gustav era palid şi tremura.

— Ascunde-mĕ, ḑicea el, ascunde-mĕ mamă, căci alt-fel sunt perdut !...

Şi el voi se intre în Camera de alăturĭ.

Tatăl tĕŭ însă nu-ĭ dete timp ; repede luă de mână pe Gustav şi scuturându-l cu putere.

— „Explică-te Domnule ; ḑise el cu o voce năbuşită de emoţiune, ce sunt cuvintele pe care le aĭ pronunţat ?... Ce aĭ facut ?... respunde !...

Gustav însă nu respunse.

Cu o putere de care nimeuĭ nu-l ar fi creḑut capabil se smuci din strânsoarea părinteluĭ sĕŭ, şi repede dintr'o săritură fu în camera de alăturĭ.

In acelaşĭ moment un om se năpusti în salonul unde eram noĭ.

— Domnule ḑise el cu o voce înecată ; trebue să vĕ cer ertare de modul cum am intrat la d-voastră, dar trebue să fac aceasta, o parte din averea mea este aci!...

La aceste cuvinte nenorocitul teŭ tată deveni grónic de palid ; şi cu un acces de furie nebună:

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Eşti sigur Domnule de cea ce spui ? strigă el cu tărie

Necunoscutul susţinu însă acea privire.

— „Da Domnule ! respunse el, susţiu că mi s'a furat prin spargerea galantarului, ḑece diamante din cele mari, şi că furul se adăposteşte aci la d-vóstră!

La aceste cuvinte tot sîngele veni în faţa Marchisului d'O...

Un moment avui frică se nu fie isbit de apoplexie.

Dar teama mĕa trecu îndată.

„Curând Gaston, păru puţin mai liniştit, şi înecându-şi emoţiunea.

— „Bine Domnule, ḑise el, 'ţi jur că de va fi după cum ḑicĭ, aci în faţa dumitale, culpabilul va fi pedepsit !...

„Şi repede, deschise uşa prin care dispăruse Gustav, şi intră urmat de necunoscut.

— „Doamne, cugetam eŭ în acest timp, ce se va întâmpla oare ?.... Ce sfârşit va avea această scenă ?

„Şi cu sufletul tresărind de durere aşteptam deslegarea acestei drame...

Aşteptarea mea însă, nu fu de lungă durată..

Auḑiĭ de o dată pe tatăl tĕŭ scoţând un ţipăt...

Speriată, mă sculaĭ, şi repede intraĭ în năuntrul acelei odăĭ.

„De abia intrasem şi tatăl tĕŭ 'mĭ făcu semn se mĕ apropriĭ de fereastră.

„Eŭ făcuĭ câţĭ-va paşĭ înainte.

„El fără să'mĭ ḑică un singur cuvênt, 'mĭ arată nişte făşiĭ lungĭ de cearceaf care eraŭ legate de piciorul patului, şi al căruia căpătâiŭ da în stradă...

Fereastra ce era deschisă mĕ făcu să înţeleg că Gustav fugise,

* * *

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Tatăl tĕŭ fără a ḑice un cuvênt, dădu aceluĭ om suma de douĕ-ḑecĭ miĭ francĭ.

— „Eştĭ mulţumit Domnule ? întrebă el.

— „Da ! i se respunse.

Şi plecă, lăsêndu-ne cu durerea în suflet...

X

O RAZĂ FERICITĂ

Măhnirea noastră a amêndorora era mare.

„Cugetam la cele întîmplate, şi ne întrebam cu groază ce se va face el :

„Unde va fi dênsul ?

„Şi ce sfârşit va avea...

* * *

„Doĭ anĭ trecuseră fără se maĭ auḑim vorbindu-se de dênsul. Fără să scim ce devenise...

Nicĭ o dată în acest timp nu deschisesem conversaţiunea asupra acestuĭ punct de teamă ca se nu ne măhnim unul pe altul....

Era într'o seară superbă de Juniu.... sunase ceasurile 9.

Recoarea plăcută a nopţeĭ, şi borea dulce te invita la preumblare.

„Noĭ însă ne mulţumiam a sta în grădină.

„Sedeam amêndoĭ pe o bancă

„Nu spuneam nimic, dar simţeam bine că aveam aceleaşĭ ideĭ.

„Că cugetările eraŭ aceleaşĭ...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Luna apăruse pe bolta cea înstelată și părea asemenea a ne privi cu tristeță.

Părea că ne ḑice.

— Știŭ pentru ce sunteți mâhniți!... dar nu vĕ descurajați, vor veni ḑile mai bune!..,

* * *

„Era aproape două ore de când ședeam acolo, în posiția care 'ți am spus'o, muți amândoi, când auḑirăm, uruitul unei trăsuri pe gangul intrărei.

„Ce simțirăm în acel minut nu pot ști, dar avurăm ca o sensație dulce.

— Și amândoi exprimându-ne aceasi ideiá.

— „Dacă ar fi fiul nostru și cu baronul?... ḑiserăm într'un glas

„Inchiserăm ochii, căci 'i simțirăm umeḑi.

„Bĕtrênul nostru valet veni în acest timp se ne spue că baronul de Soleur și cu un tênăr oficer, pe care nu'l cunoaște a sosit.

„La această veste dădurăm câte un țipăt.

— „A sosit, a sosit în fine!... strigarăm noi cu lacrimi de bucurie în ochi.

Și fără se mai așteptăm un moment măcar, eșirăm înaintea baronului și a aceluia pe care valetul nu-l cunoscuse.

„Bĕtrânul baron cum ne vĕḑu, înaintă către noi.

— „Eată, ḑise el cu o voce solemnă, m'am ținut de cuvênt, mi-ați dat un prunc vĕ înapoez un om!...

„Și cu un gest nobil arătă spre tine.

Strigăte de bucurie respunseră la cuvintele lui, și după un moment nu formam de cât o grupă.

„Baronu, de și trecut de 70 ani părea în mijlocul nostru ca un ștejar bătrân, dar încă cu putere....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„După ce trecu primul moment de fericire, baronul întrebă de Gustav.

„Tresăriram amândoi, la aceste cuvinte.

Ce puteam se respundem?

Se spunem că eșise un stricat?

„Că ne mânjea numele?

„In fine ca faptele lui 'l putea duce într'o ți la eșafod?

„Oh nu! aceasta nu trebue să se afle nici o dată.

„Nu voiam ca baronul și cu tine să știți despre mârșavele lui fapte!...

„Cugetam încă la răspunsul ce trebuia se dăm, când inspirați de aceiași ideă.

— „A murit! ți serăm într'un glas.

Lacrămile curseră la aceste cuvinte și te auțiĭ pe tine fiule șoptind.

— „Serman frate, pentru ce n'aĭ trăit?... cât te aș fi iubit de mult!...

„Aceasta fu singurul incident care turbura pentru un moment fericirea noastră în seara sosirei tale...

XI

GUSTAV

Aci bătrâna tăcu pentru a maĭ resufla.

In ochiĭ lui Robert se vedeaŭ lucind două marĭ lacrămi....

Dupe un moment Clementina continuă.

„Vețêndu-te pe tine, durerea ni se maĭ micșioră și viitorul părea maĭ limpede.

„Eram fericiți.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

„Fericirea noastră însă, din nenorocire, nu ţinu mult!...

* * *

„Intr'o ḑi, două luni de la sosirea tea, plecaşĭ cu compania la Versailles.

Cea ce simţirăm atuncĭ atât eŭ, cât şi tatăl tĕu, nu putem şti, dar ochiĭ nĭ se umplură de lacrimi,

„Soţul meŭ maĭ cu seamă, plângea cu hohote ca un copil...

„Era oare aceasta ca un presimţimênt că nu te va maĭ vedea, saŭ că în fine se obişnuise să te aibă lângă dênsul ?...

„Nu ştiŭ, dar dupĕ ce plecaseşĭ, luând un aer gânditor 'mĭ ḑise.

— „Clementino, nu ştiŭ pentru ce mĕ simt trist.

„Tresăriĭ la cuvintele luĭ şi mĕ uitaiŭ în ochiĭ sĕĭ

„Zăriĭ că o lacrimă 'ĭ sclipea pe gene.

— „Tu plângĭ Gaston ? 'l întrebaĭ.

„El făcu un gest afirmativ.

— „Şi pentru ce ? maĭ întrebaĭ.

— „Nu ştiŭ, dar veḑĭ tu 'mĭ pare că nu voi maĭ vedea pe Robert, că această ḑi a fost cea din urmă..

„Cuvintele acestea me făcu să tresar din noŭ.

— „Scumpe Gaston, ḑiseiŭ eŭ, cu toate acestea, pentru ce nu înlăturĭ asemenea cugetărĭ ?... de ce aceste gândirĭ triste ?...

„El însă nu rĕspunse nimic, ci clătină capul cu tristeţă.

— „Veḑĭ tu, rĕspunse cu un zîmbet amar, nu poţ,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

dar simt aci, pe inimă un gol... ceva care 'mĭ lipseşte.. ceva în fine care 'mĭ prevesteşte o mare nenorocire!..

„Si tatăl tĕŭ, căḑu din noŭ în tristele luĭ reflecţiuniĭ.

„Se înserase.

„Afară era un timp de toată frumuseţea, şi cum de cu ḑiua fusese o căldură mare, lăsaĭ fereastra care da în grădină, deschisă.

„Orologiul sunase 9 ceasurĭ şi jumĕtate.

„Tatăl tĕŭ şedea pe un scaun, resemĕndu-şi capul pe mâna dreaptă şi cugetând necontenit, la ce, nicĭ el nu ştiea.

„Eŭ 'l priveam în tăcere.

„De o dată 'mĭ paru a auḑi un freamăt uşor prin grădină.

„Tresăriĭ şi repede mĕ întorseĭ; dar dăduĭ un ţipăt de spăimă,

„Pe fereastră un om se suia cu ajutorul uneĭ scărĭ pe care o sprijinise de ḑid.

„Şi acel om nu era de cât cel alt fiŭ al meŭ !,,

Era în fine Gustav !...

XII

PARICIDUL

La ţipătul ce scoseĭ, tatăl tĕŭ tresări.

Apoĭ vĕḑênd persóna care intră 'ĭ trebui o mare sforţare spre a nu cădea jos.

Gustav însă, în timpul acesta intrase în cameră.

El înainta cu aerul cel maĭ simplu din lume, ca şi cum acesta ar fi fost lucrul cel maĭ natural. Apoĭ cu un surîs falş pe buze :

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/muzeu

— Bună séră, ḍise el.

Și se așeḍă pe un scaun.

Sîngele rece al lui Gustav, surîsul și tonul cu care ḍise aceste cuvinte, revoltară pe tatăl tĕŭ.

El se sculă îndată de pe fotoliŭ luând o posă amenințătóre și cu un gest teatral.

Ști prea bine domnu'e, ḍise, că totul s'a sfîrșit între noĭ... ce maĭ cauți dar acum într'acéstă casă? Gustav nu se desconcentră.

— Am venit, ḍise el, pentru că am nevoie.....

— Nevoia te aduce dar?

— Ce alt m'ar putea aduce dacă nu asta?

Tatăl tĕŭ surîse într'un mod trist la aceste cuvinte.

Sărmanul om de și se arătase aspru, totuși avusese ca o mică speranță în sufletul sĕŭ, că acel mare culpabil care se numea Gustav se pocăise....

Zadarnică speranță însă!...

Amară decepțiune... acela ce ne mânjise numele nu putea să se pocăiască!....

Cuvintele lui chiar, spunea destul de desluși, că nu pocăința 'l aducea....

* * *

Un minut fu o adâncă tăcere.

Marchizul, tatăl tĕŭ, se aședase din noŭ pe fotoliŭ și căḍu iarăși în lungele lui cugetărĭ.

Cuvintele lui Gustav însă, 'l făcură să 'și revie din cugetărĭ.

— Am venit, ḍise el de o dată, pentru că am trebuință de 10.000 fr.

Soțul ei a fi crezut.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Si aĭ contat pe mine că 'ţĭ voiŭ da acéstă sumă ?

— Negreşit, dacă am venit aci.

— Eĭ bine, desamăgeştete, căcĭ nu veĭ căpăta nimic.

— Nu 'mĭ veĭ da nimic ḑicĭ ?

— Nu.

— Si pentru ce ?

— Nu 'ţĭ permit a 'mĭ face acéstă întrebare.

— Dar 'mĭ trebue 'ţĭ spun !...

— Se póte, dar ce 'mĭ pasă mie...

— Gândeşte-te că este o datorie de cărţĭ..... că onórea mea este în joc.

Tatăl rîse cu hohot la aceste cuvinte.

— Onórea ta, ḑise el, onórea ta.... aĭ şi tu onóre dar ?...

— Gustav tresări şi deveni palid.

— Tată !... se încerca el să ḑică, în timp ce mâna sa se aridicase într'un mod ameninţător.

— Nu 'ţĭ maĭ sunt părinte, şi nu 'ţĭ permit a mĕ numi ast-fel !..

— Bine, atuncĭ te voiŭ numi D-le, acésta nu mĕ împedică de a 'ţĭ cere suma de care am trebuinţă...

— Ţi-am spus că nu daŭ nimic !....

— Acésta este cuvêntul D-tale cel din urmă, tată ?.....

— Da, Domnule.

— Bine, atuncĭ voĭ lua fără voe ceea ce nu voeştĭ să 'mĭ daĭ de voe...

Gustav făcu câţĭ-va paşĭ în spre camera unde ştia că este casa cu banĭ a tatăluĭ sĕŭ.

Marchisul însă se sculă repede şi se puse în dreptul aceleĭ uşĭ.

— Nu veĭ intra aci, ḑise el.

— Voiŭ intra !

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Nu, 'ți spun !

— 'Mi trebue bani !

— Nu 'ți dau !

— Știu, dar 'ți iau.

— Vreau să vĕd !...

Gustav atunci începu a trage pe tatăl lui din local unde era aședat pentru a putea intra.

Dar nu putu isbuti.

De óre-ce nu se mișcă din loc, se părea că era o piatră, o stâncă de granit.

Priveam îngrozită la acéstă scenă....

„Tremuram așteptând resultatul.

— „Loc ḑicea Gustav cu aprindere, loc !...

— „La o parte, rĕspundea tatăl tĕu, la o parte.

— „Bani, repeta fratele tĕu, bani !...

— „Nu-ți dau.

„Un moment în urmă, vĕḑui pe Gustav îmbrăncind pe tatăl tĕu din ușe, pentru a putea intra,

— „Nu intra acolo, ḑicea marquisul cu fața grozav de palidă și cu o tremurătură în voce, căci mĕ jur pe viul Dumneḑeu, că în minutul când veĭ pune piciorul în camera acea, voi da alarma, servitori vor veni, și te vor aresta ca pe un hoț de rând !..

— „Se vedem ! ḑise Gustav, pe care aceste cuvinte nu-l speriaseră nicĭ de cum.

„Și cu o ultimă sforțare în care 'și pusese toate puterile depărtă pe tatăl tĕu.

„Un zîmbet de triumf flutură pe buzele lui vĕḑându-se stăpân pe teren.

„Si repede, ca un fulger intră în acea cameră și trase ușa după dênsul...

„Marquisul în timpul acesta dete alarma.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— „Hoțiĭ! striga el hoți!... veniți de prindeți hoțiĭ...

„La strigătele luĭ servitoriĭ alergară.

— „Acolo este!... le zise el, arătându-le cu mâna camera unde era Gustav.

„Servitoriĭ începură a forța ușa.

„Dar de o dată ușa care corespunde cu odaia, se dădu cu sgomot de perete, și pe prag apăru Gustav.

„In mâna dreaptă avea un cuțit.

— „Pe el, ordonă tatăl tĕŭ, puneți mâna pe el..

„Servitoriĭ săriră să-l desarmeze.

„Gustav însă dintr'o singură lovitură de cuțit culcă pe doĭ dintr'ênșiĭ...

„Nu maĭ era de cât un singur valet, bĕtrânul servitor pe care 'l avem și acum. El se pregătea să se repeadă, dar tatăl teŭ înțelegând că 'l trimitea și pe dênsul la o moarte sigură, cu un gest, cu o privire 'l opri.

Și făcând doĭ pașĭ către Gustav.

— „Se vedem, hoț și omorâtor ce eștĭ, de veĭ avea curagiul se daĭ și în mine!...

„Și Marquisul se puse în dreptul ferestreĭ pe care Gustav eșise, atuncĭ când furase diamantele.

— „Loc! ḑicea Gustav cu aprindere, temêndu-se ca sgomotul lupteĭ se nu fi ajuns până în stradă, loc!...

— „Nu veĭ eși!

— „Voĭ eșĭ ḑic!...

„In timpul acela niște pașĭ resunară în anti sală.

— „Lasă-mĕ să es! ḑise Gustav pentru cea din urmă oară, lasă-mĕ!...

— „Nu te las!

— „Ascultă, vine geandarmiĭ... mĕ vor prinde!..

— „Tot asta voesc și eŭ!...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— „Eĭ bine, atuncĭ ţine aceasta !...

„Şi cu sângele cel maĭ rece, desnaturatul fiŭ, dete cu cuţitul în acela ce-ĭ dădu-se ţilele...

„Marquisul căḑu jos fără se scoată nicĭ un strigăt.

„Era mort.....

„La această priveliște îngrozitoare căḑui jos leşinată. . . . . .

„Când mĕ deşteptaĭ eram ca nebună de durere...

„Plângeam cu lacrămĭ de sânge pe acela care vaĭ ! nu maĭ era.

„Dar lacramile mele nu-l putea deştepta din somnul morţeĭ !...

„Incepeam atuncĭ se blestem pe autorul acesteĭ crime...

„Insă omorătorul era fiul meŭ !...

„Această stare de lucruri, nu putea se ţie mult.

„Creeriĭ meĭ, avură un fel de revoluţie, spiritul mi se întunecă... Şi în curând deveniĭ nebună...

* * *

— Eată dar trista istorie ce'ţĭ am ascuns până acum Robert, conchise bĕtrâna eâtă tragică întâmplare în care părintele tĕŭ a căḑut mişeleşte ucis !....

— Vaĭ Dumnezeule, murmură sĕrmanul Robert, cu ochiĭ plinĭ de lacrămĭ, se fie cu putinţă cea ce am auḑit ?

— Da copilul meŭ, este adevĕrat !...

— Şi acel miserabil ? întrebă Robert din noŭ, facând alusiune la Gustav, acel frate ticălos, acel paricid ce se face ?.. unde este ?..

— Nu ştiŭ, n'am maĭ auzit vorbindu-se de el din

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

acea seară, poate va fi trecut oceanul, poate va fi murit!..

— Sermanul meŭ părinte, ce crud sfârșit a avut!.. murmură Robert cu suspine, cugetând la tatăl sĕŭ.

Clementina nu rĕspunse ci cletină capul cu tristeţe

. . . . . .

Toată noaptea atât muma cât și fiul nu putură închide ochiĭ...

XIII

BOISCOBEY

Două sĕptămânĭ aŭ trecut de atuncĭ, când nefericitul Enric Victor străpuns de glonţul luĭ Gustav căduse jos ca mort...

In timp de treĭ ḑile, fu ca și fără viaţă, abia la a patra ḑi, Doctorul Pierre putu să dea asigurare de viaţa luĭ.

Tot timpul cât a fost bolnav, fu îngrijit de sergentul cu numĕru treĭ-spre-zece.

Cine era însă acest sergant? și pentru ce acest devotament? Lucru cel maĭ simplu;

Boiscobey, ast-fel se numea omul nostru, era frate de lapte cu Enric, căcĭ aŭ fost lăptaţĭ amândouĭ de aceeașĭ doică.

Eată dar pentru ce acel ataşament, iată pentru ce atât devotament la acest om...

* * *

In aceiașĭ seară, când se petrecea cele relatate în

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

capitolul precedent, Enric și cu Boiscobey tocmaĭ intraseră în locuința celuĭ dintâiŭ.

Boiscobey travestit într'un bĕtrân ciudat, cititoriĭ ştiŭ deja aceasta, dintr'unul din capitolele precedente, ședea în fața luĭ Enric în atitudinea unuĭ om care așteaptă ver un ordin,

Enric însă cu bunătatea luĭ obișuuită, făcu pe credinciosul Boiscobey se stea pe un scaun lângă dênsu.

— Stăpâne zicea fidelul amic, pentru ce atâta mâhnire, pentru ce atâta tristeță în ochiĭ d-tale ?..

Enric cletină capul cu tristeță.

— Și oare nu am pentru ce fi ?...

— Nu, la dracu! rĕspunse Boiscobey, nu aĭ!.

— Tu vorbeștĭ ast-fel ?...

— Dic, că pentru o ticăloasă de femeiă ca acea, care în unire cu acel miserabil te-a furat și te-a ucis nu trebue să maĭ aĭ nicĭ o gândire..,

— Dar vedĭ tu Boiscobey, o iubesc ? ..

— O maĭ iubeștĭ încă, după cele ce ştiĭ.... după cele ce ți-am spus ?....

— Da! voĭ iubi în tot-d'auna pe Clotilda, cu tóte că sunt sigur că ea a fost amestecată în complotul, din care printr'o minune am scăpat...

— Dĭ maĭ bine, că a fost una din motoarele principale...

— Fie și așa, dar ce voeștĭ eŭ tot o iubesc !..

Boiscobey nu maĭ rĕspunse la aceste cuvinte, dar în atitudinea luĭ se vedea mirarea.

Intr'adevĕr, bunul om se întreba cum era cu putință, ca Enric să maĭ iubească pe acea netrebnică, pe acel monstru pe care 'l îngrijise, pe care 'l iubise și care 'ĭ rĕsplătise cu trădare amorul luĭ...

Enric se vede că ghici cea ce clocotea în crĕerul

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

credinciosului său, căci ḍise de o dată, cu un surâs trist.

— 'Ți dau dreptate Boiscobey, amicul meu, a fi nedumerit de cea ce se petrece în sufletul meu, căci tu se vede că n'ai suferit.... n'ai iubit până acum !!...

Boiscobey tresări.

— La dracu, ḍise el de o dată cu o lacrimă în ochi, cine ḍice că n'am suferit eu ?...

— Ai iubit dar ?...

— Da, pe frumoasa Margareta, pe cea mai frumoasă fată din Toulon...

— Așa dar știi ce este suferința ?

— Oh da !

— Dênsa nu a corespuns iubirei tale ?

— Ba da, dar un demon care s'a pus între mine 'mi a furat fericirea...

— Și tu ce ai făcut ?

— Oh ! m'am resbunat !...

— Spune'mi și mie istoria ta, dacă nu o ții secretă.

— N'am nici un secret cu d-ta stăpâne, și dacă aceasta 'ți face plăcere ți-o voi povesti.

— Ascult făcu Enric.

* * *

După un moment Boiscobey începu în modul următor ;

— Fratele meu Rikard împreună cu mine, de mică copilărie ne-am apucat de pescuit.

Adesea făceam călătorii mari până la Neapoli sau Spania.

„După moartea părintelui nostru, căci trebue să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ştiĭ că el s'a înecat într'o noapte furtunoasă, locuiram împreună în coliba părintească.

„In Toulon, locul meŭ natal, trăia o orfană. Părintele eĭ perise în valurĭ o dată cu al meŭ. Se numea Margareta. Am iubit mult de tot pe această tânără. Rikard însă o iubea şi el fără să ştiŭ, dar Margareta 'mĭ dăruise de mult inima. Ea nu asculta de vorbele luĭ Rikard, dar nicĭ nu'mĭ spunea de témă ca să nu împrăştie între noĭ desbinare.

„Rikard şi cu mine mergeam de obiceĭ la pescuit 'Mĭ bătea puţin la ochĭ, căcĭ de cât-va timp se arăta maĭ rece vis-a-vis de mine.

Fruntea sa era întunecată, nu presimţeam însă că el 'mĭ doreşte moartea, fiind-că aveam dragostea Margaretei.

Venĭ o dată ḑiua mult aşteptată, în care mă cununaĭ cu dênsa, şi o duseĭ în coliba noastră.

Locuiam împreună cu Margareta o jumĕtate a colibeĭ, cea alta jumătate era locuită de Rikard.

In ḑiua nunţeĭ noastre, Rikard plecă de acasă, merse la cârciumă şi bĕŭ până seara; când veni acasă era beat mort.

Eŭ tot nu pricepeam încă causa acesteĭ purtărĭ.

Nu eram nicĭ supărat pe dênsul, că ne părăsise în timpul cununieĭ noastre..

In ḑiua următoare, plecarăm iarăşĭ pe mare, la pescuit.

Rikard şi de astă dată se îmbătă.

Când voi să bea din noŭ 'l dojeniĭ cam aspru.

Atuncĭ pentru prima oară fulgeră din ochĭ luĭ spre mine o privire de ură.

— N'am să uit nicĭ o dată acea privire.

Indată după acea se întâmplă ca din pricina luĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

să-mĭ încurc picioarele în plasă, și fusei trasă din luntre.

Eŭ ḑiseĭ ca aceasta e din cauza beţieĭ în care se afla, și reușiĭ ca să apuc marginele luntreĭ, și astfel mă mântuiĭ.

— Vreĭ să ḑicĭ că a căutat să te ucidă? întrebă Enric.

— După o vreme scurtă, am aflat că se îmbătase într'adins ca să aibă curagiŭ pentru planul sĕŭ.

Dar inima mea nebănuitoare, nu credea de una ca asta. Într'una din următoarele ḑile Rikard nu merse cu mine pe mare.

Am plecat deci cu un alt pescar, căci în tot-d'auna trebuia să fim doĭ.

Când ne-am întors noaptea târziŭ, am găsit pe Margareta deșteaptă și șezând cu ușa zovorâtă.

Era searbădă și vedeam la dânsa o frică și o emoţiune pe care nu o putea ascunde nicĭ de cum.

Eŭ stăruiĭ a-mĭ spune causa. După maĭ multe rugăminte 'mĭ mărturisi că se teme de Rikard, și că el o urmăreşte.

Eŭ o liniștiĭ căci nu puteam crede, că fratele să fi aruncat ochiĭ pe socia mea. In ḑiua următoare, am plecat iarăși pe mare cu plășile. Era spre seară când am părăsit portul și ţĕrmul, dar pe când se întunecă și eram departe mă coprinse o neliniște de nedescris.

Un ceva, mă împingea spre ţărm, din toate puterile mele, înapoĭ la coliba mea, la Margareta...

In tăcerea nopţeĭ de care marea era coprinsă, mi se părea că aud ţipătul eĭ, strigătele sale de ajutor.

Rikard iarăși nu venise cu mine.

Pentru ce oare? astfel mă întrebam fără ca să

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

știŭ de ce. Si tocmaĭ atunciĭ, 'mĭ aduseĭ aminte de cuvintele Margaretei.

— Trebuia să mă întorc, nu maĭ puteam sta pe mare.

Trebuia se mă întorc la Margareta, căcĭ o voce din inimă, 'mĭ spunea că i s'a întâmplat o nenorocire. Cărmiĭ spre țĕrm

Se întunecase bine de tot când ajunseĭ acolo, și sărind din barcă, lăsaĭ se îngrijească de dânsa pe tovarășul meŭ. El cletină din cap, dar eŭ nu luaĭ aceasta în seamă. Voiam se mĕ duc la coliba mea chiar de aș fi murit în acea noapte. Alergaĭ spre colibă. Nisipul năbușea pașĭ meĭ. In sfârșit ajunseĭ. La fereastră se zărea o lumină. Mă apropiaĭ. O priveliște îngrozitoare 'mĭ isbi vederea.

Nevasta mea, era îmbrățișată de un monstru, de fratele meŭ.

Pe trăsurile feței eĭ, se putea citi spaima și gróza. Co putere de nedescris și maĭ înainte ca să intru în cameră în ajutorul eĭ, Margareta se năpusti asupra ușeĭ și fugi îngrozită. Rikard o urmă neputând să-și înfrâneze pasiunea.

El voea să pună mâna pe dênsa, ca să-și satisfacă neînfrânata luĭ dorință.

El alerga spre Margareta...

Dar venea spre peirea luĭ nefericitul !...

Cu o iuțeală ce-mĭ da furia și gelosia, mĕ puseĭ în dreptul ușeĭ, tocmaĭ când voi să iasă, și maĭ iute ca fulgerul 'l loviĭ cu latul lopeței pe care o aveam în mână. Rikard căḑu jos... era mort...

Iar sĕrmana mea soție, continuă Boiscobey, plină de rușine, cu toate că nu era vinovată, îngrozită, se aruncă în mare ..

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In zadar am voit să'ĭ daŭ ajutor... In zadar m'am aruncat în apă după dênsa... era prea târziŭ.,. curentul o dusese !...

Iată sfârşitul acesteĭ istoriĭ, iată urmările fapteĭ aceluĭ miserabil care avea acelaşĭ sânge ca şi mine, iată faptele fratelui meŭ conchise Boiscobey cu lacrămile în ochĭ.

— Dar când s'a întâmplat aceasta? întrebă Enric după câte-va minute.

— Sunt treĭ anĭ de atunciĭ ! treĭ anĭ de suferinţă treĭ anĭ de durere !...

Şi nenorocitul Boiscobey şi şterse două lacrămĭ.

XIV

DOUĂ DURERI

Un moment de tăcere adâncă urmă.

Nicĭ unul nu avea curagiul a începe să vorbească fie-care dintr'ênşiĭ respecta durerea celuĭ l'alt.. Simţeaŭ bine că rănile lor eraŭ adâncĭ, necicatrizate încă, şi orĭ-ce supărare, or-ce aducere aminte, ar fi produs durerea cea maĭ crâncenă asupra aceluia către care s'ar fi adresat...

Bătuse ceasurile 11 din noapte.

De oare-ce aerul din casă, era năbuşitor. Boiscobey după ordinul luĭ Enric deschise fereastra.

Indată răcoarea nopţeĭ intră cu abundenţă.

Amândoĭ părură maĭ învioraţĭ.

Enric se sculă de pe scaun, şi încet se duse de se rezemă cu mânile de fereastră, aspirând acea dulce răcoare ce-ĭ plăcea atât de mult...

Muzeu Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

Boiscobey în timpul acesta sta pe un scaun, gândindu-se la trecut, cugetând la acel frate infam, care-i înveninase întreaga viață..

Lacrămi amare curgea din ochii sĕi, amintindu-și de tragicul sfârșit al femeĭ sale.

— Dumnezeule drepte ! șoptea el în sine, cum a fost cu putință se permiți să se comită o asemenea crimă ?... cum de nu ai trimis pe unul din angelii tĕi se scape pe sĕrmana mea Margaretă ?...

Nenorocitul ! iubirea pentru sociea sa, era atât de mare, durerea atât de adâncă, în cât uita sĕrmanul verme târâtor, posiția luĭ față cu a creatorului, și cerea comt aceluia care 'l crease! ..

Enric de asemenea cugeta la trecut...

Se făcea că vede tot ce i se întêmplase...

I se părea că are dinaintea ochilor sĕĭ pe acea fermecătoare, ce se numea Clotilda, apărând înaintea sea grațioasă, frumoasă după cum era...

Părea că vede, gingășiile eĭ, că simte desmerdările sale,.

Apoĭ tabloul se schimbă, îngerul se prefăcea în demon, mielul în șarpe viclean, ale căruia mușcăturĭ veninoase părea că le simte încă...

Iar alăturĭ de dênsul, o tênără copilă, un înger care se încerca în zadar să'l scape de demon..., care nu putea să'l ferească de mușcătura șarpeluĭ...

Această junĕ, acest înger era sora sea, era Matilda !...

Enric tresărĭ de o dată ca dintr'un vis.

— Doamne ! cugeta el, ce se va fi făcut dênsa ?

Apoĭ, ne mai ținênd cont de nimic, uitând că alăturĭ de sine mai era o durere, încă o inimă sdrobită, dise de o dată.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Boiscobey, amicul meŭ, maĭ aĭ ver-o nuvelă de sora mea ?..

Cuvintele acestea ḑise pe neaşteptate, deşteptară pe junele sergent ca dintr'un vis.

— Nu, stăpâne, ḑise el.

— Ce se va fi făcut ea oare ?

— Nu pot şti.

— Aĭ căutat-o ?

— Ştiĭ bine că da.

— Şi n'aĭ aflat nicĭ o urmă ?

— Nu stăpâne.

— Nenorocita ! nenorocita o fi omorit'o poate !..

— Nu stăpâne, nu cred ca D-ḑeŭ să fi permis o asemenea nelegiuire.

Enric nu rĕspunse, ci căḑu din noŭ în tristele luĭ cugetărĭ...

XV

MISTER

— Stăpâne, ḑise de o dată, tênărul sergent, aĭ observat, că de ver-o câte-va dile un om se tot învârteşte împrejurul acesteĭ case ?

Enric tresări.

— Ce om ? întrebă el.

— Un june ca de treĭ-ḑecĭ anĭ.

— Şi ce voeşte ?

— Nu ştiŭ, dar se pare că se interesează mult de cele ce se petrece aci, de oare-ce l'am vĕḑut de ver-o câte-va orĭ stând ceasurĭ întregĭ ascuns după un colţ al primului nostru neguţiŭ.

Muzeul Digital al Românului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Curios, făcu Enric, cine să fie, și ce o fi voind?
— Nu pot ști nicĭ eŭ, dar dacă voeștĭ vom afla.
— Și cum aceasta amice?
— In modul cel maĭ simplu.
— Explicăte, căcĭ nu înțeleg.
— Când 'l voiŭ vedea din noŭ, 'țĭ voiŭ spune.
— Eĭ și apoĭ?
— Ne vom scoborâ...
— Ințeleg, ḑicĭ să'l urmărim?
— Tocmaĭ...
— Și sĕ-l facem să ne explice purtarea luĭ misterioasă?...
— Negreșit!
— Bine Boiscobey, primesc!..

* * *

In acel minut suna 12 ore din noapte.

Enric exprima dorința că voește să se culce.

Boiscobey voia să se retragă, când înpins de o ideă ciudată ce-ĭ veni, se apropie de fereastra care da în stradă, și de oare-ce transperantul era ridicat, 'și aruncă privirea afară.

Tresări, zărind la colțul uneĭ case vecine pe acel misterios june, despre care vorbise, și care ca și în tot d'auna privea în tăcere către casa luĭ Enric.

— La dracu Boiscobey, ḑise Enric care se pregătea să intre în așternut, dar ce facĭ acolo?

— St! făcu junele, de voeștĭ să veḑĭ ce-va vino încoace.

Enric se dete jos din pat, și plin de mirare veni lângă Boiscobey.

— Ce este, ḑise el, și ce voeștĭ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Boiscobey, fără să respundă, 'i arătă cu un gest pe omul de la colț.

— Cine este acea persoană ? întrebă Enric.

— Este omul în questiune.

— Acela de care mi-ai vorbit ?

— Da.

— Ce crezi dar se facem ?

— Inbracăte stăpâne.

— Și apoi ?

— Ne vom scoborî, și să'l urmărim.

Enric 'și lua pe sine o haină groasă, și urmat de Boiscobey coborâră scara, eșiră pe gang, și de aci în stradă.

Afară era o seară superbă.

Miliarde de candele străluceau pe bolta cea întunecată a cerului, și luna asemenea unei falnice regine, 'și făcea calea sea vecinică.

Enric și Boiscobey, mergeau încet, de teamă să nu deștepte atențiunea aceluia pe care voiau să'l surprindă.

Dar însă or-cât de încet merseră ei, or cât se feriră să nu facă sgomot, tot nu putură reuși.

Când ajunseră la locul acela strada era deșartă.

Misteriosul personagiu, dispăruse...

XVI

STREINUL

In apropriere de cârciuma fraților Sabatus, se deschisese de curând un frumos și mare stabiliment.

Antreprenorul acestui stabiliment se numea Gustav iar soția sea Clotilda.

Muzeul Digital al Românului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

De unde veniaŭ și cine eraŭ nimenĭ nu știa, de cât numaĭ, că păreaŭ a fi străinĭ

In séra aceleașĭ ḑile, când se petrecea cele relatate în capitolul precedent, prăvălia fiind gólă, Gustav se pregătea tocmaĭ să închidă ușile, când auḑi resunênd pe pavaj, ca și când s'ar fi oprit lu ușe, pașiĭ unuĭ visitator neașteptat

Un moment dupe aceea o lovitură resuna în ușa prăvălieĭ.

Gustav tresări, iar soția luĭ care dormita pe un scaun se deștepta, și amênduoĭ se priviră.

Loviturile se repetară din noŭ.

— Fiind-că a trebuit să vadă lumina, ḑise bărbatul, maĭ bine e să deschidem.

Femeia făcu un gest, care însemna că primește.

Dupe un moment ușa fu deschisă, și antreprenorul se vĕḑu față în față cu un personagiŭ ca de 50 anĭ, a căruĭ îmbrăcăminte 'l arăta a fi un om din lumea mare.

Misteriosul personagiŭ intrase înăuntru și salutând ḑise:

— Sigur, că mĕ vețĭ scuza că m'am presentat așa de târziŭ la D-vóstre, doresc însă să mĕ informez dacă ar fi posibil să găsesc pe cine-va care să mĕ pótă duce la Versailles, saŭ în cas contrar, așĭ putea să am unde-va un adăpost sigur pentru acéstă nópte.

— Nu este nevoie de scuze, rĕspunse gazda oferind un scaun necunoscutuluĭ.

— Luațĭ loc, vĕ rog, D-le, ceea ce ațĭ căutat ațĭ găsit, vĕ aflațĭ într'un mic hotel, până la ḑiua dar putețĭ petrece nóptea aci, și atuncĭ vĕ voiŭ găsi un cal pentru a vĕ duce la Versailles.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Ca să vorbesc franc, ḑise necunoscutul, primind scaunul și mulțumind cu curtuasie, am umblat de la 4 ore ca să pot găsi o brișcă saŭ un cal, fără să isbutesc, și am venit fiind-că am zărit lumina.

— Voiți dar să vĕ duceți cât de curênd la Versaille ? întrebă Gustav.

— Da, am niște afacerĭ de banĭ acolo.

— Ĕĭ bine cât ați fi dispus să dați pentru a fi dus acolo ?

— Pre legea mea, ḑise necunoscutul, pentru că mĕ grăbesc, așĭ da 100 francĭ.

— Bun, ḑise stăpânul caseĭ, puteți fi sigur că în astă nópte saŭ mâine de diminéța veți fi dus unde veți voi.

Dupe un moment de tăcere, Gustav și Clotilda schimbară repede o privire, apoĭ Gustav adresându-se către visitâtor ḑise :

— Vĕ recomand pe soția mea, care în momentul când ați venit, tocmaĭ se pregătea să se retragă în camera sa ; așa dar vĕ voiŭ cere permisiunea să o conduc până în camera eĭ și să vĕ las un moment singur D-le. . . . cum vĕ numiți vĕ rog ?

— Numele meŭ este Grandcour.

— D-le Grandcour, cred că nu voĭ zăbovi maĭ mult ca 4 saŭ 5 minute.

— Cât veĭ voi, D-le ! rĕspunse streinul.

— Séra bună, D-le Grandcour, ḑise la rêndul sĕŭ Clotilda, făcênd o mică reverință.

Streinul salută curtenitor.

Apoĭ ceĭ duoĭ soți eșiră pe o ușe din fund.

Clotilda d'întêiŭ care rupse tăcerea.

— Ĕĭ bine Gustav, ḑise ea, mi se pare că este ceva

Muzeul Digital al Românilor
revistatransilvania.ro/mdr

de făcut pentru noĭ în astă nópte.

— Deŭ ! maĭ că avem aceeaș ideiă, rĕspunse cel alt. Acesta este un om bogat și dacă oferă el cu atâta galantomie 100 fr. aceluĭ care 'l va duce la Versaille, de sigur trebue să aibă la dênsul o sumă mare de banĭ.

—Sigur !... rĕspunse Clotilda, când trebue să mĕ cobor din camera mea ?

— Peste câte-va ore.

— Bine !

Apoĭ amânduoĭ se despărțiră

Gustav se întórse în prăvălie, iar Clotilda intră în camera sa.

Aci o servitóre o aștepta.

Privirea servitóreĭ era speriósă. și părea că tóte membrele 'ĭ tremuraŭ.

Clotilda se miră.

— Ce cauțĭ tu ? o întrebă ea.

— Nimic D-nă !... dar.....

— Dar ce ?

— 'Mĭ este fricĕ.

— Și pentru ce ?

— Am zărit o fantomă !.

— O fantomă ? și unde aĭ vĕdut'o ?

— Chiar acum a trecut printre arboriĭ aceia !

— Cred că visedĭ !

— Cu tóte astea am vĕdut'o. Semăna cu o femeiă bĕtrână, îmbrăcată în negru și cu ochiĭ roșiĭ ca niște cărbunĭ.

—Acéstă femeiă, continuă servitórea. pe dată ce audi un strigăt din depărtare, începu a fugi printre pomĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Era ceva grozav să o veḑi cu ochiĭ roșiĭ și cu părul despletit.

— Mĕ rog, să nu 'mĭ mai spuĭ nimic de fantoma ta, dise Clotilda, care începuse să 'șĭ piardă răbdarea. Dute în camera și te culcă,

Servitórea obișnuită cu purtarea stăpâneĭ sale, plecă și intră în camera eĭ, unde speriată de cele ce vĕḑuse nu întârḑiă de a adormi....

* * *

Intr'acésta, Gustav se întórse în prăvălie.

Intrând găsi pe strein pe jumĕtate adormit, cu cotul pe masă și cu capul rezemat pe mână ·

— Eĭ bine, D-le Grandcour, dise el, mi se pare că vĕ este somn ?

— Da, căcĭ sunt fórte ostenit.

— In casul acesta am să vĕ daŭ un pat; mâine va fi destul timp să vĕ duceți ; până atuncĭ tótă casa mea este la dispositiunea D-vóstră,

Iată scara, sus ve aștéptă o mică cameră unde veți putea să vĕ repausați ușor.

— Fórte 'ți mulțumesc, rĕspunse Domnul de la Grandcour, cu tóte acestea, dacă nu 'ți-așĭ cere prea mult, te așĭ ruga să 'mĭ daĭ ceva de mâncare.

— Vĕ voiŭ da tot ce am.

Dicênd aceste cuvinte, el scóse din dulap o pâine neîncepută. o bucată de carne friptă, un pește afumat și o sticlă cu vin.

Pe când streinul mânca, Gustav nu înceta de a 'l observa cu o singulară curiositate.

Apoĭ începu a vorbi cu dênsul.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Purtați acelaș nume cu răposatul de Grandcourt din Lion ḑise el, vĕ rudiți ?

— Da, ḑise necunoscutul, 'mĭ era unchiŭ, și locul meŭ natal este Lionul.

— Și cum merg treburile pe acolo ?

— Nu tocmaĭ bine, recolta lasă mult de dorit, dar pe aci ?

— Binișor.

— D-ta cu ce te ocupĭ ?

— Sunt antreprenorul acestuĭ stabiliment.

— De mult timp ?

— Numaĭ de verĭ-o duoĕ luniĭ.

— Inainte ce faceaĭ ?

Gustav tresări.

— Nimic, ḑise el.

Vorbind ast fel Grandcour, sfîrșise de mâncat, apoĭ ḑise de o dată :

— Amice, nu maĭ pot de ostenélă, dacă 'mĭ-aĭ arăta camera pe care 'mĭ-aĭ oferit, m'așĭ retrage să mĕ repausez.

Fără a face cea maĭ mică obiecțiune, Gustav aprinse o lampă, sui treptele uneĭ scărĭ urmat de strein, deschise o mică cameră, așeḑată alăturĭ cu acea a Clotildeĭ, și 'ĭ ḑise :

—Iată D-le Grandcour, camera D-tale de culcat.

Grandcour, însă era prea obosit pentru a inspecta acest culcuș care era maĭ mult de cât miserabil, și pe care Gustav 'l lăudase atât de mult.

Afară de acésta Grandcour se credea prea fericit, că găsise un adăpost și pat. Era pe jumĕtate desbrăcat cănd se retrăsese stăpânul caseĭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

XVII

VIS SAU REALITATE?

Gustav era atât de absorbit în gândurile sale criminale carĭ 'l preocupaŭ, în cât nicĭ nu 'ĭ veni în gând măcar să 'şĭ ia nópte bună de la Grandcour.

Presenţa luĭ de spirit însă, nu 'l părăsi până în acest punct, in cât să nu se asigure dacă Clotilda dórme.

Se opri decĭ un minut înaintea camereĭ acesteia, şi alătură urechea de uşă şi asculta.

In acelaşĭ moment, el creḑu că aude o voce care murmura câte-va cuvinte neînţelese.

Curiositatea sa fu întărătată până la cel maĭ înalt grad.

Se întórse jos voind a închide uşile.

Dar abia coborîse câte-va trepte, şi dând un strigăt de gróză, se trase cu câţi-va paşĭ înapoĭ.....

Inaintea sa, asemenea uneĭ fantome era o femeiă bêtrână, a căreia vedere redeşteptă într'nsul un trecut grósnic....

Femeia, pe care o vedea putem să o spunem nu era de cât Clementina...

El o privi cu fricĭ, tremurând din tóte membrele sale.

Bâtrêna de asemenea se uita cu o curiositate vĕdită la acest om.

Párea că figura luĭ 'ĭ este cunoscută şi 'ĭ reaminteşte ceva.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

'L privea încă în tăcere când de o-dată făcênduse o lumină în spiritul sĕŭ.

— Gustav, şopti ea, eştĭ Gustav, ... da, te recunosc!. ..

— Mama mea ! exclamă acela pe care bêtrâna 'l numise cu acest nume !

—Înapoĭ, miserabile paricid ! repeta bêtrâna, înapoĭ ! nu maĭ sunt muma ta !... înapoĭ, ucigaş de tată, înapoĭ !....

Gustav—căcĭ era într'adevĕr fiul acesteĭ sĕrmane a căreia istorie cititoriĭ o ştie deja — tresări la aceste cuvinte.

— Tăcere, pentru D-ḑeŭ, mamă, şopti el cu o voce rugătóre, tăcere, dacă nu voeştĭ să mĕ perḑĭ !...

— Să tac, ḑicĭ tu, şi pentru ce aşĭ tăcea óre ?

— Dar aĭ milă ?. .

— Milă ?. . . . . dar aĭ avut tu milă de tatăl tĕŭ ?.... 'ţĭ a fost ţie milă de acel bĕtrân ce 'ţĭ dăduse viaţa ?....

-- Dar gândeştete mamă că mĕ perḑĭ! că o ureche indiscretă te póte auḑi, şi atuncĭ vaĭ mie ! mĕ veĭ perde !,..

— Si cine ar putea auḑi, de cât numaĭ acea mizerabilă creatură, pe care 'ţĭ-aĭ ales'o de tovarăşel....

— Sci dar şi acésta ?

— Da, ştiŭ că împreună cu ea, cu acea depravată femeiă, dupe ce aţĭ înşelat iubirea unuĭ soţ iubitor, aţĭ căutat şi să 'l ucideţĭ...

— Pentru Dumneḑeŭ, dar cine 'ţĭ a putut spune tóte aceste amănunte ?.... exclamă Gustav în culmea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

desperăreĭ, pe când în ochiĭ seĭ se vedea scânteiând o lumină ciudată.

— Cine, mĕ întrebĭ tu ?.. dar lumea, gazetele, carĭ aŭ aflat totul, carĭ pe fie-care ḑi vorbesc de misteriósa crimă din str. Pont-Neuf...

— D-ḑeul meŭ, sunt perdut dar ?... făcu Gustav, sunt perdut fără scăpare ?....

— Da, veĭ fi perdut dacă nu veĭ părăsi viaţa ta cea ticălósă, veĭ fi perdut dacă nu te veĭ corige!...

— Ce voeştĭ să ḑicĭ mamă ?

— Vreaŭ să ḑic că pe cât timp tu veĭ fi îndreptat de apucăturile cele rele, să nu te temĭ de nimic.

— Dar contrariŭ ?

— Să te aştepţĭ la tot ce va fi maĭ rĕŭ...

— Si din a cuĭ parte ?

— Dintr'a mea.

— Mĕ ameninţĭ dar mamă ?

— Nu, te prevestesc ! şi încă o dată 'ţĭ spun, Gustav, ia sémă !....

La aceste cuvinte o lumină ciudată scînteiă în ochiĭ luĭ Gustav.

Bĕtrâna Clementina vĕḑu acea lumină şi o înţelese.

— Să nu cuteḑĭ, ḑise dêusa, să te atingĭ de mine, căcĭ a duoa ḑi nu maĭ departe, un om al meŭ, vĕḑênd dispariţia mea, te va denunţa şi veĭ fi prins!....

Gustav, descoperit în cugetul séŭ, căḑu pe un scaun şi 'şĭ puse mâna la ochĭ cu disperare.

Când se ridică, era singur... bĕtrâna Clementina, muma luĭ, dispăruse...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

XVIII

CLEMENTINA

Mai înainte de a urma cu şirul povestirei nóstre, să ne încercăm a spune pe scurt visita neaşteptată a bătrânei Clementina la Gustav.

Cititorii cred că 'şi aduc aminte că bătrâna, dupe ce sfîrşise de povestit fiului ei Robert trista istorie a vieţei sale, se retrăsese în camera sa, unde se trântise îmbrăcată cum era pe pat.

Era obosită, simţea bine acésta, însă somnul fugea de dênsa.

In zadar închidea ochii, creḑênd că va sfîrşi în fine prin a adormi.

Silinţele sale fură însă nefolositóre; duoĕ ore în urma era tot deştéptă...

Vĕḑênd că nu póte nicĭ de cum să se repauseze, se dete jos, aprinse o lampă şi puse mâna la întâmplare pe una din gazetele ce eraŭ respândite pe o mescióră dintr'un colţ.

— Voĭ citi, 'şi ḑise ea.

Şi Clementina desfăcând jurnalul începu să citéscă.

Trecuse ca un cuart de oră citind ast-fel, când privirea sa fu atrasă de niște caractere marĭ şi gróse ce se vedeaŭ imprimate pe colóna a 5-a din pagina a duoa.

Aceste litere combinate dădeaŭ „noĭ amănunte asupra crimei din strada Pont-Neuf.“

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Clementina tresări fără să ştie de ce, când citi aceste rândurĭ.

Apoĭ privirea eĭ se lăsa maĭ în jos şi continuă a citi :

„Suntem pe deplin convinşĭ că ucigaşul. acela ce „s'a încercat să ucidă pe D-nu Enric Victor, din rue „Pont-Neuf, se numeşte Gustav.

„Acest Gustav împreună cu Clotilda soţia victimeĭ „plănuiseră acéstă crimă, că dupe ce amênduoĭ s'aŭ „dat ca fraţĭ pentru a putea maĭ bine înşela credinţa „soţuluĭ, aŭ săvêrşit crima care străbate aḑĭ tot o„raşul.“

Bĕtrêna Clementina, când ajunse la acésta parte cu citirea, se opri.

— Dacă acest Gustav, şopti ea de o dată ca dintr'un vis, şi cu cel alt ar fi aceiaşĭ persónă !... .

Şi dênsa deveni cugetătore.

Apoĭ, îndată căḑu într'o lungă visare.

Părea că are ca un fel de miragiŭ înaintea ochilor, că vede pe Gustav într'un loc cunoscut, într'un fel de locandă, de stabiliment.

Fără să ḑică nicĭ un cuvênt umblând cu o maĭ mare precauţiune, deschise uşa şi eşi fără sgomot afară....

Răcórea nopţeĭ în primul moment păru că o desamorţeşte, apoĭ visul avu o putere maĭ mare asupra sa, şi începu din noŭ a merge către direcţiunea în care 'ĭ se arătase că zărise pe Gustav.

De o dată se ópri fără voe.

Se uita împrejur, şi văḑu cu mirare în drépta un stabiliment a căreia firmă négră spunea „La Clotilda“.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Clementina tresări.

Aci trebue să fie, cugetă dênsa.

Și fără să se mai îndoiască intră înăuntru.

Stabilimentul însă era gol.

Dupe trecere de un minut, niște pași ajunseră până la auḑul eĭ.

— El este, 'și ḑise Clementina.

Intr'adevĕr, bĕtrâna nu se înșela, dupe câte-va momente, Gustav intră.

Am vĕḑut scena ce se petrecu între dênșiĭ, cum și dispariţiunea Clementineĭ-..

Acestea o dată spuse, să începem cu povestirea de acolo, de unde am lăsat'o.....

XIX

IN MIEZUL NOPȚEI

Gustav rĕmase ca înmărmurit când deschise ochiĭ și se vĕḑu singur.

Nu credea cea ce vĕḑu.

I se păru jucăria unuĭ vis.

Părea că are o halucinaţiune.

— Dómne, șoptea el, vis a fost saŭ realitate cea ce am vĕḑut ?

Și se pipăi să vadă dacă simte.

— Nu, nu, continuă el, nu sunt nebun, ceea ce am vĕḑut și am auḑit sunt adevĕrate.. o femeiă a pătruns aci și acea femeiă era mama mea !...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dar cum însă m'a găsit ea aci ? . . . Prin ce mijloc a aflat dênsa acel teribil mister care mĕ apasa întocmaĭ ca o piatră de granit ? . . . . . mister!....

Şi căḑênd pe scaun se frământa în zadar a pătrunde acéstă enigmă.

Orologiul din locandă în acel moment tocmaĭ suna duoĕ ore dupe miezul nopţeĭ.

De abia ciocanul sunase cea de pe urmă lovitură, şi nişte paşĭ uşorĭ se auḑi coborând treptele.

Gustav însă nu auḑea nimic.

Paşiĭ se apropiaŭ din ce în ce maĭ mult, dupe un moment faţa Clotildeĭ se vĕḑu la lumina lustruluĭ care era suspendat de plafond.

Clotilda stătu un moment nemişcată, apoĭ dupe ce privi cu mirare şi ne zărind de o cam dată pe Gustav.

— Dar unde să fie el, se întrebă ea, unde s'o fi dus.

In acel moment însă Gustav făcênd o mişcare, sgomotul ajunse până la auḑul Clotildeĭ.

Ea maĭ întêiŭ tresări, neştiind de unde provine acel sgomot.

Apoĭ zărindu'l şopti :

— Dómne, dar ce face el óre acolo ?...

Făcênd câţĭ-va paşĭ înainte, ajunse la locul unde se afla amantul sĕŭ.

Gustav însă tot nu simţea preşenţa juneĭ.

Clotilda atunciĭ puse mâna pe umărul visătoruluĭ.

Numaĭ atunciĭ Gustav 'şĭ întórse capul.

Clotilda se spăimântă.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

De pe figura lui curgea şiróie de năduşeală şi ochii eraŭ grozav de sperioşĭ.

— Dar ce aĭ tu? întrebă ea în fine.

— Nimic, rĕspunse Gustav scurt.

— Mĕ înşelĭ, spune-'mĭ pe cine aĭ vĕḑut în lipsa mea?

— Pe cine voeştĭ să vĕd?

— Nu ştiŭ, te întreb pentru ca să 'mĭ spuĭ.

— Spun că n'am vĕḑut pe nimenĭ.

— Şi cu tóte acestea eştĭ atât de schimbat....

Gustav tresări.

— Schimbat, întrebă el, ce veḑĭ tu la mine schimbat?

— Eşĭĭ grozav de palid.

— Cine ştie, făcu Gustav, neodichna póte a contribuit la astă?

— Numaĭ acésta să fie Gustav?

— Te asigur! făcu tĕnărul.

Gustav ḑise aceste cuvinte cu un ton atât de sincer, în cât Clotilda se convinse pe deplin de adevĕrul cuvintelor sale.

Un moment de tăcere adăncă urmă.

— 'Tĭ mulţumesc Doamne, şopti în acest moment Gustav, 'ţĭ mulţumesc că m'aĭ scăpat din acéstă încurcătură... cum aşĭ fi putut óre spune că aceea ce m'a visitat era maica mea?... m'ar fi întrebat de sigur atuncĭ, ce lucru a putut să 'mĭ spue de m'a îngrozit atât de mult?...

Puteam eŭ óre să 'ĭ descoper acel teribil mister?..

Puteam să 'ĭ spuĭ că într'un moment de furie nebună am devenit călăŭ şi am curmat ḑilele aceluia ce m'a făcut să vĕd lumina?...

Acest miserabil, care în unire cu tovarăşa lui, se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

încercasu a ucide pe Enric Victor, acest infam, acum avea frică ca nu cum-va complicea luĭ să pătrundă acel mister grósnic, care plana asupra trecutuluĭ sĕŭ....

La aceste tóte, cugeta Gustav, și se credea cel maĭ fericit, că scăpase fără să fie cercetat de Clotilda....

Grăbește Gustav, ḑise de o dată Clotilda, întrerupênd tăcerea, căcĭ ora este destul de înaintată.

Gustav tresări la aceste cuvinte, ca și cum s'ar fi deșteptat dintr'un vis.

— Ce voeștĭ să ḑicĭ ? întrebă el, nereamintindu-'șĭ de o cam dată scopul pentru care venise Clotilda la acea oră.

— Dar proiectul tĕŭ, 'l aĭ părăsit ?

— Ce proiect ?

— Ce fel, aĭ uitat . . . . streinul din camera de alăturĭ de a mea... de Grandcour...

Gustav se lovi peste frunte.

— Aĭ dreptate, ḑise el, uitasem !...

Apoĭ, fără să ḑică un singur cuvênt, se sculă de pe scaunul pe care ședea și luând de pe dulap un cuțit mic cu duoĕ tăișurĭ, ḑise :

— Aidem !...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

XX

PASĂREA A SBURAT

Să pătrundem în camera D-luĭ Grandcour.

Ostenit peste mĕsură de lungul drum pe care 'l făcuse, Domnul Grandcour nu întârzia de a adormi.

Cu tóte acestea nu se bucura mult de acest somn, căcĭ fu îndată jucăria unuĭ vis îngrozitor.

I se părea că este un pericol de mórte, că un şérpe gróznic se încolăcise pe corpul sĕŭ.

Cât timp dormise, nu ar fi putut spune, căcĭ fu de o dată trezit de un vuet pe care 'l credea de o cam dată în camera sa. In momentul când deschise ochiĭ vĕḑu o rază de lumină proectându-se pe plafond.

Indată se sculă, şi apucând unul din revolverele sale.

— Cine este acolo ? strigă el.

Insă cea maĭ mare tăcere continuă de a domni.

Cu tóte acestea raza luminósă încă nu dispăruse de pe plafond.

D-nul Grandcour 'şĭ aduse aminte că în acel etaj nu era de cât duoĕ camere, una în care se afla el, iar cea altă a nevestel gazdei.

Lumina nu putea veni din camera acesteia din urmă, de óre-ce odaia Clotildeĭ era în rând cu a sa.

Decĭ din altă parte trebuia să vină acéstă lumină.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Ciudat lucru, dise el plin de curiositate, de unde póte veni acea rază ?

Dênsul se îndrepta apoĭ către feréstră, o deschise, şi 'şĭ aplecă capul pe geam.

In faţa odăeĭ sale era o casă cu două etaje.

La una din ferestrele aceleĭ case vĕdu o tênără fată, care la lumina uneĭ lampe ce era pusă pe glaful aceleĭ ferestre—părea fórte adâncită în citirea uneĭ cărţĭ.

— Inţeleg, 'şĭ dise D-nul Grandcour în sine, de aci vine lumina . . . . . şi când 'mĭ aduc aminte de îngrijirea pe care o simţiĭ mai acum câte-va minute !...

Şi un surîs uşor flutură pe buzele sale.

Apoĭ luând un scaun, 'l puse la feréstră, şi cum gémul era deschis, privirea sa căḑu cu nesaţiŭ asupra ferestreĭ unde era acea júnă copilă.

Pe când privea D-nul Grandcour 'şĭ reaminti de sigur de vre-un trecut furtunos, căcĭ buzele sale pronunţaŭ un nume.

— Blancha, Blancha, dacă tu aĭ fi voit, cât am fi fost noĭ de fericiţĭ.... Ne am fi mângăiat bătrĕneţele cu acea copilă pe care ne o dăruise cerul, şi care de sigur că acum, de va fi trăind, trebuia să fie de etatea acesteĭ tinere fete. . . . . Dar nu, tu nu aĭ voit, 'ţĭ a plăcut mai bine desfrănarea, viaţa publică....

— O Blancho, Blancho, continuă el cu aprindere, orĭ unde aĭ fi, blestemul meŭ caḑă asupra ta, căcĭ mĕ jur că 'mĭ aĭ înveninat tótă viaţă !. . . fiĭ dar blestemată !. .

Apoĭ privirea D-luĭ Grandcour, se îndreptă din noŭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

spre feréstră, asupra aceleĭ copile a căreia vedere, făcuse să 'şĭ aducă aminte de tristul sĕŭ trecut.

— Dómne, şopti de o dată Grandcour. este un vis, o iluzinne saŭ o realitate, ce mare asemănare între acéstă copilă şi femeea mea !...

'Mĭ pare că o vĕd ast-fel dupe cum era Blancha, atunceĭ când am vĕdut'o pentru întêiaşĭ dată !...

In acel moment se auḑi un vuet ; era ca şi cum cine-va forţa uşa pe din afară.

D-nul Grandcour tresări.

— Cine să fie ? se întrebă el.

Cu tóte acestea nu făcu niceĭ o mişcare, ci se pregăti numaĭ cu armele, decis fiind a aşteptă urmarea.

— Deschide, auḑi o voce care păreaa fi schimbată de afară, deschide D-le Grandcour.

Acesta însă nu făcu niceĭ o mişcare niceĭ de astădată.

El auḑi atunceĭ la uşe duoĕ vocĭ umane, dintre carĭ una părea de femeiă.

Eĭ se sfătuiaŭ încet.

— „Eĭ bine ? întreba acela care vorbise maĭ întêiŭ.

— „Grandcour ? voeştĭ să ḑicĭ, respundea femeea.

— „Da.

— „Ce creḑĭ tu ?

— „Cred că a fugit.

— „Cum ?

— „Pe feréstră.

— „Uiţĭ că suntem la etagiul al duoilea, şi de óre-ce nu este o pasăre nu poate ajunge viŭ până jos?...

— „Nu ştiŭ, dar 'ţĭ spun că a fugit de sigur.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— „Şi ce te face să cugeţi astfel ?

— „Tăcerea care domneşte în odaiă. ....

— Atunci, a bănuit ceva ?

— „De sigur.

— „Ghiceşti ce ?

— „Nu.

Convorbirea se opri la acest punct.

Domnul Grandcour nu perduse nici un cuvênt din tóte acestea.

El înţelese numai de cât cine eraŭ persónele cari discutaŭ dincolo de uşe. Cu tóte că una 'şi prefăcea vocea, el însă le recunoscu.

Una era Gustav, cea altă Clotilda.

Aşa dar, căduse în mijlocul unor tâlhari şi a unor hoţi ?....

Ce trebuia să facă acum ?

Simţea bine că viaţa lui era în pericol. Era mult mai bine să fugă din acel culcuş.

— Dar însă cum ?

Uşa, singura eşire, era astupată, priveghiată de tâlhari.

'I mai rămânea feréstra, dar cum să sară el jos de la o înălţime de 6 saŭ 7 metri ?. ..

De o dată 'i veni o ideiă.

— Să rup cearşafu 'şi ḑise, şi să fac o frânghie !

Şi repede se apucă să sfăşie cérşafu. Din 7 saŭ 8 bucăţi pe cari le înoda strîns, formă o frânghie destul de tare ca să ţie un corp în vid.

Apoi dând patul lângă feréstră, legă un capĕt al frânghiei de un picior al patuluĭ, pe când cel alt capĕt 'i lăsa în jos.

Acéstă operaţiune făcută, se îmbrăcă în grabă şi de óre-ce strada era deşartă începu să se cobóre.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Era pe la jumătatea drumului său aerian, când auzi un sgomot sec în sus.

Grandcour înțelese că miserabilii se încercaŭ să deschidă ușa.

— Rĕmas bun tălharilor, strigă el atingênd pămêntul, rĕmas bun, vĕ promit că mâine veți face nóptaa la închisóre !....

Când Gustav și Clotilda isbutiră a intra înăuntru, camera era gólă.....

Pasărea dispăruse....

XXI

CINE ERA GRANDCOUR ?

Ludovic Grandcour era fiul mareșalului cu același nume.

Orfan de părinți încă din cea mai crudă etate, fu îngrijit de un unchiŭ al sĕŭ din Lion, care în curênd fu numit și tutore legal.

Oscar de Grandcour, frate cu mareșalul, tatăl minorului; celibatar, era un om fórte riguros în afacerile lui.

Începu a se ocupa cu seriositate de pupilul sĕŭ, dându-i o instrucție potrivită nașterei și numelui sĕŭ.

'L internase la liceul Louis le grand din Paris.

Ludovic, conșcolar cu Eiffel, cu acel mare bărbat, care peste 25 de ani era să facă să vorbéscă lumea

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

atât de dênsul ; sfârșise cu succes ultima clasă, luă bacalauriatul și tot în același an depuse primul examen la facultatea de medicină.

Oscar de Grandcour, unchiul, era fórte mulțumit de pupilul sĕŭ.

La vĕrsta majoratului, unchiul dădu conturile tutelul lui Ludovic.

— Primește copile, ḑise dênsul, era o avere de duoĕ milióne, în ultimi anĭ acéstă avuție s'a îndoit aprópe; așa că acum eștĭ om de peste 3 milióne.

Ludovic însă primi acéstă veste ca un ce fórte natural, nedând nicĭ o importanță cuvintelor unchiuluĭ sĕŭ.

Cu tóte acestea, inima nobiluluĭ june simți recunoștința pe care o datora acestuĭ om care îngrijise de dênsul, și 'ĭ mulțumi din adâncul sufletuluĭ sĕŭ.

Un an dupe acésta însă, bĕtrânul gentilom muri lăsând fostuluĭ sĕŭ pupil o avere de alte duoĕ milióne....

* * *

Ludovic de Grandcour, remas singur, începu a se gândi cu seriositate la viitorul sĕŭ.

— Sunt bogat ! 'șĭ ḑise, dar óre este destul ? nu este maĭ bine sa sfârșesc ceea ce am ĭuceput ?...

Și tênĕrul fiind de mare acțiune, dupe 2 anĭ căpătă doctoratul în medicină.

* * *

Ca medic, se ducea de obiceiŭ pe la bolnavĭi sĕr-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mani, cărora starea lor materială nu le permitea de a aduce un medic.

Mergea voios acolo unde, ţicea el, e de datoria să facă acéstă, şi numaĭ atunci când simţea că bolnavul nu maĭ are nevoe de nicĭ o îngrijire, pleca pentru a nu se maĭ întórce, eschivându-se astfel de la orĭce mulţumirĭ...

* * *

Ludovic se stabilise pe bulevardul Saint-Germain.

Intr'o séră de ĭarnă gerósă, dênsul şedea la gura căminuluĭ.

In mână ţinea o carte citind'o cu mare atenţiune.....

Intr'adevĕr, resfoia pe toţĭ autorĭĭ vechĭ şi noĭ, decis fiind a da la lumină o broşură, care era să fie unică în genul sĕŭ.

Citea încă, când uşa se deschise încet, şi un valet intră.

Era însă atât de preocupat cu lectura, în cât nicĭ nu simţi că nu maĭ era singur.

Valetul se vĕdu nevoit să 'l cheme ; atunci numaĭ, Ludovic întorse capul.

— Ce este ? întrebă el.

— Domnule, rĕspunse valetul, o tênără fată cere să vĕ vorbiască.

— Fă-o să intre.

Valetul dispăruse şi dupe un moment intră precedat de o junĕ.

— Sa vedem, D-şóră, ţise Ludovic, nedând timp tinereĭ să se explice, şi înaintându-'ĭ un scaun,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

spuneţi ce aveţi ?...,.. ce rĕŭ simţiţi ?..... suferiţi de mult ?....

— „O Domnule, rĕspunse fata, nu eŭ sunt bolnavă....

— „Dar atunci cine ?

— „Mama mea.

— „Mama D-tale, şi nu spuĭ maĭ curând !

Apoĭ luându-şĭ pălăria.

— Aide, D-şóra mea, ḑise el, aide să dăm îngrijirĭ mumeĭ D-tale... aide !....

Si medicul urmat de tênăra eşi pe uşă.

Valetul, care se afla de faţă, rĕmase în casă, şi privind în urma lor.

— Ciudat, 'şĭ ḑise el, mi se pare că de aḑĭ existenţa stăpânuluĭ meŭ se va schimba !....

XXII

UN MORMÎNT ŞI O CUNUNIE

Ajunşĭ în strada, Ludovic opri o trăsurĕ.

Tênăra părea cam încurcată. Ludovic o ajuta însă să se urce, făcându-se că nu bagă de sémă încurcătura eĭ.

Trăsura plecă în fuga mare, dupe ce visitiul luase nota de strada unde aveaŭ să 'ĭ ducă.

— Staţi de parte D-ră, întrebă de o dată junele ?

— Nu tocmaĭ, D-le.

— 'Mĭ permiteţi să vĕ întreb cum vĕ numiţi ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— „Mĕ numesc Blancha Bernot, D-le, rĕspunse tĕnăra roşindu-se.

Ludovic, care până atunci nu dase nici o atenţiune juneĭ, 'şĭ arunca din întâmplare privirea către dênsa, şi tresări din tot corpul vĕdênd frumuseţea cea mare a însoţitóreĭ sale.

Trăsura în acest moment se oprise la locul indicat de fata, maĭ înainte. Blanşa se coborá urmată de Ludovic.

Casa unde intrase era micà, şi totul arăta că este ocupată de niște ómenĭ maĭ mult de cât săracĭ.

— Ce miserie dómne! ce miserie! cugeta în sine Ludovic, şi când mĕ gândesc că sunt atâţĭ de mulţĭ ca aceştia!..

El 'şĭ sfîrşise cugetarea, când Blancha deschise uşa făcându'ĭ loc să intre.

Ludovic intră.

In fundul odăeĭ, pe un pat vechĭ se vedea o bĕtrână asemenea unuĭ schelet.

Ludovic înainta către bolnava, apoĭ luându'ĭ pulsul află cu gróză că bătăile eraŭ atât de încete, în cât părea ca şi agonia unuĭ orologiŭ când este aprópe de a sta.

O tuse sécă a bĕtrêneĭ urmată de un val de sânge ce 'ĭ veni pe gură, întrerupse pe medic din examenul sĕŭ

Blancha sta în acest timp retrasă într'un colţ, şi ochiĭ sĕĭ roşiĭ arătaŭ că plânge.

Medicul se sculă de lângă bolnava, profitând de un moment în care adormise, şi venind în faţa Blancheĭ.

—„Curagiu D-ră, ḑise el cu o voce tristă, curagiŭ, vĕ spuĭ sincer, aci ştiinţa nu maĭ are nimic de fă-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

cut..... Peste ḑece minute muma D-tale va fi un cadavru !...

La aceste cuvinte, nenorocita fată începuse să plângă.

— „Ce mĕ voiŭ face eŭ Doamne ? ḑicea ea printre lăcrămĭ și suspine, ce mĕ voiŭ face singură ?... ce voĭ deveni ?..

Plângănd ast-fel, cu lăcrămile pe obraz, Blancha părea de o mie de orĭ mai frumósă. Ludovic nu o privea de témă ca nu cum-va să 'ĭ se vadă turburarea, dar însă simţea bine că acéstă fiinţă întrecea cu mult tóte acele fiinţe pe carĭ le vĕḑuse până acum.

De o dată o reacţiune se făcu în sufletul sĕŭ, o ideă 'ĭ veni ca un fulger, și de óre-ce de felul sĕŭ era fórte expeditiv.

— D-ră, ḑise el cu vocea tremurând de emoţiune dacă bine-voiţĭ nu o să maĭ fiţĭ singură....

Blancha tresări.

— Ce voiţĭ să ḑiceţĭ ? întrebă ea.

— Voesc să ḑic D-ră, rĕspunse tênĕrul căḑênd la genuchiĭ copileĭ, că vĕ iubesc din suflet și dacă voiţĭ, veţĭ deveni femeia mea !....

La aceste cuvinte Blancha dete un ţipăt.

Dar un ţipăt de bucurie....

Apoĭ repede sculă pe Ludovic de jos și dându'ĭ sărutarea de logodnă.

— „Primesc, ḑise dênsa, și te voiŭ iubi tótă viaţa mea !....

* * *

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dupe cum prediseseră Ludovic, bêtrâna muri chiar în nóptea aceea.....

* * *

A treia di un car funebru, ducea rămăşiţele sĕrmaneĭ femeĭ la cimitirul Père Lachaise, iar dupe car Blancha şi Ludovic ţinêndu-se de mână, vărsaŭ lacrimĭ de durere....

* * *

Opt dile dupe acésta, avênd în vedere posiţiunea Blancheĭ, nemaĭ ţinênd compt de etichetă, amânduoĭ tineriĭ se cununară fără niciŏ pompă la marele edificiŭ al Madeleneĭ....

XXIII

Dupe sóre, plóie şi furtună; dupe fericire, lacrimĭ şi suspine

Timp de un an de dile. Ludovic fu omul cel maĭ fericit din lume. Iubea pe Blancha, care asemenea rĕspundea la iubirea luĭ. Grandcour mulţumi cerului de soţia ce 'ĭ dăduse ...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dar cât va ţine acéstă fericire? ....

* * *

Intr'o séră Grandcour plecă chemat de un bolnav.

Inainte de a pleca, trecu în camera soţieĭ sale spre a 'şĭ lua bună ḑiua de la dênsa. Acésta era un obiceiŭ pe care 'şĭ 'l adoptase ca o regulă, adică înainte de a pleca unde-va să 'şĭ ia rĕmas bun de la dênsa. In momentul când săruta pe Blancha, 'ĭ se părea că tênăra sa soţie nu maĭ respunde la sărutarea luĭ cu aceiaşĭ dragoste de maĭ nainte.

Ludovic însă nu dete mare importanţă acestuĭ lucru şi plecă.

Intârḑiă aprópe o oră la bolnavul unde fu chemat.

Apoĭ îndată ce termină, plecă arḑênd de dorinţa sa ajungă cât maĭ repede, şi pentru că distanţa ce avea a parcurge nu era nicĭ de cum mare, se decise să mérgă pe jos.

— Cât o iubesc de mult Dómne! şopti în sine Ludovic, mergând cu paşĭ repeḑĭ către locuinţa sa, şi cât sunt de fericit!...

— Şi apoĭ, urmă el dupe un minut în monologul sĕŭ, în curênd amorul nostru va da un fruct..... vom avea un copil!...

Cugetând ast-fel, Ludovic ajunse în dreptul caseĭ sale.

Locuinţa sa se vedea înotând în lumină.

El zâmbi fericit, zărind prin feréstră umbra femeeĭ sale.

De o dată însă tresări, şi privirea sa se încruntă. La spatele aceleĭ umbre zărise o alta, care părea a

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

fi unui bărbat ; și acel bărbat se rezema în modul cel mai familiar de umĕrul femeeĭ sale. Ludovic credu că înebunește.

— Cine să fie acesta Dumnedeule ? cugeta el.

Și în aprinderea gelozieĭ de care inima sa fu coprinsă, voi să se sue repede sus, dar se opri.

— Nu, dise el cu sudórea pe frunte, voiŭ mai aștepta ! ...

Și pentru a nu fi zărit de cine-va, se retrase dupe colțul uneĭ case de unde putea să vada tot ce se petrece în casa luĭ.

Dupe duoĕ minute de așteptare Ludovic vĕdu pe femeia sa îmbrățișată de acel necunoscut cum se depărtă către buduarul sĕŭ. Atuncĭ Ludovic nu se maĭ putu stăpâni, repede ca un nebun începu să alerge spre casa sa.

Orĭ cât de aprópe era locuința, totuși trebui junelul câte-va minute până să ajungă la pórtă.

Când să intre, portarul voi să 'ĭ comunice ceva, Ludovic însă nu 'ĭ dete timp și trecu ca un vîrtej pelângă dènsul.

De și era furios în gradul cel maĭ mare, cu tóte acestea însă, avu presența de spirit ca să sue scările cu ușurință.

Ludovic, cu pieptul tresărind de o emoțiune durerósă, cu ochiĭ roșĭ, cu capul amețit se sui sus.

Niște șópte ajunseră la urechile sale.

Ludovic ascultă.

Acele șópte veniaŭ din buduarul Blancheĭ.

— Miserabilă !..... miserabilă ! ..... șopti sĕrmanul om în durerea sa, iată cum 'mĭ resplătește iubirea mea !....

Și el maĭ fácu câțĭ-va pașĭ înainte ; apoĭ de óre-ce

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ușa budoarului era deschisă intră de o dată înăuntru....

Un grôznic spectacol isbi vederea sa. Blancha lui mult iubită, soția sa în fine, aprópe gólă și cu pĕrul despletit era în brațele unui tênăr necunoscut...

Sgomotul pe care 'l produse când intră făcu pe amorezați să întórcă capul și vĕdênd pé Ludovic, deteră câte un țipăt de grôză....

Grandcour însă printr'o minune ne mai audită, în ultimele momente se liniști, făcu câți va pași înainte și fără amenințare, fără ură, dar cu o voce tare și plină de disprețul cel mai adânc

— Totul s'a sfîrșit D-nă, ḑise el, totul este rupt între noi în urma celor ce ai făcut. Să nu crediți că voesc să mĕ plâng..., D-ta nu mai ești o copilă ca să pótă ḑice cine-va că nu ești în stare a distinge binele din rĕŭ.. Ai voit și ai făcut, ceea ce ai facut....

Acum rĕmâi cu bine.

— Ludovic al meŭ, strigă Blancha cu lacrîmi de durere în ochi, iartă-mĕ, căci 'ți jur că am fost într'un moment de rătăcire, de nebunie!..

— Nu Dómnă, orî-ce ai ḑice este de prisos!...

— Dar iartă-mĕ, pentru D-ḑeŭ, iartă-mĕ!....

— Am ḑis Doamnă.... rămâi cu bine dar, și dea cerul să fii mai fericită cu noul traiŭ ce 'ți-ai ales!.. Adio!...

Și fără să mai adaoge un singur cuvînt, fără să mai arunce o singură privire măcar la acea femeiă, care timp de un an de ḑile 'l făcuse atât de fericit, eși din casă cu pași repeḑi, lăsând pe Blancha aprópe leșinată....

* * *

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In timp de mai mulți ani Grandcour colindă lumea.

De și se arătase atât de tare în primul moment, so încreduse prea mult în forțele sale. Se schimbase mult în timpul din urmă, și aceĭ carĭ cunoscuseră pe Ludovic înainte, de sigur că acum nu 'l ar mai fi recunoscut.

Părea mai mult un bêtrĕn....

* * *

Intr'o di, 15 ani de la cele descrise mai sus, pe când se întorsese înapoi la Lion, se întâlni din întâmplare cu un vechiŭ servitor ¡e care 'l avusese pe timpul când stătuse în Paris. De și schimbat fórte mult, servitorul însă 'l recunoscu, și bucuria lui nu mai avu margini când vĕdu că și Ludovic 'l recunóște.

— Stăpâne, stăpâne, dise bêtrĕnul valet, bunul meŭ stâpân, trăeștĭ dar?...

— Da, Iosife trăesc! rĕspunse acesta.

— Oh ce bucurie pentru mine, care te credeam perdut!...

Dar ce te aĭ făcut atâta timp?

— Am umblat, am vĕdut tótă lumea...

Servitorul nu rĕspunse de o cam dată, apoĭ dupe un minut.

— Și acum ce te veĭ face?

— Voiŭ pleca din noŭ...

— Și pentru ce?

— Mai mĕ întrebĭ de ce?

— Negreșit, căcĭ acum nu maĭ aĭ motiv pentru a te duce.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Ce voeștĭ să ḑicĭ tu ?

— Voesc să ḑic că acea nenorocită, care 'ți-ĭ a înveninat sufletul atât de mult a murit ca o martiră...

Ludovic tresări din tot corpul la auḑul acestor cuvinte.

— A murit ? întrebă el.

— Da. A murit neçonsolată că n'a putut să te maĭ vadă încă o dată înainte de a închide ochiĭ .. înainte de a 'ți-ĭ cere ertare. ..

— Fieĭ ţărăna uşóră atunciĭ ! ḑise Ludovic cu lăcrimĭ în ochĭ, şi dacă cerul a ertat crima pe care a comis'o, ertată să fie şi de mine !...

Bĕtrănul servitor nu rĕspunse. Inţelegea durerea stăpânuluĭ sĕŭ, o respecta si tăcu câte-va minute.

— „Dar tu ce căutaĭ pe aci ? întrebă de o dată Grandcour.

— Vĕ căutam pe D-vóstre stăpâne.

— Pe mine ?

— Da.

— Şi pentru ce ?

— Pentru a 'ți-ĭ spune că aĭ o fiică.

— Fiica mea, fiica mea ! strigă Ludovic cu aprindere, deşteptat de o dată ca dintr'un vis adânc, unde este fiica mea ?... spune.... vorbeşte !. .

Iosif însă părea a fi încurcat.

— Dar rĕspunde Iosife, pentru Dumneḑeŭ, continuă Grandcour cu acelaşĭ ton de maĭ nainte, nu veḑĭ durerea mea, nu înţelegĭ că doresc să aflu cât maĭ curând unde este fiica mea ?.,.... spune dar ....., vorbeşte !...

— Nu pot să ştiŭ stăpâne. Ceea ce pot să 'ți-ĭ spun

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

este ca o bêtrână Dómnă a luat'o cu dênsa și dupe ce a vêndut casa, a plecat fără să lase vre-o urmă....

— D-ḑeul meŭ, strigă Ludovic, este perdută dar atunci, perdută fără să o pot găsi ?...

— Vaĭ da stăpâne, afară dacă o minune cerésca nu va face să o găseștĭ !.....

* * *

Timp de treĭ anĭ de ḑile nenorocitul Grandcour căuta mereŭ pe fiica sa.

Insă în zadar... Tóte căutăturile fură infructuóse, tóte cercetările sale zadarnice !...

* * *

In momentul când am făcut cunoștință cu dênsul, Grandcour, tocmaĭ sosea din Lion, pentru a se duce să cerceteze și la Versailles ; și pentru că dorea să umble cât s'ar putea fără sgomot, cât s'ar putea fără a fi vĕḑut de oamenĭ, de aceea 'șĭ exprimase dorința când trăsese la Gustav că ar voi să aibă o trăsură.....

Noĭ am vĕḑut însă ce împrejurare 'l a făcut să fugă de acolo....

Acum pentru că cititorĭ știŭ trecutul luĭ Grandcour, să ne permită a ne întórce cu șirul povestireĭ nóstre, acolo unde am lăsat'o...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

XXIV

TATAL ȘI FIICA

Grandcour ajungând pe trotuar, statu un minut în loc, nemișcat, neștiind ce să facă, apoĭ zărind lumina de la acea feréstră despre care am vorbit.

— Mĕ voiŭ duce acolo 'șĭ ḑise.

Și Grandcour intră pe pórtă care era deschisă, strebătând curtea cea mare....

* * *

Să lăsăm pe Grandcour a străbate drumul ce avea și să pătrundem în acéstă casă.

In camera de la pod, în acea unde se vedea lumină pe un scaun o junĕ fată sta citind cu mare atenţiune un volum al luĭ Alexandru Dumas ; acéstă tênără cititoriĭ o cunosc, să o spunem, era frumósa nóstră Lizeta....

Lizeta, dupe plecarea luĭ Robert se suise în camera sa, și dupe obiceiŭ, înainte de a se culca, voi să citéscă puţin.

Pentru acest sfîrșit luă cartea favorită, puse lampa pe glaful ferestreĭ și așeḑându-se pe un scaun începu să citéscă.

Cât timp va fi ḑitit ast-fel nioĭ ea n'ar fi putut spune, dar de o dată tresări, auḑind niște pașĭ prin antreŭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Lizeta, care o știm nu era din cele fricóse, lăsă cartea și deveni mai atentă

Pașii urmaŭ a se auḍi.

— Curios, 'și ḍise în sine, cine să fie la acéstă oră ?... să fie óre Robert ?

O ciocnitură ușóră făcu pe tênăra să 'și întrerupă monologul.

Dintr'o săritură fu la ușă și fără a cugeta câtuși de puțin la consecința faptei, curagiósa fată întórse cheia și deschise ușa.

Pe prag apăru un om .. Era Grandcour. .

— Ce voiți Domnule ? ḍise Lizeta, care dintr'o singură aruncătură de ochi se asigurase aprópe că ómul care se afla înaintea ochilor sei nu putea fi un făcător de rele, ce voiți și ce căutați la o asemenea oră ?...

— D-ră, respunse Grandcour, mai înainte de tóte trebue să 'mi cer mii de scuse pentru îndrăsnéla ce am avut de a vĕ deranja ...

— Dar explicați-vĕ, Domnule ! ḍise din noŭ Lizeta.

Grandcour, atunci, fără să ascundă nimic, începu să spună pe scurt că era de curând sosit din Lion, oă trăsese la cărciuma lui Gustav și că căpĕtând de veste cà se găsea în mijlocul unor tâlhari, fugi pe feréstră apoi neavând unde să se ducă și zărind lumina la feréstra ei, se decise să intre la dênsa.

Lizeta care ascultase tótă acésta poveste cu mare atențiune, se simți de o dată atrasă către strein, ca de un magnet ; și de óre-ce cuvintele Doctorului explicaseră în deajuns Lizetei presența sa la dênsa, și pentru că tóte aceste cuvinte se schimbaseră pe prag,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Lizeta introduse pe strein în camera sa.

Grandcour, care se credea dator de a spune gasdeĭ cine era, 'şĭ făcu cunoscut numele şi posiţiunea sa, apoĭ amintindu'şĭ de femeia sa, şi vĕḑênd marea asemănare care era între dênsa şi Lizeta.

— D-ră, ḑise el de o dată luându'şĭ curagiŭ, iertaţĭ-'mĭ indiscreţiunea, cum vĕ numiţi ?

— Lizeta Bergeol, D-le.

— Bergeol e numele de familie ?

— Nicĭ eŭ nu pot să ştiŭ, rĕspunse Lizeta devenind roşie şi puţin confusă.

— N'aveţĭ părinţĭ ?

— Nu, mama mea am perdut'o sunt mai bine de 10 anĭ de atunci, sĕrmana, o durere misteriósă al cărui secret încă nu 'l am putut pătrunde a aruncat'o prea de timpuriŭ în mormânt !...

Şi Lizeta 'şĭ şterse duoĕ marĭ lacrimĭ la acésta amintire.

— Dar pe tatăl D-tale, D-şóră ? ḑise din noŭ Grandcour, fără să ştie de ce părea a fi împins să facă aceste întrebărĭ, pe tatăl D-tale 'l aĭ cunoscut ?

— Oh nu D-le, nu ştiu şi nicĭ nu 'l am veḑut verĭ o-dată.

— Atunci a murit ?

— Nu pot să 'ţĭ spun, dar tot ce ştiŭ, este că maica mea în tot d'auna printre lacrimile sale amesteca cuvintele de : „Dumneḑeule drepte, înapoiază pe Ludovic acestei copile şi ia în schimb viaţa mea".

La aceste vorbe Grandcour tresări.

— Aşa dar ḑise el, cu o emoţiune neînţelésă, tatăl D-tale se numea Ludovic ?

— Da, acésta am aflat'o din cuvintele mamei

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Dar muma D-tale cum se numea ?

— Blancha, D-le !

Grandcour scóse un ţipăt şi se sprijini să nu cadă.

— Dumneḑeule, şopti el printre buze, óre să nu fie un vis ?,... să fie cu putinţă ?,.... să fi găsit óre pe acea pe care o caut de atâta timp ?...

— Dar ce aĭ D-le, strigă Blancha speriată, vĕḑênd schimbarea streinuluĭ şi neînţelegênd ceea ce se petrecea în inima acestuĭ om, spuneţĭ vĕ rog, dacă suferiţĭ de ceva, pentru a vĕ da ajutor.

— O nu scumpă copilă mulţumesc nu am nimic, acum 'mĭ-a trecut...

Lizeta se liniştì, dar totuşĭ 'ĭ se părea ciudat rĕul ce 'ĭ venise misteriosuluĭ sĕŭ visitator.

Apoĭ dênsa amintindu'şĭ de stăruinţa pe care dên su o punea în întrebările sale, se întrebă cu mirare dacă nu avea a face cu vre un nebun, cu un om lipsit de raţiune.

In tot timpul cât Lizeta 'şĭ făcea aceste ideĭ, Grandcour nu încetase de a o priviì cu cel maĭ mare interes, şi dacă ea ar fi fost maĭ aprópe ar ,fi auḑit de sigur aceste cuvinte „da, da, este ea.... ea trebue să fie "!...

Cuvintele luĭ Grandcour însă, făcu pe tênăra să se deştepte din cugetările sale.

— D-ră, ḑise el de o dată, nu aveţĭ nicĭ un suvenir de la părinţiĭ D-vóstre, nu posedaţĭ verĭ-un tabloŭ ?

Lizeta tresări la aceste cuvinte.

— Pentru ce mĕ întrebaţi de acésea? ḑise ea.

— Pentru a mĕ asigura, căcĭ póte să fi cunoscut

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pe tatăl D-tale !..

— Aĭ cunoscut pe tatăl meŭ ? strigă Lizeta cu lacrimĭ de bucurie îu ochĭ.

Oh ! D-le, d-le, în numele ceruluĭ, spune, te rog, dacă acest părinte atât de dorit trăește, spune dacă maĭ este în viață ?..

Ochiĭ streinuluĭ se umplură de lacrimĭ.

— Cerule cât iubește pe tatăl séŭ !

Apoĭ maĭ încet.

— Fă D-ḑeule, să nu mĕ înșel, șopti el.

— Dar spune D-le, repetă Lizeta, spune'mĭ dacă trăesce.... nu veḑĭ durerea mea ?...

— Trebue să vĕd maĭ întêiŭ fotografiele lor, ḑise Grandcour.

Lizeta nu aștepta să 'ĭ se repete încă o dată aceste cuvinte. Ea se sculă cu iuțélă și luând de pe o etajeră duoĕ fotografiĭ marĭ le presentă streinuluĭ.

— Iată-le D-le, ḑise ea, și spune acum dacă tatăl meŭ trăește !..

Grandcour de abia vĕḑu acele fotografiĭ și dete un țipăt de bucurie. Recunoscuse într'una pe femeea sa, pe acea Blancha care 'l înșelase, pe acea soție infidelă, care într'un moment de nebunie uitase datoriile și care în urmă plătise cu mórtea sa greșéla ce făcuse. In cea de a duoa fotografie se recunoscu pe dênsul, așa cum era cu 20 anĭ înainte.

Grandcour privi încă o dată pe Lizeta și 'și aruncă ochiĭ pentru cea din urmă óră pe fotografiĭ.

Nu maĭ era nicĭ o îndoială, el avea înaintea ochilorĭ pe copila sa, pe propria luĭ fiică.

— Spune D-le, repetă Lizeta pentru a treia óră, dacă tatăl meŭ trăește, spune te rog...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

La aceste cuvinte, Grandcour se sculă, și luând o poză teatrală.

— Da, trăește ! trăește și te iubește ! ḑise el.

— Dar spune unde este, spune D-le, spune !

— Eĭ bine, el este în fața ta !...

Lizeta dete un țipăt de bucurie, și căḑu leșinată în brațele luĭ Grandcour...

Dupe un moment ea se deștepta din leșin și plină de bucurie mulțumi cerului de grija ce 'ĭ purtase păstrând cu viață pe părintele sĕŭ,..

— D-ḑeule, cât sunt de fericită ! șopti Lizeta agățându-se de gâtul tatălui sĕŭ, și cât de mult te iubesc !....

Grandcour 'ĭ închidea gura cu un sărut ḑicêndu'ĭ :

— Nebunatico aĭ să mĕ omorĭ de fericire !...

Finele părțiĭ a duoa

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

PARTEA III-a

DREPTATEA

I

Arătarea

Era o nópte întunecósă, fulgerele şi trăsnetele cerului se amestecaŭ şi căḑênd succesiv pe pământ, anunţaŭ apropiarea uneĭ ploĭ torenţiale.

Cu tóte că nu era de cât 9 ore séra, cés când la Paris sgomotul este încă în furóre, cu tóte acestea ḑic, o tăcere adâncă, întreruptă numaĭ de signalile şergenţilor de nópte, postaţĭ fórte aprópe unul de altul, domnea pe bulevardul Saint-Germain.

De o dată o plóie torenţială despică cerul, şi începu să cadă cu repeziciune pe pământ. Vijelia 'şĭ îndoi puterea, şi asemenea unuĭ ciclon uriaş ducea crăcĭ imense de arborĭ în depărtare.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Cu tóte acesta revoluția care era în natura, un om învelit într'o manta mare de cauciuc eși pe gangul unei case cu 6 etaje, situată pe partea stîngă a bulevardului.

El mergea repede în direcțiunea acea unde era situată cărciuma fraților Sabatus.

Dupe cât-va timp cărciuma începu a se zări. Necunoscutul mai făcu un pas și se găsi de o dată în fața ei. Prin geamul ușei se vedea că înăuntru era lumină încă.

Iute, cu pași repedi, necunoscutul împinse ușa, și se găsi de o dată înăuntru.

Frații Sabatus carî ședeau la o masă bând remășițele unei sticle cu vin, tresăriră de o dată vĕdênd persóna pe care o aveau înaintea ochilor.

— Cine ești tu, ființă négră, qise Sabatus cel mare, vĕdênd misterul de care era înconjurat acea persónă.

Necunoscutul la aceste cuvinte 'și aruncă mantaua de pe dênsul, și lăsa să se vadă trăsurile unei frumóse fecióre.

— Iată cine sunt, șopti ea cu o voce ca dintr'un mormânt, iată, pentru că ați voit'o !...

Frații Sabatus se resemară ca să nu cadă, de óre-ce recunoscuseră în acea arătare pe Matilda, pe acea care dînșii știau că aŭ aruncat'o valurilor....

— Da, qise Matilda, pentru că ea era, sunt eŭ, sunt Matilda, și viŭ a vĕ cere socotélă de crimele pe care le ați comis....

Pierre și George Sabatus eraŭ paliqi ca mórtea și tremuraŭ asoultând cuvintele acestei ființe, care pentru dînșii nu era de cât o fantomă...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Ertare, ertare, șopteaŭ dînșiĭ îngenuchiațĭ și cu mâinele împreunate, către acea arătare fantastică, ertare !...

— Ertare ḑicețĭ, dar aț avut voĭ milă de fratele meŭ ? m'aț cruțat pe mine óre ?...

— Este adevĕrat, dar jurăm că n'am fost de cât instrumentele aceleĭ ființ grozave care se numește Gustav... .

— Nu trebuia să faceț ceea ce aț făcut !..

— Dar iartă-ne !

— Nu ! veț muri de mâna mea, vĕ jur !...

Și Matilda unind vorbele cu faptele, dintr'o săritură fu lângă fraț Sabatus, și punându-le câte o mână pe frunte.

— Vedeț, ḑise ea, voiŭ ține mâna mea înghețată pe frunțile vóstre, până când sângele va înceta de a mai circula în vinele vóstre, până veț muri....,.

Pierre și George se cutremurară la aceste vorbe.

Eĭ simțeaŭ mâna cea rece ca de mormânt a fantomeĭ pe fruntele lor, simțiaŭ bine cum viața părea că fuge din corpul lor, cum sângele se prefăcea în ghiață...

In scurt timp nu mai simțiră nimic, și dând câte un țipăt căḑură cu sgomot pe parquet ...

Matilda privi cu dispreț un moment aceste duoĕ corpurĭ, și cletinând capul.

— Aide, șopti ea, pentru dênșiĭ le este de ajuns atât !....

Și repede tot dupe cum venise, 'șĭ puse mantaua pe dênsa și eși cu paș iuț pe uș...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

II

EXPLICAȚIUNI

Pentru ca să se înțelégă mai bine cele descrise în capitolul precedent, trebue să ne întórcem cu câte-va ore înapoi și sa pătrundem în locuința mamei Bernard.

Cititorii 'și aduc aminte cu ce bucurie acea bětrână primise pe sěrmana Matilda și cu ce devotament era servită de către Jean și Leon Robert.

Trei sěptămâni trecuse de când printr'o minune, dênsa fusese smulsă de la mórte sigură de frații Robert.

Matilda care până atunci nu eșise nici de cum din curtea locuinței mamei Bernard, dar care cu tóte acestea nu încetase cu cercetările sale prin frații Robert, aflase locul unde stau frații Sabatus.

Chiar în ziua când Leon 'i aduse acésta veste însveselitóră, ea spuse că are trebuință de o manta mare de o pălărie spanioleasca, și de o piele de șarpe.

— Dar pentru Dumnedeŭ, ce vești să faci cu tóte aceste obiecte ? întrebă bětrěna cu amândoui frați într'un glas.

— E secretul meŭ.

— Dar cu tóte acestea ?...

— Voesc să le am ! zise scurt Matilda.

Și Leon asupra cěruia vorbele Matildei aveau o influință mare, se duse de 'și procură obiectele cerute de fată.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In momentul când i le aduse, el întrebă.

— Înțeleg, Domnișóră, voiți să faceți o expedițiune nocturnă ?

— Ai ghicit prietine, răspunse Matilda.

— Vĕ voiŭ însoți și eŭ...

— Nicĭ să cugetĭ...

— Dar ? voi să dică Leon, care devenise roșiŭ.

— Nicĭ un dar D-le, voesc să mĕ duc singură ..... trebue negreșit... resbunarea o cere !...

Leon nu avea ce face, el plecă capul și trebui să tacă ..

* * *

In aceeașĭ ḑi chiar, pe la orele 9 din nópte, Matilda se acoperi cu mantaua, 'șĭ trase pălăria pe ochĭ, împedecând ast-fel de a se vedea trăsurile feței sale, apoĭ trăgând pielea de șarpe în mâinĭ, tocmaĭ ca pe niște mănușĭ, eși pe ușă cu pașĭ repeḑi ducêndu-se acolo, unde dupe cum ḑicea dênsa, resbunarea o chiamă.....

* * *

Noĭ am vĕḑut sfîrșitul acesteĭ expedițiunĭ, și cititoriĭ cred că aŭ înțeles acum pentru ce fraților Sabatus li se părea mâna Matildeĭ rece ca mormîntul...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

III

CONVORBIREA

Cât timp vor fi stat fraţiĭ Sabatus leşinaţĭ nicĭ eĭ n'ar fi putut spune, dar când se deşteptară afară era lumină de tot.

Amênduoĭ se frecară la ochĭ şi se uitară cu fricĭ prin împrejur.

— Ce fu asta? ḑise de o dată Sabatus cel mare, vis a fost saŭ realitate?

— Realitate frate, realitate.

— Aşa dar, Matilda a fost?...

— Da, fantoma eĭ!...

— Atunoĭ, suntem perduţĭ....

— Negreşit!...

— Ce trebue să facem pentru a scăpa de urmăririle eĭ?

— Nu ştiŭ!...

— Mie 'mĭ vine o ideă.

— Şi care?

— 'Ţĭ aducĭ aminte de Gustav?

— Negreşit, el este care ne a băgat în acéstă grôznicŭ afacere..

— Eĭ bine, tocmaĭ el trebue să ne scótă...

— Explicăte, căcĭ nu înţeleg...

— Ştiĭ unde şade?

— Cum de nu, ceva maĭ 'nainte de noĭ, s'a făcut birtaş!..

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Eĭ bine, ne vom duce la dênsul aḑĭ.
— Şi pentru ce ?
— Pentru a 'ĭ spune cele ce am vĕḑut.
— Care 'ţĭ este scopul ?
— Să ne înveţe ce trebue să facem.
— Creḑĭ dar că ne va scăpa ?
— Nu ştiŭ, vom vedea....
— Dacă tu ḑicĭ că acésta este bine, fie dupe cum ḑicĭ...
— Consimţĭ dar ?
— Da.
— Şi când trebue să mergem la el ?
— Aḑĭ dupe prănz.
— Bine, voiŭ fi gata !...

Dupe schimbarea acestor cuvinte, amênduoĭ fraţĭ se dădură dupe alte treburĭ....

IV

Cine să fie ?.... Cine să fie ?....

Mânia de care fu coprins Gustav, când intră în casă şi vĕḑu că Grandcour nu maĭ era acolo, nu se poate descri.

— A fugit, strigă el, devenind palid de ciudă, a fugit !...

— Da, asigură şi Clotilda venind din partea ferestreĭ, iată locul pe unde a eşit... iată frînghia pe unde a coborât...

Muzeul Digital al Românului Românesc
revistatransilvania.ro/mdr

— Atuncĭ negreșit că a bănuit ceva ?

— De sigur !...

— Și ce lucru o fi contribuit la acésta ?

— Nu știŭ...

— Să ne pădim atuncĭ, căcĭ se póte întêmpla să primim verĭ-o vizită....

— Visită ?.,. și cine ne va visita ?

— Poliția....

Clotilda se cutremură la acest cuvînt.

Din ḑiua în care se dăduse acestuĭ om, era pentru prima óră acum că 'l auḑise pronunțând acest nume teribil, acest nume de „Poliția“ la al căruia auḑ numaĭ 'ĭ înghețа sîngele în vine...

Ea nu rĕspunse nimic, ci cugeta la cele ce am spus....

Gustav din parte-ĭ se resemna și deveni maĭ liniștit...

Cu tóte acestea, tot restul nopțeĭ amênduoĭ nu putură închide ochiĭ nicĭ de cum, somnul părea că fuge de dînșiĭ....

Li se părea că vede o fantomă urmărindu'ĭ cu pașĭ gigantiçĭ...

Era fantoma trecutuluĭ care 'ĭ tortura ast-fel... Abia către ḑiua putură adormi..

* * *

Era a duoa ḑi dupe cele relatate în capitolul precedent.

Sórele era sus și Gustav cu Clotilda tot dormiaŭ. De o dată o ciocnitură ușóră resună la ușa camereĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Gustav și Clotilda săriră din pat speriați, frecându-se la ochi.

— Cine să fie ? se întrebaŭ.

Ciocnitura însă se repeta în acel moment din noŭ. Gustav se duse la ușă de o deschise și se găsi atunci în fața cameristei lor.

— Ce este ? întrebă el, ce voești ?

— Să vedi stăpâne, ḑise ea, doi ómeni vĕ caută.

— Doi ómeni, ḑici tu ?

— Da.

— Cine sunt, și ce voesc ?

— Nu știŭ....

— Unde sunt ?

— Jos în prăvălie, vĕ aștéptă.

— Bine, ḑise Gustav gânditor, să aștepte că viŭ numai de cât...

Servitórea se retrase, iar Gustav și cu Clotilda se întrebaŭ.

— Cine să fie ?... cine să fie ?....

V

O veste îngrozitóre

Dupe o jumĕtate de oră Gustav și Clotilda se coborâră jos.

Intr'adevĕr, în prăvalie așteptaŭ doi ómeni, și acei ómeni nu eraŭ de cât frații Sabatus.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Gustav și cu Clotilda văḑêndu-'i, tresăriră. Era pentru prima óră că 'ĭ vedea din acea nópte teribilă, când Gustav 'ĭ avuse ca ajutóre la sevîrșirea oribilei luĭ crime.

Ce maĭ voiaŭ eĭ óre ?

Pentru ce veniseră ?

Ce maĭ căutaŭ aci ?

Acestea eraŭ întrebările carĭ se născeaŭ în spiritele lor.

Și Gustav, bănuitor în tot d'auna, deschise ochiĭ decis fiind a surprinde verĭ-un gest de la ceĭ duoĭ fraţĭ.

Pierre Sabatus însă, cum 'l văḑu, se sculă de pe scaunul pe care ședea, și luând un aer misterios, ḑise :

— Știĭ D-le ce ne a adus aci ?

Clotilda tresări și privi pe Gustav.

— Dacă ne vei spune, răspunse acesta din urmă, vom ști...

— Veĭ afla îndată, afară numaĭ dacă D-na....

Și Sabatus cel mare făcu un gest care însemna : —Permiţĭ înaintea D-neĭ ?

— Negreșit, făcu Gustav, cu dênsa n'am nicĭ un secret, puteţĭ dar vorbi în faţa D-neĭ, ca și când aș fi numaĭ eŭ.

Sabatus se înclină în semn de supunere.

— Bine, ḑise din noŭ Gustav, poţĭ începe.

— Eĭ bine, află că am primit o visiță...

— O vizită, și de la cine ? întrebă Gustav și Clotilda într'un glas, tresărind.

— De la Matilda !...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Gustav dete un ţipăt de grózã, iar Clotilda se sprijini să nu cadă.

— Saŭ mai bine de la fantoma eĭ !... ḑise Sabatus din noŭ.

— Aide, făcu Gustav, voind a împrăştia frica Clotildeĭ, dar neputându'şĭ stăpâni gróza, aide... se vede că aĭ visat !...

— O ! nu maĭ vorbi ast-fel, căcĭ dacă aĭ fi vĕḑut'o ar fi cu totul alt-ceva... dacă aĭ fi simţit mâna eĭ rece dupe cum am simţit'o noĭ pe frunte, apoĭ sigur că aĭ fi îngheţat de frică...

— Vorbiţĭ dar serios ?... nu glumiţĭ ?

— Să glumim,... creḑĭ că avem chef de glumă ?..

— Şi pentru ce 'mĭ spuneţĭ tóte acestea ?

— Ne îutrebĭ pentru ce ?

— Negreşit.

— Dar 'ţĭ spunem ca să ne îuveţĭ ce să facem, să ne povăţueştĭ în fine, căcĭ dacă suntem prigoniţĭ aḑĭ, ştiĭ bine, că numaĭ din causă că vĕ am servit suntem....

Gustav dete din umerĭ.

— Ce 'mĭ pasă, ḑise el, v'am plătit o-dată !....

— Dar nu înţelegĭ că nu cerem banĭ, ḑiseră amênduoĭ fraţĭ Sabatus într'un glas, ci poveţe !...

— N'am nicĭ o povaţă să vĕ daŭ !....

— Acesta este ultimul D-tale cuvînt ?

— Ultimul !

— Dea cerul atuncĭ, ḑise Sabatus cel mare, să te vedem tot în starea acésta în care ne găsim noĭ acum...

Şi repede, fără să maĭ ḑică o vorbă, fără să se maĭ

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

uite înapoĭ măcar, deschise uṣa ṣi dispăru din ochiĭ luĭ Gustav ṣi aĭ Clotildeĭ....

VI

REFLECŢIUNI

Fraţiĭ Sabatus se retraseră de o jumĕtate oră aprópe, ṣi cu tóte acestea Gustav ṣi cu Clotilda încă nu schimbaseră nicĭ un cuvînt.

Amĕnduoĭ stând pe câte un scaun, cugetaŭ la cele auḍite, ṣi se întrebaŭ dacă nu aŭ visat verĭ-un vis rĕŭ.

Gustav de ṣi bravase pe Sabatus, de ṣi 'l luase în rîs ca să ḍicem astfel, cu tóte acestea în fundul inimeĭ sale germenul îndoeleĭ intrase.

— Dacă cu tóte acestea, 'ṣĭ ḍicea el în sine, Sabatus va fi spus adevĕrul? . . . . dacă cu adevĕrat Matilda se va fi sculat din mormînt pentru a se resbuna ?...

Ṣi sub întipărirea acesteĭ ideĭ, începu să tremure din tóte membrele.

— Voiŭ fi perdut atunoĭ, continuă el de astă dată mai tare, voiŭ fi perdut fără scăpare.. perdut pentru tot d'auna !...

Ṣi el căḍu cu capul pe mână, asemenea unuĭ om visător...

Clotilda din parte'ĭ cugeta.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Să fie cu putință, ceea ce am audit? se întrebă ea.

— Să nu ne fi adus o știre falșă acei ómeni?....

— Să fie cu putință ca Matilda să fi eșit din mormânt pentru rĕsbunare?...

Și căḑu din noŭ în visurile din carĭ se deșteptase pentru un minut.

Starea în care se găsea dênsa acum era fórte ciudată.... era deșteptă și totuși visa.... știa bine că e ḑiua, cu tóte acestea i se părea că se găsește în timpul nopțeĭ....

I se părea că se află într'un loc necunoscut, într'un loc unde nu mai fusese nicĭ o dată până atuncĭ; când de o dată simți o mână rece ca de ghiață pe fruntea eĭ, speriată se întórse către acea parte și tremurând de gróză 'i păru că vede pe Matilda cerênd rĕsbunare!...

La acest miragiŭ, luând viziunea drept realitate, dênsa nu se putu abține să nu scótă un țipăt de gróză.

La strigătul sĕŭ, Gustav se deșteptă din cugetările sale și tresări.

— Ce fu acésta pe tine? întrebă el,

— Nimic, rĕspunse Clotilda.

— Dar țipătul pentru ce 'l aĭ scos?

Clotilda atuncĭ în puține cuvinte spuse ceea ce 'ĭ se păruse că vede, și pe care noĭ le știm, și conchise ḑicênd:

— Gustav, Gustav, 'mĭ e frică, 'mĭ e frică de viitor!...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

VII

BINE-CUVÎNTAREA

Duoĕ-ḑecĭ de ḑile trecuseră de la venirea neașteptată a D-luĭ de Grandcour.

Lizeta luată pe neașteptate, ca să ḑicem ast-fel, 'șĭ schimbase traiul existenței sale.

Pe când maĭ înainte avea obiceiul de a se scula târziŭ, acum o vedeaĭ diminéța dând ordin servitóreĭ și căutând a face totul spre a mulțumi pe părintele sĕŭ.

D. Grandcour din parte'ĭ căuta a face totul pentru a deveni plăcut fiiceĭ sale.

Chiar de a duoa ḑi el înaintă formele la tribunal, prin care voia să recunóscă pe Lizeta de fiica sa.

De alt-fel Domnul Grandcour pleca dupe dejun și se ducea să facă câte un tur pe boulevard, apoĭ se întorcea pentru a nu se maĭ duce de cât a duoa ḑi.

Zilele se scurgeaŭ ast-fel, fără ca nicĭ un eveniment însemnat să se maĭ întâmple.

Lizeta care părea că pătrunsese secretul pentru care părintele sĕŭ lipsise atâta timp, nu făcuse nicĭ o dată alusiune la acésta, ci se mulțumise cu cele ce Domnul Grandcour 'ĭ spusese, adică că făcuse o lungă călătorie.

* * *

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

In ḑiua când 'l regăsim, tatăl și fiica sunt in camera de la pod.

Lizeta lucrèză la o tobĭ de torchon în care timp Domnul Grandcour privește cu drag pe fiica sa.

Orologiul cel mare din casă tocmaĭ sunase orele 10 dupe amiaḑĭ, și servitórea intrase să anunțe că ora meseĭ a sositu; când auḑi o ciocnitură ușóră răsunând în ușe.

La cuvîntul de intră, ușa se deschise și un june militar apăru pe prag.

D-nul care intrase era Robert.

Lizeta de abia 'l zărise și dete un țipăt de bucurie.

Și dintr'o săritură fu lângă dênsul.

Robert de asemenea se pregătea a strînge în brațe pe acea pe care 'și-o alesese de mult ca tovarășe a vieței sale, când de o dată vĕḑu pe Domnul Grandcour.

— A !..... pardon Lizeta, credeam că eștĭ singură !...

Și făcu un pas înapoĭ, iar Lizeta deveni roșie.

D-nu Grandcour însă, care vĕḑuse acéstă scenă, înaintă către dênșiĭ și luând un ton protector.

— Junele meŭ amic, ḑise el cu o voce dulce pentru ce te jenezĭ... Dupe modul cum aĭ intrat aci vĕd că nu eștĭ nicĭ de cum strein. Apoĭ întorcându-se către fiica sa.

— Mică nerușinată ce eștĭ, pentru ce 'mĭ-aĭ ascuns până acum acésta ?

Lizeta la aceste cuvinte deveni purpurie.

— Ertare tată, ḑise ea, să nu credĭ că am voit'o,

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

dar fericirea pe care am avut'o aflându-te, a fost atât de mare, în cât am și uitat să 'ți fac cunoscut acésta.

La cuvintele de „tată“, ce Lizeta ḑisese D-luĭ Grandcour, Robert tresări, și plin de curiositate.

—Am înțeles rĕŭ, ḑise el, saŭ ce aĭ ḑis tu Lizeto ?

Juna zîmbi dulce la aceste cuvinte.

— Nu, Robert, șopti ea cu o privire gingașè, nu, aĭ înțeles prea bine, omul pe care 'l veḑĭ aci, este părintele meŭ....

Și pentru că Robert părea mirat, ea începu a 'ĭ povesti ciudata întâmplare, în urma căreia dênsa aflase pe tatăl sĕŭ

— Și acum, conchise ea adresându-se către D nul Grandcour, pentru că el știe cine eștĭ D-ta tată, 'ți recomand și D-tale pe logodnicul meŭ ! ..

Și amênduoĭ junĭ, luându-se de mână, dintr'o săritură fură la piciórele D-luĭ Grandcour.

— Bine-cuvîntează-ne tată.... ḑiseră amênduoĭ într'un glas, bine-cuvîntéză pe copiĭ teĭ !....

D. Grandcour ḑise cuvintele carĭ se obișnuesc la asemenea ocasiunĭ și conchise :

— Iubiți-vĕ și fiți fericiți copiĭ meĭ, să dea cerul ca nicĭ o dată viața vóstră să nu fie turburată de vr'o durere !...

VIII

URMĂRIREA

In ḑiua când se petrecea cele relatate în capitolul precedent, pe la césurile 9 și jum. un tênăr trecea prin strada Pont-Neuf.

Era o séră frumósă de vară.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Candele nenumĕrate sclipiaŭ pe bolta azurie a ceruluĭ, iar luna asemenea uneĭ regine din poveștĭ 'șĭ făcea calea sa vecĭnică, aruncând pàmêntuluĭ ca o consolație lumina sa argintie

Răcórea plăcută și boarea dulce, învita pe orĭ-cine a perde câte-va ore să se preumble pe un asemenea timp frumos.

Tênărul nostru se opri de o dată în loc, și 'șĭ aruncă ochiĭ către ferestrele uneĭ marĭ case, care strălucea de lumină.

— Acolo, șopti el, acolo se află, acela lângă care ar trebui să fiŭ și eŭ, dar am jurat..... am jurat că nicĭ o dată piciorul meŭ nu va călca acéstă casă pe cât timp nu voiŭ împlini jurămêntul pe care 'l am făcut... până când nu mĕ voiŭ resbuna!....

Junele nostru ar maĭ fi continuat póte în monologul sĕŭ, dar în acel moment un om trecu pe lângă dênsul cu pașĭ iuțĭ, atingându'l cu haina.

Intâmplarea acéstă făcu pe necunoscut să 'ĭ atragă atențiunea, și cum felinarul era în fața aceluĭ care trecuse, se uita din trécăt la figura luĭ.

De abia 'l zărise, și junele 'șĭ năbuși un strigăt de bucurie sălbatică.

— Mare D-ḑeŭ, șopti el cu iuțélă, iată în fine omul pe care 'l caut de atâta timp... iată dușmanul contra căruia voesc să mĕ lupt !..

Și apoĭ tăcut ca mormântul, începu să urmăréscă pe strein, năbușindu'șĭ pașiĭ pe cât 'ĭ era cu putință.

Acéstă precauțiune însă, era de prisos, de óre-ce streinul părea fórte preocupat de ideile de carĭ era coprins.

Nu vorbea, dar gesticula într'una din mână, lucru

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

pentru care junele se întreba dacă nu care cum-va persóna dinaintea luĭ nu era nebună.

El eși pe boulevardul Saint-Michel, coti la drépta pe boulevardul Saint-Germain și continuă calea sa cu aceeașĭ iuțélă.

Tênărul nostru nu 'l perdu nicĭ de cum din vedere, ci la o distanță de ḑece saŭ cincĭ-spre-ḑece pașĭ 'l urmărea tocmaĭ dupe cum vênĕtorul 'șĭ urmărește vĕnatul.

El mergea ast-fel, în posițiunea spusă, când de o dată trebui să se opréscă.

Vĕḑu pe omul sĕŭ că intrase într'un stabiliment care era cu totul gol.

Prin ușa cu geamurĭ prin care se vedea lumină, observă de asemenea că fusese preîntâmpinat de o femeiă.

Tênĕrul nostru de abia zărind pe acea femeiă și dete un țipăt

— Ea, ea aci, șopti dênsul cu o gróză nespusă, mizerabila... așa dar a înșelat pe acela pentru a se da în brațele acestuia, l'a furat pe cel d'ântĕiŭ pentru a trăi cu cel de al duoilea !....

— O ! recunosc că acum există un D-ḑeŭ rĕsbunător, continuă dênsul dupe un minut, da D-ḑeule, tu existĭ acolo sus și 'țĭ mulțumesc Dómne că 'mĭ daĭ pe amênduoĭ pe mână....

Și tênĕrul profitând de ora cea înaintată a nopțeĭ, cum și de împrejurarea că strada era deșartă, se trase la feréstra care era la drépta intrăreĭ, 'șĭ lipi urechea și de óre-ce perdelele eraŭ lăsate în jos, iar giamurile deschise, putu să audă și să vadă cele ce se petrece înăuntru, fără să fie vĕḑut...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

IX

PROECTUL

Gustav, căci trebue să o spunem, el era persoana care intrase înăuntru, fu preîntâmpinat de Clotilda.

— Pentru ce aĭ întârdiat atât de mult ? îl întrebă. Nu ştiĭ că nu 'mĭ place să şed singură ?

Inchisese zaraful din colţ şi pentru că trebuia neapĕrat să fac banĭ mărunţi—a trebuit să mĕ duc maĭ departe, aşa că ast-fel se explică întârdierea mea.

— Adevĕrat Gustav ! spuĭ drept, dise din noŭ Clotilda, nu mĕ înşelĭ ?...

— Şi pentru ce te aşĭ înşela ?...

— Nu ştiu, dar respunde'mĭ la întrebare, este adevĕrat că nu te a reţinut verĭ-o altă causă ?...

— Nu, Clotilda, acésta a fost singura causă, şi dacă voeştĭ 'ţĭ jur chiar !...

— Nu voesc jurăminte..., căcĭ ele nu mĕ pot asigura într'un nimic.

— Dar ce atuncĭ ?

— Cuvîntul tĕŭ !

— Bine, ţi-'l daŭ... dar în fine să 'mĭ explicĭ pentru ce atâtea vorbe, pentru un lucru de nimic... pentru ce te îngrijeştĭ atât de o întârdiere de câte-va minute maĭ mult ?.....

— Voeştĭ să ştiĭ ?

— Negreşit !...

— Eĭ bine, află că sunt gelósă !...

— Gelósă tu ?..... facu Gustav cu mirare, şi de cine ?...

— Nu ştiŭ, dar 'mĭ pare că o să te pierd, 'mĭ pare că o altă femeă, mi te va răpi... 'mĭ pare că veĭ iubi pe o altă...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Aide, aide, ḑise Gustav, aruncă aceste copilării la o parte, ştiĭ bine că numaĭ pe tine te iubesc !...

— Da, ştiŭ, dar...

— Dar ce ?...

— Totuşĭ nu mĕ pot linişti !...

— Copilă ce eştĭ de vorbeştĭ ast-fel, chiar dacă am voi acum unul din noĭ să ne desfacem, nu putem, căcĭ existăm într'un lanţ care ne légă...

— Ce lanţ ? întrebă Clotilda tresărind.

— Lanţul crimeĭ !..

— A !..,

— Inţelegĭ bine dar, că cele ce spuĭ tu, sunt nişte simple prostiĭ.

— Aĭ dreptate !.... făcu Clotilda, pe deplin asigurată.

O pausă scurtă urmă.

— Clotildo, ḑise de o dată Gustav, întorcându-mĕ acum pe drum, 'mĭ a venit o idee minunată.

— Şi care ?

— 'Ţĭ aducĭ aminte de Enric ?

— De care Enric 'mĭ vorbeştĭ ? întrebă Clotilda cu neglijenţă.

— De Enric Victor, primul tĕŭ soţ !

— Eĭ bine ? făcu juna tresărind.

— Ştiĭ că n'a murit ?

— Am aflat din ziare.

— Atuncĭ când am făcut acea faptă a maĭ rĕmas banĭ în casă...

— Si ce voeştĭ ?

— Nu înţelegĭ ?

— Nu 'ţĭ mărturisesc...

— Iată ce ḑic eŭ : de óre-ce maĭ sunt banĭ acolo, de ce n'ąm merge din noŭ ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Cum voeștĭ !...

— Așa dar primeștĭ ?

— Negreșit, dacă ḑicĭ...

— Atuncĭ când ne hotărîm să mergem ?

— Chiar mâine nópte.

— Fie și mâine.

— Si cine ne va însoți ?

— Nimenĭ, voiŭ fi numaĭ eŭ și cu tine.

In minutul acela, o umbră se deslipi de la un geam, și se depărtă ḑicênd :

— Ah ! mizerabilĭĭ, încă o infamie pe care o proiectézĕ, încă o crimă !. . . . O ! dar astă dată voiŭ fi acolo să le es în cale !..... să proteg pe sĕrmanul Enric !...

Omul care pronunța aceste cuvinte era necunoscutul nostru care urmărise pe Gustav. El dispăru în curând dupe un colț.

— Ne am înțeles dar ? întrebă Gustav.

— Negreșit ! rĕspunse Clotilda.

— Contez pe cuvîntul tĕŭ !..,.

Si Gustav ḑicênd aceste cuvinte, închise ușile, stinse becurile de gaz și se retrase cu Clotilda în camera de culcare.

* * *

Puțin timp în urmă amênduoĭ adormiră liniștițĭ, ca și cum nu eraŭ eĭ aceia carĭ proiectaseră una din cele maĭ marĭ crime....

X

Enric și Boiscobey

Din séra în care Enric și cu Boiscobey se coborîseră jos spre a ști ce personagiŭ era acela care se

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

ascundea dupe colțul caseĭ de vis-a-vis, și care privea la ferestrele caselor luĭ Enric, acesta din urmă deveni gânditor.

El cugeta necontenit la acea împrejurare.

Cine să fie ? 'șĭ dicea el adesea.

Pentru ce atâta interes în privirea luĭ ?

Pentru ce atâta mister în spionare ?

Pentru ce dispăruse, când simțise că este urmărit ?

La tóte acestea se gîndea Enric și nu știa ce să crédă.

— Ce dicĭ tu Boiscobey, amicul meŭ, 'l întrebă el, ce credĭ de acéstă împrejurare ciudată ?

Boiscobey dete din umerĭ.

— Nu știŭ ce să cred, dise el gînditor.

— Nu care cum-va să fie iarășĭ acel mizerabil ?...

— De cine voeștĭ să vorbeștĭ ? întrebă Boiscobey tresărind.

— De cine altul, dacă nu de acela care 'mĭ-a furat femeea, de acela cara puțin a lipsit să 'mĭ ia și viața ?....

— Vreĭ să vorbeștĭ de Gustav ?

— Tocmaĭ !...

— Nu cred să fie el.

— Si ce te face să credĭ acésta ?

— Imprejurarea că streinul pe care 'l am vĕdut nu parea a fi un om rĕŭ, ci un om bun, care avea aerul să se intereseđe în gradul cel maĭ mare de sórta D-tale..

— Atunci cine să fie?

— Nu știŭ, stăpâne, dar am o speranță.

— Si ce speranță ?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— O speranță nebună...

— Spune să vedem...

— Eŭ cred că D-ra Matilda, sora D-vóstră. este aci în joc....

Enric tresări la aceste cuvinte.

— Sora mea!... sora mea, șopti el cu lacrimile în ochĭ, cine știe dacă n'o fi și putrediț!...

— Nu stăpâne, nu crede nicĭ de cum cele ce ḑicĭ D-ta...

— Aĭ dar verĭ o știre de la dênsa?...

— Aĭ aflat că trăește? spune Boiscobey, vorbește amice... vorbește, pentru D-ḑeŭ.

— Vaĭ, nu stăpâne, din nenorocire n'am nicĭ o știre, n'am aflat nimic!...

— Atunci pentru ce vorbele acestea?

— V'am spus, sper!...

— Sperĭ ce?

— Că D-ra Matilda nu este mórtă, și că în curând o veĭ vedea!...

— Facă-se ca cuvintele tale, Boiscobey, să fie auḑite de cer!....

— Si Enric ḑise încet o rugăciune..

XI

In care se vorbește de un frate

Sórele apusese de mult, aerul întunecat și vêntul tare arăta apropierea unei fortuni mari.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

De și nu erau de cât opt ore din nópte, cu tóte acestea nicĭ un trecător nu se maĭ vedea pe strade. În momentul însă când orologiul de la Notre-Dame suna prima jumĕtate dupe orele 8, un om și o femeiă bĕtrână eșiaŭ de pe pórta caseĭ cu No. 39.

Acésta să o spunem, erau Robert și cu mama sa. Da, era bĕtrâna Clementina, nenorocita mumă a luĭ Gustav, care uitând pentru un moment suferințele sale din trecut, se ducea la D-nul Grandcour, simțindu-se fericită la brațul fiuluĭ eĭ Robert, pentru a face cunoștința viitóreĭ sale nore.

Eĭ mergeaŭ vorbind încetișor.

Robert spunea mumeĭ calităţile nenumĕrate pe carĭ le poseda acea pe care 'șĭ o alesese de soție Clementina asculta cu mulțumire vorbele fiuluĭ sĕŭ.

— Mamă, mamă, ḑicea Robert, dacă aĭ ști cât este de frumósă Lizeta mea...

— O cred, fiul meŭ, rĕspunse bĕtrâna zîmbind fericită....

Vorbind ast-fel, eĭ ajunseră în dreptul locuinţeĭ luĭ Gustav.

Becul felinaruluĭ care era în fața stabilimentuluĭ, arunca împrejur o lumină orbitóre.

Fără voe, amĕnduoĭ 'șĭ aruncară ochiĭ pe marea firmă care era suspendată d'asupra intrăreĭ, și tresăriră de o dată în duoĕ moduri diferite.

Bĕtrâna tresări, căcĭ citind cuvintele de „Gustav și Clotilda“, 'șĭ reaminti că în acel loc se afiă acel mizerabil paricid care o făcuse atât de nenorocită!... Robert pentru că de asemenea 'șĭ reamintise că acel frate care avea tot acest nume jucase un rol atât de trist în viața mumeĭ sale!....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Robert zărise emoțiunea pe care o încercase Clementina.

— Mamă, ḍise el de o dată, pentru ce aĭ tresărit?

— Eŭ, Robert? făcu bêtrâna, te înșelĭ!...

— Nu, nu mĕ înșel, aĭ ceva?...

— N'am nimic!...

— Privirea nu înșală niciŏdată, mamă!

— Ce voeștĭ să înțelegĭ cu aceste cuvinte?

— Voesc să înțeleg că citind cuvintele de „Gustav“ de acolo de pe tablă, aĭ tresărit.

— Eĭ bine și ce creḍĭ?

— Nu e óre adevĕrat?

— Tocmaĭ!

— Veḍĭ dar, ḍise Robert triumfător, că nu m'am înșelat?...

— Era maĭ bine dacă te înșelaĭ.

— Și pentru ce?

— Știĭ tu cine șade aci? întrebă Clementina nerespunḍênd direct la întrebare.

— Cine?

— El!...

— Care el?

— Acel mizerabil care m'a făcut atât de nefericită, acel paricid infam, fratele tĕŭ în fine!...

La aceste cuvinte Robert dădu un țipăt teribil.

— Aci!... aci, fratele meŭ aci!...

Și fără voe el se uită cu îndoială la muma sa.

— Înțeleg, ḍise Clementina, observând acea privire, te întrebĭ dacă cele ce spuĭ nu sunt aiurărĭ?,...

Eĭ bine nu, nu aiurez, nu maĭ sunt nebună!... cele ce 'țĭ am spus sunt adevĕrate!..

— Așa dar, el trăește?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Pentru nefericirea luĭ trăește.

— S'a pocăit óre ?

— Pocăit el ?..... tigru îmblânzit aĭ vĕḑut tu verĭ-o-dată ?

— Nu s'a îndreptat dar ?

— Nu.

— Dar ce a maĭ făcut de vorbeștĭ așa de el ?

— Aĭ auḑit de acea misteriósă crimă de pe strada Pont-Neuf ?

— Da.

— Eĭ bine, autorul aceleĭ crime este el !...

— Mamă, tu te înșelĭ, ḑise Robert revoltat, la ideia că acela care purta același sînge ca și dênsul să fie capabil de o asemenea infamie, fratele meŭ nu póte să fi săvĕrșit crima pe care 'ĭ o atribuĭĭ...

— A săvĕrșit'o 'ţĭ ḑic !

— De unde știĭ ?

— El 'mĭ a spus'o.

— Când ?

— Acum câte-va ḑile.

— Spune, ard de nerăbdare....

— Mĕ aflam într'un moment de halucinaţiune, începu bĕtrăna. Mi se părea ca și cum 'l aveam înaintea ochilor. Voind să înlătur acea vedenie luaĭ o gazetă. Intîmplarea făcu să vorbéscă într'nsa de crima din strada Pont-Neuf. Se spunea că ucigașul se numea Gustav, că venise dându-se ca cumnat cu Enric Victor, proprietarul aceleĭ case ; și că acel Gustav în unire cu femeea luĭ Enric 'l aŭ furat pe acesta trântindu-'ĭ și un glonţ de revolver ; apoĭ că amânduoĭ aŭ fugit fără să lase verĭ-o urmă....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Bine mamă, dar tu aĭ judecat reŭ !... numaĭ el se numeşte Gustav ?,.. te înşelĭ în ideile tale, aĭ confundat pe fiul tĕŭ cu cel alt !...

— O nu te grăbi Robert de a 'ĭ lua apărarea, ḑise din noŭ bĕtrâna, aĭ să veḑĭ la urmă că am dreptate.

— Spune atuncĭ, făcu Robert.

— De abia citisem acele rândurĭ, continuă Clementina şi fuĭ apucată de acea crisă pe care o ştĭ..... Nu pot să 'mĭ aduc aminte, afară numaĭ de acea, oă mĕ pomenĭĭ de o dată la el înăuntru. Când m'a vĕḑut părea că vĕḑusĕ îngerul morţeĭ înaintea luĭ, şi un moment spaima luĭ fu adâncă, am început să 'ĭ reproşez să 'l mustrez, el însă nu da nicĭ o atenţiune la cuvintele mele !...

Atuncĭ, fără să am convinc̦iunea de cele ce spuneam, 'ĭ am ḑis că omorătorul din rue Pont-Neuf este cunoscut, şi că poliţia este pe urmele luĭ. El tresări la cuvintele mele şi cu o voce înecată şi palid ca un cadavru, mĕ întrebă :

— Cine ţĭ-a spus tóte acestea..... de unde aĭ putut afla ?

— Gazetele, 'ĭ respunseĭ, vorbesc pe fie-care ḑi. El n'a maĭ ḑis nimic, şi căḑu pe un scaun ; Profitaiŭ de acest moment şi eşiĭ de acolo, tot dupe cum venisem !

Robert care ascultase cu mare atenţiune aceste cuvinte tăcu.

El înţelese şi se convinse că autorul crimeĭ din rue Pont-Neuf era fratele sĕŭ...

Şi de óre-ce până la terminarea acesteĭ explicaţiunĭ stătuseră în loc, intrară în locuinţa Lizeteĭ !.....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

XII

IN CURSĂ

Duoĕ-spre-ḑece ore din nópte sunase la orologiul de la Notre-Dame. Nóptea era întunecósă, și vêntul sufla cu tărie măturând uliţele de praf.

De abia ciocanul sunase ultima lovitură și ușa intrărei de la stabilimentul lui Gustav se deschise și duoĕ persóne eșiră.

Era un bărbat și o femeiă.

— Creḑi că e óra ? ḑicea femeia.

— Negreșit, respundea omul, până vom ajunge acolo va fi tocmaĭ bine !....

Ceĭ ce vorbiaŭ ast-fel, cititoriĭ cred că aŭ ghicit, eraŭ Gustav și cu Clotilda. Eĭ continuaŭ de a merge cu pașĭ repeḑĭ confundaţi într'o conversaţiune aprinsă.

Intunerecul care domnea prin împrejur era atât de mare în cât nicĭ nu observase că la colţul uneĭ strade, 3 umbre se deslipise de lângă un zid și începură a 'ĭ urmări din depărtare....

Gustav și cu Clotilda în timpul acesta continuaŭ a vorbi.

— Prin ce mijloc vom pătrunde ? întrebă Clotilda.

— Nu purta tu grijă de asta ! rĕspunse Gustav.

— Te aĭ pregătit cu cele necesare !

— Este secretul meŭ!...

Vorbind ast-fel, ajunseră în colţul stradeĭ Poduluĭ Noŭ.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Inainte de a coti pe acéstă stradă, Gustav avu presența de spirit de a 'și arunca privirea îndărăt. Nu vĕdu însă pe nimenĭ suspect, saŭ maĭ bine 'ĭ se păru că nu vede.

Asigurat dar din acéstă parte, luă la stînga pe strada Pont-Neuf.

Dupe uu moment se aflară în fața caseĭ luĭ Enric. Fără voe amênduoĭ tresăriră.

De ce óre? Nicĭ eĭ n'ar fi ştiut ce să rèspundă. Dar li se părea în acest moment ca şi cum acéstă expediţiune le va fi fatală...

Un moment stătură în loc nedecişi, neştiind ce să facă... Gustav fu cel d'ântéiŭ care 'şĭ aminti scopul venireĭ lor acolo.

— Să mergem! ḑise el.

— Te urmeḑ, rĕspunse Clotilda.

Şi amênduoĭ prin ajutorul unor cheĭ falşe, deschiseră uşele fără să producă cel maĭ mic sgomot; şi încet, cu paşĭ uşorĭ, pătrunseră înăuntru, lăsând uşele deschise în urma lor; Gustav apoĭ aprinse o lumînare pe care avu prevederea să o ia de acasă, şi înainta mereu urmat de Clotilda.

Printr'o uşă care era deschisă, şi pe care Clotilda o recunoscu a fi camera de culcare, se vedea lumina palidă a uneĭ vegheuze de nópte. Clotilda trase pe Gustav către acea parte.

— Aide! şopti dênsa fórte încet, acolo este el!..

— Eştĭ sigură?

— Da!

Gustav era póte să maĭ ḑică ceva, dar tăcu de o dată, devenind atent.

— Ce este? întrebă Clotilda vĕḑênd posiţiunea a-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

tentă a amantului său.

— Mi se păru că aud un sgomot...

— Ce sgomot ?

— Ca și când ar fi intrat cine-va pe ușa de la antreu....

— Părere, n'a fost de cât vêntul !....

— Tot ast-fel cred și eŭ, rĕspunse Gustav asigurat dupe un moment.

Și eĭ intrarĕ cu paș ușorĭ în camerĕ...

* * *

Gustav și Clotilda intrând înăuntru puse lumînarea pe cămin, apoĭ se uitarĕ împrejurul lor. Intr'un pat vĕdurĕ pe Enric Victor dormind, iar ceva maĭ departe pe o sofă asemenea dormea un alt bărbat.

Acésta, cititorĭ știŭ, era Boiscobey, care de când cu întâmplarea acea nenorocită nu se deslipia de fratele sĕŭ de lapte nicĭ chiar nóptea....

Vederea acestuia părea că încurcă pe soțiĭ Gustav în planul lor.

— Cine să fie acest om ? se întrebă Gustav, neștiind relațiunele ce existaŭ între Boiscobey și Enric.

— Nu știŭ nimic ! rĕspunse Clotilda.

— Nenorocitul, ḑise Gustav cu un ton compătimitor, steaua luĭ cea rea 'l a scos în calea nóstră, de óre ce aflându-se aci, trebue să 'l fac să amuțéscă pentru tot d'auna. Și scóse din sîn un cuțit lung catalan, se apropia de Boiscobey și voi să 'l lovéscă.... In momentul însă, când ferul era să pătrundă pieptul sĕrmanuluĭ om, o mână puternică coprinse brațul luĭ Gustav.....

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Mizerabilul înspăimântat de acest fapt neașteptat' dădu un țipăt.

Apoĭ întorcându-se înapoĭ. văḑu cu gróză duoĭ bărbațĭ și o femeiă ținându'l strîns de braț...

Pe bărbațĭ nu 'ĭ cunoștea, pe femeea însă imediat o recunoscu...

Era aceea pe care știa că o aruncase valurilor..... era sora luĭ Enric Victor!

Era în fine Matilda !...

XIII

EXPLICAȚIUNI

Să spunem în scurt presența Matildeĭ la Enric, la acea oră înaintată a nopțeĭ....

Cititoriĭ 'și aduc aminte, credem, dintr'un capitol precedent, că Gustav pe când făcea cu Clotilda planul acesteĭ călcărĭ, era spionat de la feréstra din stradă, de un tênĕr necunoscut... Tênĕrul acela nu era de cât Matilda.

Ea printr'o întâmplare fericită fu martoră la uneltirile acelor mizerabilĭ; și atuncĭ când audise tot planul lor desfășurat, când înțelese din cuvintele lor că nu maĭ are nimic de ascultat, pleca repede către locuința mameĭ Bernard..

Când intră înăuntru fu întâmpinată de buna bêtrână și de amênduoĭ copiĭ seĭ.

— Pentru ce vĕ expuneți de umblațĭ singură la o asemenea oră ? ḑiseră câteșĭ treĭ într'un glas.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Trebuia amicii mei, trebuia, răspunse juna copilă, și mulțumita Domnului, am ajuns tocmai la timp !....

— Ce înțelegi prin aceste cuvinte ?

— Voesc să înțeleg că dacă din nefericire nu aș fi fost acolo, mâine nu mai departe, fratele meu ar fi fost cu adevărat mort !...

Și pentru că nimeni din cei presenți nu înțelegea spusele ei, Matilda le explică pe scurt, cum din întêmplare vĕduse pe Gustav al cărui domiciliu nu 'l știa, cum 'l urmărise din depărtare și cum în fine ascunsă dupe perdelile unei ferestre, audise tot planul pe care 'l proectase cu Clotilda.

— Și acum ce voești să faci ? întrebă Leon când juna termină expunerea faptelor de mai sus.

— Mai mĕ întrebi ce am să fac ? dar mĕ voiŭ duce să împedic acésta crimă.. mĕ voiŭ duce să scap pe fratele meŭ !...

— Vĕ vom însoți și noi ! ḑise din noŭ Leon cu vocea tremurândă și așteptându-se la un noŭ refuz...

— Vĕ mulțumesc amicii mei ! ḑise Matilda, era chiar și să vĕ propui acésta !...

— Și pe când vom avea acéstă fericire ? întrebară amênduoi frați într'un glas.

— Mâine nópte !

— Bine. Vom fi gata !...

* * *

A duoa ḑi pe la 10 ore din nópte câteși trei se aflaŭ în dreptul locuinței lui Gustav.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

După două ore de aşteptare, văḑură pe acesta urmat de Clotilda eşind pe uşe.

La un semn al Matildeĭ, eĭ se puseră a 'ĭ urmări...

— Noĭ am văḑut resultatul.

XIV

ISPĂŞIREA

La ţipătul pe care 'l scosese Gustav când se văḑu prins, Boiscobey şi Enric se deşteptară şi săriră repede în sus.

Eĭ priviră miraţĭ în jurul lor, şi un moment se creḑură jucăria unuĭ vis rĕŭ de nópte....

Dar apoĭ zărind pe Matilda.

— D-ḑeule, visez óre? şopti Enric.

Să fie cu putinţă ceea ce văḑ?...

— Nu, Enric, nu visezĭ respunse Matilda, nu, sunt eŭ, sunt sora ta!...

Enric nu răspunse, ci dând un ţipăt de bucurie, căḑu în braţele Matildeĭ...

— Sora mea, sora mea iubită, ce te aĭ făcut tu până acum?

— 'Ţĭ voiŭ spune maĭ târḑiŭ Enric, acum avem altă afacere...

— Şi care?

— Priveşte în jurul tĕŭ şi observă singur!...

Enric care nu văḑuse încă pe Gustav şi pe soţia lui, 'şĭ aruncă privirea în partea aceea.

Văḑu pe fraţiĭ Robert, pe carĭ nu 'ĭ cunoscu în mo-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

mentul de față, cu câte un revolver în mână, ținându'l la înălțimea frunții lui Gustav și a Clotildei. Recunoscêud într'unul pe Gustav, iar în cel alt pe Clotilda, Enric tresări.

— Dar pentru ce acéstă înscenare? întrebă dênsul.

— Nu este nici o înscenare frate.

— Atunci explicăm ceea ce vĕd.

— Lucrul cel mai simplu, voiaŭ să te ucidă și să te prade, dar aŭ fost împedicați la timp!...

— Mizerabilii!.. șopti Enric cu dispreț.

* * *

Boiscobey în timpul acesta, la un semn al Matildei alergase dupe un comisar și în momentul când Enric pronunță cuvêntul de mizerabilii, tocmai intra cu câțiva agenți polițienești.

Matilda făcu cunoscut agenților scopul pentru care 'i chemase și conchise:

— Pază bună Domnilor, ḑise ea, pază bună, căci acești mizerabilii sunt capabili să fugă!...

La aceste cuvinte Gustav și Clotilda aruncară tinerei copile o privire plină de ură. Comisarul în timpul acesta dresă procesul-verbal obicinuit, apoi adresându-se către criminali:

— In numele legei sunteți arestați!...

— Incă nu! rĕspunse Gustav.

Și mai repede de cât fulgerul, și până să nu aibă timp de a fi împedicat de cine-va, el 'și despică pântecele cu lungul cuțit pe care 'l avea la sine...

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Toţi scóseră câte un ţipăt de gróză în faţa acesteĭ scene oribile...

Se apropiară de Gustav, 'l pipăiră, dar în zadar!... sufletul zburase din acest corp... Acum nu maĭ era de cât un cadavru...

* * *

Clotilda văḑênd teribilul sfîrşit al amantuluĭ sĕŭ, căḑu într'o desperare adâncă... şi durerea 'ĭ era cu atât maĭ mare, cu cât era de mută. Lacrimĭ amare curseră din ochiĭ aceşteĭ nenorocite.

— D-ḑeule! şopti dênsa, Gustav mort, ce mĕ voiŭ face óre fără dênsul?...

Apoĭ reamintindu'şĭ de posiţiunea eĭ actuală ḑise:

— Maĭ bine mórtă de cât arestată.

— Şi repede, profitând de momentul în care atenţiunea generală era îndreptată asupra cadavruluĭ luĭ Gustav, făcu câţi-va paşĭ, şi de óre-ce geamul care da în stradă era deschis, cu un strigăt se aruncă pe feréstră...

* * *

Un moment în urmă agenţiĭ ridicaŭ cadavrul Clotildeĭ, care se sdrobise de petrele pavagiuluĭ.....

XV

PREA TÊRḐIU

Cuvintele mameĭ sale, făcu o ciudată impresiune a-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

supra luĭ Robert. Tótă séra cât statu la fidanţata sa sĕrmanul june cugeta necontenit la fratele sĕŭ..

Când plecară de la D-nul Grandcour, Robert luase o decisiune pe care 'şĭ propusĕ ca să o îndeplinéscă a duca ḑi..

* * *

Tótă nóptea el nu putu închide ochiĭ, cugetând necontenit la ideia pe care o avea în minte.... Când primele luminĭ ale ḑileĭ se arătară, Robert sări din pat, se îmbrăcă şi eşi fără sgomot pe uşe.

Unde se ducea el óre? Care 'ĭ era scopul şi ce voia să facă?

Urmarea ne o va spune...

* * *

Eşind pe poarta, opri o trăsură şi suindu-se într'ênsa dete încet câte-va deslușirĭ birjaruluĭ, care porni caiĭ în galop. Tot timpul cât ţinu acéstă cale, Robert cugeta necontenit la fratele sĕŭ.

— Nenorocitul, şopti el, să fie dênsul óre atât de rĕŭ pe cât se ḑice?....

Nu cred. Sunt sigur că vĕḑêndu-mĕ mĕ va îmbrăţişa, şi apoĭ pocăit se va întórce în braţele mameĭ nóstre.....

Trăsura în timpul acesta se oprise în dreptul locaudeĭ „La Gustav şi Clotilda". Când voi Robert însă să se dea jos vĕḑu o mulţime de lume grămădită împrejur.

— Curios, 'şĭ ḑise Robert, ce să fie acest lucru?

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Si el voi să înainteze prin mulțime, dar în acel moment vĕdu în dreptul ușeĭ pe câte o targă, duoĕ cadavre. Era o femeă și un bărbat... Pe femeia nu o cunoștea, pe bărbatul însă 'l recunoscu. Era acela a căruia figură o zărise cu o sĕră înainte prin geam..... era fratele sĕŭ... era în fine Gustav...

Robert 'șĭ stăpâni un țipăt, și 'ĭ trebui o mare forță pentru a nu cădea jos...

Stăpânindu'șĭ însă emoțiunea, făcu un pas înapoĭ și adresându-se celuĭ d'âutêiŭ necunoscut.

— Dar ce sunt cadavrele acestea, întrebă el cu o voce înecată.

— Ce, nu știĭ ?

— Nu.

— Singurĭ 'șĭ aŭ dat mórtea ..

— Cum ?

— Se duseseră amênduoĭ să facă o călcare...

Robert tresări auḑind aceste cuvinte.

— Nenorocitul, șopti el, întrerupênd pe întrebătorul sĕŭ, înțeleg, surprinșĭ asupra faptuluĭ, aŭ preferat maĭ bine mórtea de cât arestarea!....

— Tocmaĭ, D-le, tocmaĭ așa s'a întêmplat!

— Nefericițiĭ, șopti Robert, dea cerul ca cel puțin să fie ertațĭ !...

Si cu lacrimĭ în ochĭ, mulțumi streinuluĭ de deslușirile date, se sui în trăsură și în curând dispăru din acel loc...

XVI

O soră și un frate

Bucuria pe care o simți Enric când vĕḑu pe sora

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

sa, nu se póte spune. El o privi cu bucuria unuĭ amant care 'şĭ găseşte drăguţa dupe un timp îndelungat.

Uitând cele petrecute cu câte-va momente înainte, şi neobservând că cadavrul luĭ Gustav şi al Clotildeĭ fuseseră ridicate de acolo dupe ordinul unuĭ inspector, plângea de fericire în braţele tinereĭ copile.

La o parte fraţiĭ Robert şi cu Boiscobey făceaŭ o alta grupă vorbind încet.

— Dar ce te aĭ făcut tu sora mea atâta timp ? ḑicea Enric.

— Am stat la mama acestor braviĭ tineri...

— Dar explicăm dispariţia ta, căcĭ eŭ nu ştiŭ nimic....

Matilda atuncĭ, începu să povestéscă pe scurt cele ce ştia de la fraţiĭ Robert, cum fusese pescuită de dênşiĭ pe Sena, cum o aduseră la mama lor, şi în fine cum se jurase că nu se va duce la fratele sĕŭ pâna nu se va rĕsbuna.

— Si aĭ stat tu atâta timp fără să viĭ aci ?.. fără să mĕ veḑi ? întrerupse Enric cu un aer de reproş....

—Nu ḑise Matilda, am cercetat şi ştiam că estĭ bine.

— Explicăte.

— Veḑi acea casă ? întrebă Matilda ducênd pe fratele sĕŭ la feréstră.

— Eĭ bine ?

— De acolo te vedém..

— Cum ?

— Imbrăcată într'un costum băibătesc, şi înfăşurată într'o mare manta spanioleascŭ, vedém totul ce se petrecea la tine în casa.

La aceste cuvinte Enric dete un ţipát.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Tu erai dar acel misterios june care privea cu atâta interes?..

— Da, eŭ. 'Mĭ aduc aminte că acum câte-va ḑile voiaţĭ tu şi cu credinciosul Boiscobey să ştiţĭ cine era acel misterios june, v'aţĭ coborît nóptea târḑiŭ, decişĭ fiind a veni acolo...

— Si tu simţind acésta, surióra mea, întrerupse Enric, aĭ dispărut...

— Tocmaĭ frate...

— Si pentru ce?

— Nu eram rĕsbunată încă!...

— Dar acum?...

— Eĭ sunt morţĭ.... Dreptatea s'a făcut!....

* * *

Tótă nóptea fratele şi sora nu putură să închidă ochiĭ nicĭ de cum. Bucuria lor reciprocă era atât de mare, în cât nicĭ unul dintr'nşiĭ nu se gândeaŭ la somn. Petrecură dar tot restul nopţeĭ cu fraţiĭ Robert şi cu Boiscobey în faţa a câtor-va sticle de şampanie... Se făcuse bine ḑiua, când fraţiĭ Robert se sculară să plece. Enric voi să le dea ca gratificaţie un mic pachet. Eĭ însă refuzară.

— Nu, ḑiseră amênduoĭ într'un glas, nu voim a primi nicĭ o resplată..., ce valóre ar maĭ avea micul serviciŭ pe care 'l am făcut? Si Leon care privea necontenit pe Matilda cu un foc nespus din ochĭ....

— D-ta, D-ră, ḑise el cu un aer de dulce reproş, D-ta care mĕ ştiĭ, cum aĭ putut crede că voiŭ primi baniĭ?... Matilda înţelese ironia care se ascundea sub aceste cuvinte şi înaintând către el.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

— Ertare, amice, ḑise ea, ertare nu am voit să te blesăm... dar fratele meŭ neştiind cu ce să 'şĭ arate recunoştinţa luĭ că m'aţĭ scăpat de la o mórte sigură a voit să vĕ dea un mic suvenir.. Leon clătină din cap cu un zîmbet uşor.

— Nu face nimic D-ră, ḑise el cu acelaş ton de maĭ 'nainte, nu face nimic.

Acum când aţĭ venit în braţele fratelui D-vóstre, când dreptatea s'a făcut, noĭ ne putem duce !.... Si Leon însoţit de Jean, ḑicênd aceste cuvinte, salutară şi eşiră pe uşă. Matilda stătu un moment în loc privindu'l, apoĭ când nu 'l maĭ vĕḑu :

— Mĕ iubeşte sĕrmanul, dar putém eŭ óre să réspund la amorul sĕŭ ? 'şĭ ḑise dênsa vorbind în sine. Era óre cu putinţă să deviŭ femeia luĭ ?.... Apoĭ, uşóră, sveltă, se duse de se aşeḑă lângă Enric.

— Frate, şopti ea, fratele meŭ, dacă aĭ ştiĭ cât de fericită sunt că suntem împreună !... .

— O scumpă Matildo, respundea Enric, întrébă'mĭ ochiĭ câte lacrimĭ aŭ vĕrsat creḑêndu-te mórtĕ, întrébă pe Boiscobey durerea pe care o simţém creḑêndu-te perdută....

La aceste cuvinte, Matilda drept rĕspuns se aruncă în braţele luĭ Enric, şi sărutându'l cu efusiune ḑise : sĕrmane frate, cât aĭ suferit tu !...

EPILOG

O sĕptămână dupe acésta catedrala de la Notre-

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr

Dame gemea de lume. Se sĕvârșea o cununie..... Era tênărul oficier Robert D'o, care se cununa cu unica fiică a marquisuluĭ de Grandcour...

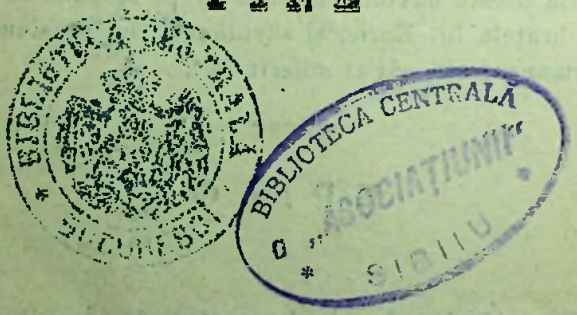
In momentul când tineriĭ soțĭ fericițĭ eșiaŭ pe ușe, duoĕ strigăte ușóre se auḑiră de dupe colțul uneĭ esplanate. Si maĭ în acelașĭ moment se vĕḑură eșind Enric și cu Matilda....

Țipătul care se auḑise fusese scos de dênșiĭ.. Venițĭ de curiositate la acéstă cununie, nu se putură stăpâni când aŭ vèḑut marea asemănare a luĭ Robert cu Gustav....

Acest incident însă trecu fără să fie băgat de nimenĭ în sémă. Robert mergea fericit dupe cum am spus ducând la braț pe tânăra luĭ soție, iar imediat dupĕ dînsa venia o femeiă bâtrănă care strălucea de bucurie . . . . . .

Acéstă femeiă era acea nefericită martiră, care odată suferise atât de mult, era în fine bâtrăna Clementina, mama luĭ Robert....

FIN.

Muzeul Digital al Romanului Românesc
revistatransilvania.ro/mdrr